

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
Μεταρρύθμιση Συστήματος
Ανάθεσης και Εκτέλεσης συμβάσεων Μελετών και Δημοσίων Έργων
Ίδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων και λοιπές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 3316/2005

Άρθρο 1

1. Οι παρ. 15 και 16 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42^Α) αντικαθίστανται ως :

«15. «Μελετητής» ή «Πάροχος υπηρεσιών» είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την απαιτούμενη επιστημονική γνώση και το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της επαγγελματικής του έδρας δικαίωμα να εκπονεί μελέτες ή να παρέχει υπηρεσίες αντίστοιχα, των παραγράφων 1 έως 4.

16α. «Εταιρεία μελετών» ή «γραφείο μελετών» είναι η επαγγελματική μονάδα που έχει νομική προσωπικότητα με εταιρική μορφή, διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαίωμα να εκπονεί μελέτες των παραγράφων 1 έως 4.

16β. «Εταιρεία παροχής υπηρεσιών» είναι η επαγγελματική μονάδα που έχει νομική προσωπικότητα με εταιρική μορφή, διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες των παραγράφων 1 έως 4.»

2. Οι παρ. 17 και 18 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως :

17α. «Ομάδα μελέτης» είναι τα περισσότερα του ενός φυσικά πρόσωπα που ορίζονται από τους διαγωνιζόμενους, με τις τεχνικές τους προσφορές ή κατά την διενέργεια ποιοτικής επιλογής, ως υπεύθυνοι για την εκπόνηση και υπογραφή της μελέτης. Όταν δεν υποβάλλονται τεχνικές προσφορές, ή η ποιοτική επιλογή δεν αφορά την ομάδα μελέτης, ορίζεται με δήλωση του αναδόχου, που υποβάλλεται κατά την υπογραφή της σύμβασης.

17β. «Συντονιστής της ομάδας μελέτης» είναι το φυσικό πρόσωπο που ορίζεται με δήλωση του διαγωνιζομένου ή κοινή δήλωση των μελών της σύμπραξης και έχει την ευθύνη του διοικητικού και τεχνικού συντονισμού αυτών για την παραγωγή σύνθετης μελέτης. Ο εκπρόσωπος της σύμπραξης και ο συντονιστής της ομάδας μελέτης μπορεί να είναι το ίδιο πρόσωπο.»

18. «Σύνθετη μελέτη» είναι η μελέτη που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες κυρίων μελετών.

3. Η παρ. 21 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως :

«21. Εκπρόσωπος της σύμπραξης» είναι το φυσικό πρόσωπο που ορίζεται με κοινή δήλωση των μελών της και έχει την ευθύνη της εκπροσώπησής τους έναντι του εργοδότη και τρίτων για την εκτέλεση της σύμβασης.

4. Η παρ. 23 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως :

«23. «Συμβατική αμοιβή» είναι το καθοριζόμενο με την προκήρυξη κατ' αποκοπή τίμημα εκάστης των προκαταρκτικών μελετών και η οικονομική προσφορά του αναδόχου στα

λοιπά στάδια των μελετών και στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, αναπροσαρμοσμένο κατά τον συντελεστή tk του χρόνου υπογραφής της σύμβασης. Στο ποσό της συμβατικής αμοιβής προστίθεται, κατά την υπογραφή τη σύμβασης, το τυχόν προβλεπόμενο στην προκήρυξη κονδύλι απροβλέπτων δαπανών της παραγράφου 2 του άρθρου 4.»

5. Στο άρθρο 1 του ν. 3316/2005 προστίθενται, μετά την παρ. 24, παράγραφοι 25, 26 και 27, ως :

«25. «Φάκελος του έργου» είναι το σύνολο των εγγράφων που εγκρίνονται κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 και περιλαμβάνει τα στοιχεία της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, στα οποία στηρίζεται η περιγραφή του αντικείμενου της σύμβασης και η διενέργεια της διαδικασίας ανάθεσής της. Ο φάκελος του έργου ενημερώνεται κατάλληλα καθόλη τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης και εκτέλεσης του έργου.

26. «Βασικό σχέδιο» είναι τα βασικά δεδομένα που περιγράφουν και οριοθετούν το φυσικό αντικείμενο του έργου με τα αυτοτελή δομικά στοιχεία του έργου, όπως, ενδεικτικά, η αρχή και το πέρας έργου οδοποιίας, τα όρια της προς τοπογράφηση έκτασης, τα όρια των αποχετευομένων περιοχών επί της υδραυλικής μελέτης, οι διαστάσεις των βασικών χαρακτηριστικών του έργου, η επιφάνεια των κτηρίων

27. «Έργο» είναι είτε το τεχνικό έργο, στην υλοποίηση του οποίου συμβάλλουν οι ανατιθέμενες με τον παρόντα νόμο μελέτες ή υπηρεσίες, είτε αυτό καθαυτό το αντικείμενο της σύμβασης ανάθεσης μελέτης ή υπηρεσίας, όταν αυτή δεν απόσκοπεί στην κατασκευή τεχνικού έργου.»

6. Οι παράγραφοι 25, 26 και 27 του άρθρου 1 του ν. 3316/2005 αναριθμούνται σε 28, 29 και 30. Η παρ. 26 και ήδη μετά την αναρίθμηση 29, αντικαθίσταται ως :

29. «Μονάδες φυσικού αντικείμενου» είναι οι χαρακτηριστικές για κάθε αντικείμενο σύμβασης μοναδιαίες διαστάσεις του, πολλαπλάσια των οποίων το συνθέτουν και ορίζουν το μέγεθός του κατά κύριο λόγο, όπως χιλιόμετρα οδού, επιμέρους αυτοτελείς δομικές κατασκευές (γέφυρες, σήραγγες, οχετούς, ανισόπεδους κόμβους και διαβάσεις), τετραγωνικά μέτρα κτιρίων, αποτυπώσεων κ.λπ. ή οι μονάδες του χρόνου που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύμβασης, σε περίπτωση αδυναμίας προσδιορισμού μονάδας φυσικού αντικείμενου.

7. Στο άρθρο 1 του ν. 3316/2005 προστίθενται παρ. 30, 31 και 32 ως :

30. α) «Κύρια μελέτη» τεχνικού έργου είναι εκείνη που αφορά άμεσα στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου αυτοτελώς ή συνδυασμένα με άλλη «κύρια μελέτη».

β) «Υποστηρικτική μελέτη» είναι εκείνη που παρέχει στοιχεία και δεδομένα για την εκπόνηση ή τη σκοπιμότητα «κύριας μελέτης».

31. «Προκαταρκτική μελέτη» είναι το αρχικό στάδιο μελέτης που αναφέρεται στο λειτουργικό σχεδιασμό τεχνικού έργου και αποκαλείται είτε με τον όρο αυτό ή άλλο αντίστοιχο στις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης.

32. «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων» (Α.Ε.Μ.Ε.) είναι το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που ιδρύεται, με σκοπό τον έλεγχο, κατά το προσυμβατικό και συμβατικό στάδιο, των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών, των επιχειρήσεων εκτέλεσης δημοσίων και ιδιωτικών έργων, των τεχνικών που στελεχώνουν τέτοιες επιχειρήσεις, των μελετητών δημοσίων έργων και των παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσεως, καθώς και την οργάνωση και τήρηση σχετικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.

Άρθρο 2

1. Η παρ. 2 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως :

«2. Οι μελέτες, ανάλογα με το αντικείμενό τους, διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- (1) Χωροταξικές και ρυθμιστικές μελέτες.
- (2) Πολεοδομικές μελέτες και μελέτες αστικής ανάπτυξης
- (3) Οικονομικές μελέτες.
- (4) Κοινωνικές μελέτες.
- (5) Μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας.
- (6) Αρχιτεκτονικές μελέτες έργων.
- (7) Ειδικές αρχιτεκτονικές μελέτες αποκατάστασης μνημείων, και διατηρητέων κτηρίων, καθώς και αξιόλογων κτηρίων παραδοσιακών οικισμών.
- (8) Στατικές μελέτες κτιριακών έργων.
- (9) Στατικές μελέτες τεχνικών έργων.
- (10) Μηχανολογικές μελέτες.
- (11) Ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές μελέτες.
- (12) Μελέτες συγκοινωνιακών έργων (οδών, σιδηροδρομικών γραμμών και έργων υποδομής αερολιμένων).
- (13) Κυκλοφοριακές μελέτες.
- (14) Μελέτες λιμενικών έργων.
- (15) Μελέτες μεταφορικών μέσων (χερσαίων, πλωτών, εναέριων).
- (16) Μελέτες εγγειοβελτιωτικών έργων, υδρεύσεων και αποχετεύσεων και φραγμάτων.
- (17) Μελέτες διαχείρισης υδατικών πόρων.
- (18) Μελέτες ενεργειακών έργων (θερμοηλεκτρικές, υδροηλεκτρικές, ήπιων μορφών ενέργειας).
- (19) Βιομηχανικές μελέτες (προγραμματισμού, σχεδιασμού και λειτουργίας).
- (20) Μελέτες τοπογραφίας (γεωδαιτικές, φωτογραμμετρικές, χαρτογραφικές και τοπογραφικές) και κτηματογραφικές μελέτες.
- (21) Χημικές μελέτες και έρευνες.
- (22) Μελέτες Χημικής Μηχανικής και Χημικών Εγκαταστάσεων.
- (23) Μεταλλευτικές μελέτες και έρευνες.
- (24) Γεωλογικές, υδρογεωλογικές και γεωφυσικές μελέτες και έρευνες.
- (25) Γεωτεχνικές μελέτες.
- (26) Γεωτεχνικές έρευνες.
- (27) Εδαφολογικές μελέτες και έρευνες.
- (28) Γεωργικές μελέτες (γεωργοοικονομικές, γεωργοτεχνικές εγγείων βελτιώσεων, γεωργοκτηνοτροφικού προγραμματισμού, γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων).
- (29) Δασικές μελέτες (διαχείρισης δασών και ορεινών βοσκοτόπων, δασοτεχνικής διεύθησης ορεινών λεκανών χειμάρρων, αναδασώσεων, δασικών οδών, δασικών

μεταφορικών εγκαταστάσεων και κατάρτισης, διόρθωσης και συμπλήρωσης δασικών χαρτών).

(30) Μελέτες φυτοτεχνικής διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και έργων πρασίνου.

(31) Αλιευτικές μελέτες.

(32) Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων τεχνικών έργων και προγραμμάτων και ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος.

(33) Μελέτες συστημάτων πληροφορικής.

(34) Μελέτες ηλεκτρονικών δικτύων.

(35) Ενεργειακές μελέτες κτιριακών έργων

(36) Γενική κατηγορία κτιριακών έργων.

(37) Γενική κατηγορία συγκοινωνιακών έργων.

(38) Γενική κατηγορία λιμενικών έργων.

(39) Γενική κατηγορία υδραυλικών έργων.

2. Στο άρθρο 2 του ν. 3316/2005 προστίθεται παρ. 3 ως :

«3. Στις ειδικές κατηγορίες «(40) Υπηρεσίες διοίκησης τεχνικών έργων» και «(41) Υπηρεσίες επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων», εγγράφονται και κατατάσσονται επιστημονικές ειδικότητες που προσιδιάζουν στην μελέτη και κατασκευή τεχνικών έργων. Με το Προεδρικό Διάταγμα της παρ. 8 του άρθρου 39 ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εγγραφής και κατάταξης των ενδιαφερομένων στην κατηγορία αυτή.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3316/2005 αναριθμείται σε 4 και αντικαθίσταται ως :

«4. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή κοινές αποφάσεις του ως άνω Υπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ανάλογα με το αντικείμενο της κατηγορίας μελέτης, προσδιορίζεται, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ή άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Επιμελητηρίου, το αντικείμενο κάθε κατηγορίας και η αντιστοιχία του με το γνωστικό αντικείμενο των μελετητών που δικαιούνται να εγγραφούν ανά κατηγορία στο μητρώο του άρθρου 39. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται μετά από γνώμη των ως άνω επιμελητηρίων και της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), διαιρούνται ή ενοποιούνται οι παραπάνω κατηγορίες και προστίθενται νέες και ρυθμίζονται τα ζητήματα που προκαλούνται από τις τροποποιήσεις, ιδίως στα Μητρώα του άρθρου 39, στα ισχύοντα πτυχία, στις εκκρεμείς διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και στις εκκρεμείς συμβάσεις. Οι γνωμοδοτήσεις των Επιμελητηρίων παρέχονται εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος των αρμοδίων υπουργών, άλλως η απόφαση εκδίδεται νομίμως και χωρίς αυτές.»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3316/2005 αναριθμείται σε 5.

5. Στο άρθρο 2 του Ν. 3316/2005 προστίθεται παράγραφος 6 ως :

«6. Με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης άλλης αναθέτουσας αρχής εγκρίνεται η εκπόνηση μελέτης ή μέρους της, ή η παροχή υπηρεσίας, από ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με δαπάνη του και άνευ ουδενός ανταλλάγματος εκ μέρους του Δημοσίου ή της άλλης αναθέτουσας αρχής αντίστοιχα, με σκοπό την υλοποίησή της ή την κατ'άλλο τρόπο χρήση της. Με την εγκριτική απόφαση ορίζονται οι όροι με τους οποίους θα εκπονηθεί η μελέτη ή θα παρασχεθεί η υπηρεσία και θα γίνει η επίβλεψη και η παράδοση και έγκριση της μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής. Με απόφαση των ως άνω οργάνων είναι δυνατή επίσης και η

αποδοχή δωρεάς εκπονηθείσας μελέτης από το δημόσιο ή άλλη αναθέτουσα αρχή, εφόσον δεν απαιτείται περιβαλλοντική ή άλλη αδειοδότηση κατά τη διάρκεια εκπόνησης της μελέτης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης και υλοποίησης της μελέτης »

Άρθρο 3

1. Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως :

«1. Για την έναρξη διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης του νόμου αυτού συντάσσεται ο Φάκελος Έργου, από την υπηρεσία που έχει την ευθύνη της διεξαγωγής του διαγωνισμού και εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων, όταν πρόκειται για την ανάθεση σύμβασης με προεκτιμώμενη αμοιβή άνω του ορίου εφαρμογής των Οδηγιών 2004/17 και 2004/18, όπως ισχύουν κάθε φορά και του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου, στις λοιπές περιπτώσεις. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων, γνωμοδοτεί επί του φακέλου του έργου το αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο.

2. Για την έκδοση της γνωμοδότησης ελέγχεται η πληρότητα του φακέλου και η ουσιαστική ορθότητα της περιγραφής του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, καθώς και ο καθορισμός των αναγκαίων κατηγοριών πτυχίων μελετητών και της ορθής διαδικασίας ανάθεσης, κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 5. Ο φάκελος του έργου ενημερώνεται καθ' όλη τη διαδικασία ανάθεσης και εκπόνησης της μελέτης και περαιτέρω την ανάθεση και εκτέλεση του έργου και περιλαμβάνει όλα τα κρίσιμα έγγραφα των σχετικών φακέλων. Κατά την παραλαβή της μελέτης ή του έργου βεβαιώνεται, από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ή την Επιτροπή Παραλαβής αντίστοιχα, η ενημέρωση του φακέλου με τα στοιχεία της σύμβασης της μελέτης ή του έργου και συμπληρώνονται τυχόν ελλείψεις.»

3. Ο φάκελος του έργου περιλαμβάνει τα κατωτέρω στοιχεία:

α) Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων. Το περιεχόμενο του τεύχους αποτελείται, κυρίως, από την τεχνική περιγραφή του αντικείμενου της σύμβασης (βασικό σχέδιο) με τα κύρια λειτουργικά του χαρακτηριστικά, αναφορά στα διαθέσιμα στοιχεία και προηγούμενες μελέτες που σχετίζονται με την υπό ανάθεση μελέτη ή υπηρεσία, αναφορά στις τοπικές συνθήκες και τις ιδιαιτερότητες του αντικείμενου και της ευρύτερης περιοχής, και ιδίως στις υφιστάμενες περιβαλλοντικές, αρχαιολογικές και άλλες δεσμεύσεις ως προς το σχεδιασμό του έργου, τις διαθέσιμες υποστηρικτικές μελέτες (γεωλογικές, γεωτεχνικές κ.λπ.) που απαιτούνται για την προώθηση της μελέτης και ποσοτικά στοιχεία του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, που κατά την εκτίμηση του κυρίου του έργου απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου και χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των προεκτιμώμενων αμοιβών.

β) Έκθεση, περί της σκοπιμότητας υλοποίησης του αντικείμενου της σύμβασης (έργου ή μελέτης), σε σχέση με την προϋπολογιζόμενη συνολική δαπάνη που θα απαιτηθεί.

γ) Πρόγραμμα, για την εκπόνηση των μελετών και παροχή των υπηρεσιών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του αντικείμενου.

δ) Έκθεση για την απαιτούμενη δαπάνη, στην οποία περιλαμβάνονται, κατά προσέγγιση, οι αμοιβές για τις απαιτούμενες μελέτες, την παροχή υπηρεσιών τεχνικών και λοιπών συμβούλων, προεκτίμηση της δαπάνης κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας του και εκτίμηση για τις πηγές χρηματοδότησής του.

ε) Τεύχος υπολογισμού της προεκτιμώμενης αμοιβής για την προς ανάθεση σύμβαση. Η

αμοιβή υπολογίζεται ως γινόμενο των μονάδων φυσικού αντικείμενου και λοιπών προσδιοριστικών στοιχείων του προς ανάθεση έργου, όπως αυτά προκύπτουν από το Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων του έργου, με τις τιμές αμοιβών ανά κατηγορία έργου και μονάδα φυσικού αντικείμενου, όπως αυτές προκύπτουν από την υπουργική απόφαση της παραγράφου 7. Κατ'εξάιρεση, ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες (όπως ιδίως γεωτεχνικές έρευνες και τοπογραφικές μελέτες) για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ακριβής προσδιορισμός μονάδων φυσικού αντικείμενου, τιμολογούνται ως σύνολο, ανά κατηγορία, σε ιδιαίτερη στήλη του τεύχους και τίθεται συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή, ως ανώτατο όριο δαπάνης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 30% της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής. Οι εργασίες αυτές επιμετρούνται κατά την εκτέλεση της σύμβασης και πληρώνονται ιδιαίτερα, κατά τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 30. Αν, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, οι απαιτούμενες εργασίες υπερβούν το όριο της δαπάνης που αντιστοιχεί στο επιμετρούμενο τμήμα της αμοιβής, η επιπλέον δαπάνη καλύπτεται από κονδύλιο απροβλέπτων δαπανών, το οποίο ορίζεται σε 25% του συνόλου της συμβατικής δαπάνης των επιμετρούμενων εργασιών και μελετών. Ειδικά οι απαιτούμενες γεωτεχνικές έρευνες ανατίθενται με τη διαδικασία της παρ. 4β του άρθρου 7, εκτός αν η προεκτιμώμενη αμοιβή τους δεν υπερβαίνει το όριο του πτυχίου Γ τάξης της οικείας κατηγορίας 26 του άρθρου 2, οπότε περιλαμβάνονται σε ενιαία προκήρυξη με τις λοιπές μελέτες. Για κατηγορίες μελετών οι οποίες δεν τιμολογούνται στην υπουργική απόφαση της παρ. 7, η προεκτιμώμενη αμοιβή προσδιορίζεται με βάση τα ποσοτικά στοιχεία της προς ανάθεση σύμβασης και συγκριτικά στοιχεία από αμοιβές συναφών μελετών ή τυχόν ισχύουσες διατάξεις περί αμοιβής των κατηγοριών αυτών.

στ) Καθορισμό των τάξεων και των κατηγοριών μελετητών, οι οποίοι θα κληθούν να λάβουν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης.

ζ) Αιτιολογημένη πρόταση για την τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 6 ή του άρθρου 7 του παρόντος.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 τροποποιείται ως :

«4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται ειδικότερα οι ενέργειες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την προετοιμασία του κυρίου του έργου ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών και το ειδικότερο περιεχόμενο του φακέλου του έργου, των προκαταρκτικών μελετών ανά κατηγορία μελέτης των προκαταρκτικών μελετών και των τεχνικών εκθέσεων της παραγράφου 3α του άρθρου 6».

3. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως :

«Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή κοινές αποφάσεις του ως άνω και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη α) του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή άλλου καθ'ύλην αρμόδιου κατά περίπτωση επιμελητηρίου, που παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την υποβολή της σχετικής πρότασης, β) των αρμόδιων καθ'ύλην γνωμοδοτικών οργάνων των υπουργείων, εφόσον υφίστανται και γ) του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών, η οποία παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός), εγκρίνονται κανονισμοί προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών, με βάση τις ισχύουσες εκάστοτε τεχνικές προδιαγραφές, που περιλαμβάνουν:»

β) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 4, η φράση «ανά μονάδα φυσικού αντικείμενου και κατηγορία έργου» αντικαθίσταται με τη φράση «ανά μονάδα φυσικού αντικείμενου και κατηγορία μελέτης».

γ) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως :

«Οι προκηρύξεις που εγκρίνονται και οι συμβάσεις που υπογράφονται μετά την ημερομηνία αυτή λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη την αναπροσαρμογή των τιμών, για τον προσδιορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής.»

4. Η παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 3316/2005 καταργείται.

Άρθρο 4

1. Οι παρ. 1-5 του άρθρου 5 του ν. 3316/2005, αντικαθίστανται ως :

«Η Προϊσταμένη Αρχή επιλέγει, κατά την έγκριση της σχετικής προκήρυξης, αναλόγως των στοιχείων του φακέλου του έργου και των ιδιομορφιών της προς ανάθεση μελέτης, μία εκ των διαδικασιών ανάθεσης των επόμενων παραγράφων:

1. Όταν πρόκειται περί μελέτης έργου που επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις ανατίθεται, σε τρεις αναδόχους, η εκπόνηση της προκαταρκτικής μελέτης, με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6. Οι μελέτες που υποβάλλονται αξιολογούνται και βαθμολογούνται ως προς την προτεινόμενη τεχνική λύση κατά τις διατάξεις των παρ. 8-10 του άρθρου 6, κατατάσσονται κατά σειρά βαθμολογίας και καταβάλλεται η ορισθείσα από την προκήρυξη αμοιβή, κατά την παράγραφο 11 του άρθρου 6. Στον ανάδοχο που έλαβε, κατά την παρ. 8 του άρθρου 6, την υψηλότερη βαθμολογία, καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό 20% επί της κατ'αποκοπήν αμοιβής και ανατίθεται, έναντι αμοιβής που καθορίζεται με την προκήρυξη, η σύνταξη της Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η διεκπεραίωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής ή και άλλης, κατά περίπτωση, αναγκαίας αδειοδότησης, καθώς και η συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου του έργου. Επί ισοβαθμίας των αναδόχων, διενεργείται δημόσια κλήρωση, κατά τους όρους της προκήρυξης.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ή και χωρίς αυτήν αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή σχετικού αιτήματος, μπορεί να καθορίζονται λεπτομερώς οι κατηγορίες και υποκατηγορίες μελετών που υπάγονται στην διαδικασία του άρθρου 6 και οι όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η τήρηση της διαδικασίας ανάθεσης του άρθρου 7.

2. Όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 για την ανάθεση προκαταρκτικών μελετών με τη διαδικασία του άρθρου 6, ή μετά την επιλογή της λύσης κατά την παρ. 8 του άρθρου 6, ανατίθενται όλα τα στάδια της μελέτης, ή και κάποια εξ αυτών, με τη διαδικασία του άρθρου 7. Εφόσον κρίνει η αναθέτουσα αρχή ότι είναι δυνατή η παράλειψη ενδιάμεσου σταδίου μελέτης, μπορεί να αναθέσει τα λοιπά.»

3. Η παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3316/2005 αναριθμείται ως παρ. 4.

4. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 6 του άρθρου 3316/2005, μετά την αναρίθμησή της, αντικαθίστανται ως εξής:

Στους διαγωνισμούς αυτούς δεν υποβάλλονται οικονομικές προσφορές και η προκήρυξη καθορίζει την αμοιβή των μελετητών ως ποσοστό, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 60%, ούτε μεγαλύτερο του 80% της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης, όπως προκύπτει με την εφαρμογή του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών της παρ. 7 του άρθρου 4 και το φυσικό αντικείμενο όπως προκύπτει από την προς υλοποίηση λύση. Καθορίζονται επίσης με την προκήρυξη ο αριθμός και το χρηματικό ποσό των προς απονομή βραβείων, η αμοιβή του αναδόχου της μελέτης για την συμμετοχή στην επίβλεψη του έργου, η σύνθεση της κριτικής επιτροπής, η εξαγορά ή μη λύσεων πέραν των βραβευομένων από τον κύριο του έργου και η πηγή χρηματοδότησης της μελέτης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του

Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, η οποία παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών, προσδιορίζονται ειδικότερα οι περιπτώσεις στις οποίες είναι υποχρεωτική η διενέργεια διαγωνισμού μελετών, τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα συμμετοχής, το περιεχόμενο της προκήρυξης, η διαδικασία του διαγωνισμού, η σύνθεση της κριτικής επιτροπής, τα απονεμόμενα βραβεία, η ανάθεση της μελέτης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Μέχρι την έκδοση της απόφασης οι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί διεξάγονται κατά τις κείμενες περί αυτών διατάξεις.

Άρθρο 5

1. Ο τίτλος και οι παρ. 1 έως 9 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως :

«Ανάθεση προκαταρκτικών μελετών με αξιολόγηση τεχνικής λύσης

1. Για την έναρξη της διαδικασίας ανάθεσης των συμβάσεων εκπόνησης προκαταρκτικών μελετών, εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή, μετά την έγκριση του φακέλου του έργου και την παροχή των αναγκαίων γνωμοδοτήσεων, η προκήρυξη και τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού. Περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται κατά το άρθρο 12. Όπου στο νόμο αυτό αναφέρεται ο όρος «προκαταρκτική μελέτη» νοείται το αντίστοιχο αρχικό στάδιο κάθε κατηγορίας μελέτης, με το οποίο προσδιορίζεται επαρκώς ο σχεδιασμός του έργου, εφόσον προβλέπεται από τις σχετικές προδιαγραφές ή την απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 4. Στη διαδικασία ανάθεσης καλούνται οι έχοντες νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, με υποβολή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 15 περί του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους λόγοι αποκλεισμού εκ του άρθρου 16. Υποβάλλονται επίσης τα στοιχεία του άρθρου 17, όπως ειδικότερα ορίζονται στην προκήρυξη, για τον έλεγχο της ειδικής τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων.

2. Στην προκήρυξη ορίζονται τουλάχιστον:

α) Ο κύριος του έργου, η αναθέτουσα Αρχή και τα αρμόδια αποφαινόμενα όργανα.

β) Το αντικείμενο της μελέτης με κάθε δυνατή λεπτομέρεια, όπως προκύπτει από το φάκελο του έργου.

γ) Η κατηγορία πτυχίου, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 2, που απαιτείται για κάθε επί μέρους μελέτη της σύμβασης, καθώς και η αντίστοιχη τάξη. Η καλούμενη τάξη κάθε πτυχίου καθορίζεται με βάση τις προεκτιμώμενες κατά προσέγγιση αμοιβές για το σύνολο των σταδίων κάθε κατηγορίας. Εφόσον στο διαγωνισμό μπορεί να λάβει μέρος γενική κατηγορία μελέτης, αναφέρεται η κατηγορία αυτή καθώς και η τάξη.

ε) Η κατ' αποκοπή αμοιβή της προκαταρκτικής μελέτης, στην οποία περιλαμβάνεται η αμοιβή για τις απαιτούμενες στη φάση αυτή και μόνον υποστηρικτικές μελέτες και η πρόσθετη αμοιβή για την εκπόνηση της προμελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΠΠΕ) και την συμπλήρωση του φακέλου του έργου, όπως προκύπτει από τον κανονισμό της παρ. 6 του άρθρου 4.

στ) Η προθεσμία και ο τρόπος υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η διεύθυνση της υπηρεσίας στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις, η ημέρα και ώρα διεξαγωγής της δημόσιας συνεδρίασης για τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, καθώς και ο τρόπος κοινοποίησης των εγγράφων της διαδικασίας προς τους υποψηφίους.

ζ) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης της μελέτης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 16 και 17.

η) Τα τεύχη που συνοδεύουν την προκήρυξη και τη σειρά ισχύος τους.

θ) Η προθεσμία παράδοσης των προκαταρκτικών μελετών.

ι) Τα κριτήρια ανάθεσης και ο συντελεστής βαρύτητας ενός εκάστου, καθώς και τα ελάχιστα επιτρεπτά όρια βαθμολόγησης ανά κριτήριο εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

ια) Η προθεσμία και ο τρόπος πρόσβασης στο φάκελο του έργου και παραλαβής των τευχών και λοιπών στοιχείων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και το αντίτιμο για την προμήθειά τους.

3. Οι προκαταρκτικές μελέτες ανατίθενται στους υποψήφιους που υποβάλλουν τις πλέον συμφέρουσες από οικονομική άποψη προσφορές, με τα κριτήρια της παραγράφου 4.

Για την ανάθεση, οι υποψήφιοι υποβάλλουν τεχνική προσφορά η οποία περιλαμβάνει:

α) Τεχνική Έκθεση για την προς εκπόνηση μελέτη, στηριζόμενη στα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου του έργου.

β) Περιγραφή του γενικού προγράμματος εκπόνησης της μελέτης, ήτοι κατάτμηση σε επιμέρους δραστηριότητες, αλληλουχία φάσεων της κύριας και των υποστηρικτικών αυτής μελετών ή και ενδεχομένως άλλων απαιτούμενων κύριων μελετών, αλληλοτροφοδότησή τους με δεδομένα, καθορισμό σημείων ελέγχου και απαιτούμενων ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης.

γ) Χρονοδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφεται η χρονική αλληλουχία των δραστηριοτήτων του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό χρόνο, όπως προβλέπεται στα Τεύχη Δημοπράτησης.

δ) Οργανόγραμμα και έκθεσή σχετικά με την ομάδα μελέτης και το συντονιστή της, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω εδάφια, από τα οποία προκύπτουν τα καθήκοντα και η κατανομή του διατιθέμενου προσωπικού στη διαδικασία εκπόνησης των επιμέρους φάσεων.

ε) Στοιχεία για τη συνοχή της ομάδας μελέτης, με βάση προγενέστερες συνεργασίες των μελών της.

4. Για την ανάθεση της προκαταρκτικής μελέτης αξιολογούνται τα ακόλουθα:

α) Η υποβληθείσα τεχνική έκθεση και συγκεκριμένα αα) ο βαθμός της κατανόησης του αντικειμένου και των στόχων της προκαταρκτικής μελέτης και ββ) Ο εντοπισμός και σχολιασμός θεμάτων και προβλημάτων στα οποία θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα κατά την εκπόνηση της προκαταρκτικής μελέτης και η διατύπωση σχετικών προτάσεων με βάση τα στοιχεία του φακέλου έργου και των αναφερομένων σε αυτόν υπαρχουσών μελετών. Η βαρύτητα του υποκριτηρίου αα ορίζεται σε 20% και του υποκριτηρίου ββ επίσης σε 20%, επί του συνόλου της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

β) Η μεθοδολογία εκπόνησης τα μελέτης, ήτοι τα στοιχεία β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου και συγκεκριμένα, αα) ο βαθμός στον οποίο οι παρουσιαζόμενες δραστηριότητες καλύπτουν τις απαιτήσεις της προς εκπόνηση μελέτης, ββ) ο βαθμός επάρκειας των ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης, περιλαμβανομένων και των ενεργειών του συντονιστή και γγ) η τεκμηρίωση της δυνατότητας υλοποίησης και η αξιοπιστία του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος, σε συνδυασμό με τη στελέχωση της ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υπό αα' υποκριτηρίου ορίζεται σε 5%, του υπό ββ' σε 10% και του υπό γγ' σε 5% επί του συνόλου της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

γ) Η οργάνωση του υποψηφίου για την εκπόνηση της μελέτης, ήτοι τα στοιχεία δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου και συγκεκριμένα αα) η σαφήνεια στο καθορισμό των καθηκόντων της ομάδας και η επάρκεια της προτεινόμενης ομάδας μελέτης σε σχέση με τη δομή του οργανογράμματος και ββ) ο βαθμός συνοχής της προτεινόμενης ομάδας μελέτης.

Η βαρύτητα του υπό αα' υποκριτηρίου ορίζεται σε 20% και του υπό ββ' σε 20% επί του συνόλου της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

5. Οι φάκελοι των υποψηφίων περιέχουν, επί ποινή αποκλεισμού, τα δικαιολογητικά και τα πιστοποιητικά που προβλέπονται στην προκήρυξη, για τη διενέργεια της ποιοτικής επιλογής και της ανάθεσης και υποβάλλονται ή αποστέλλονται με οποιονδήποτε τρόπο στην Αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό μέχρι την καθορισμένη από την προκήρυξη ημέρα και ώρα, κατά την οποία συνεδριάζει δημοσίως η Επιτροπή Διαγωνισμού. Η Επιτροπή μονογράφει κατ' αρχήν τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους των υποψηφίων και αποδεικνύουν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό κατά το άρθρο 14, την υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 1 του άρθρου 15 και τα υπόλοιπα οριζόμενα με την προκήρυξη δικαιολογητικά και τα καταχωρεί στο πρακτικό. Την ίδια ημέρα ή, αν αυτό δεν είναι δυνατό, τις αμέσως επόμενες εργάσιμες, ελέγχεται η πληρότητα και το νομότυπο των εγγράφων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, ζητείται η συμπλήρωση και διευκρίνιση των τυπικών δικαιολογητικών κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στην προκήρυξη, αποκλείονται οι υποψήφιοι που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής, ολοκληρώνεται η διαδικασία και το πρακτικό Ι της επιλογής το οποίο ανακοινώνεται από τον πρόεδρο της Επιτροπής, κατά το άρθρο 22. Κατά του πρακτικού υποβάλλονται ενστάσεις κατά την παρ. 2 του άρθρου 11.

Μετά την έκδοση της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής επί των ενστάσεων, ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας, καλούνται οι υποψήφιοι, προ δύο πλήρων εργάσιμων ημερών, σε δημόσια συνεδρίαση για το άνοιγμα και τον έλεγχο των φακέλων των τεχνικών προσφορών. Μετά το άνοιγμα των φακέλων το περιεχόμενό τους καταγράφεται στο πρακτικό, τα στοιχεία τους μονογράφονται από τα μέλη της Επιτροπής και ελέγχεται η νομιμότητά τους. Σε κλειστές συνεδριάσεις της Επιτροπής οι τεχνικές προσφορές αξιολογούνται, βαθμολογούνται και οι υποψήφιοι κατατάσσονται σε πίνακα. Η διαδικασία ελέγχου των τυπικών δικαιολογητικών και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών εκτός αν η Προϊσταμένη Αρχή, εκτιμώντας τις περιστάσεις και ιδίως τον αριθμό των συμμετεχόντων και την κατάθεση δικαιολογητικών ειδικής τεχνικής ικανότητας, χορηγήσει παράταση για την ολοκλήρωση των διαδικασιών και καταχωρείται στο πρακτικό της Επιτροπής, το οποίο γνωστοποιείται στους υποψηφίους, κατά το άρθρο 22. Η Προϊσταμένη Αρχή δεν κωλύεται να αποφασίσει την ανάθεση, αν οι υποψήφιοι που πληρούν τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης είναι λιγότεροι των τριών.

6. Κατά των πρακτικών επιλογής και ανάθεσης υποβάλλονται ενστάσεις, επί των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11.

7. Μετά την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, η Προϊσταμένη Αρχή εφαρμόζει τη διαδικασία των εδαφίων 4 και 5 της παραγράφου 1 του άρθρου 15. Εφόσον κάποιος από τους αναδόχους αποκλειστεί, για τους λόγους που αναφέρονται στη διάταξη αυτή, αναπληρώνεται από τους επιλαχόντες κατά τη σειρά της βαθμολογίας τους. Η σύμβαση συνάπτεται κατά το άρθρο 23 και οι ανάδοχοι καλούνται να προσέλθουν ορισμένη ημέρα για την υπογραφή της σύμβασης εκπόνησης της προκαταρκτικής μελέτης, με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εκπονήσουν τη μελέτη και να την καταθέσουν προς αξιολόγηση, την τελευταία ημέρα της καθορισμένης με την προκήρυξη προθεσμίας. «Κατά την υπογραφή της σύμβασης οι ανάδοχοι καταθέτουν εγγύηση καλής εκτέλεσης που ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) επί της κατ' αποκοπήν αμοιβής της προκαταρκτικής μελέτης.»

Η εγγύηση παρέχεται κατά τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 24 και εφόσον έχει χρόνο λήξης πρέπει αυτός να υπερκαλύπτει τουλάχιστον κατά ένα (1) μήνα την προθεσμία παράδοσης της προκαταρκτικής μελέτης, καταπίπτει δε, υπέρ του κυρίου

του έργου, αν δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα η προκαταρκτική μελέτη.

8. Οι προκαταρκτικές μελέτες παραλαμβάνονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία συντάσσει πρακτικό αξιολόγησης, με συνοπτική αιτιολογία, εφαρμόζοντας τα κριτήρια της παρ. 9. Οι προκαταρκτικές μελέτες βαθμολογούνται κατά κριτήριο, σε εκατονταβάθμια κλίμακα και η βαθμολογία σταθμίζεται, λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας των υποκριτηρίων. Εφόσον λάβουν συνολική βαθμολογία άνω των 60 βαθμών παραλαμβάνονται, μαζί με τις υποστηρικτικές μελέτες που τυχόν τις συνοδεύουν. Το πρακτικό υπόκειται σε ένσταση, κατά το άρθρο 11. Εκ των μελετών που υποβάλλονται, επιλέγεται από την Προϊσταμένη Αρχή, αυτή που έλαβε την ανώτερη βαθμολογία, εκτός αν κατ'εξαίρεση κριθεί, ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου, ότι για συγκεκριμένους λόγους πρέπει να υλοποιηθεί άλλη από τις υποβληθείσες λύσεις. Η εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στις μελέτες κτιριακών έργων. Ο ανάδοχος της μελέτης που έλαβε τη μεγαλύτερη βαθμολογία υποχρεούται να εκπονήσει την Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων λαμβάνοντας υπόψη και αξιολογώντας τις εναλλακτικές λύσεις που προκύπτουν από τις λοιπές υποβληθείσες προκαταρκτικές μελέτες και το φάκελο του έργου, με πρόσθετη αμοιβή η οποία ορίζεται στην Προκήρυξη και μεριμνά για την εν γένει αδειοδότηση του έργου σε στάδιο Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης. Η Προϊσταμένη Αρχή μπορεί να κρίνει, ότι μελέτη η οποία δεν έλαβε την ελάχιστη βαθμολογία, περιέχει χρήσιμα στοιχεία και πρέπει να παραληφθεί και να καταβληθεί το σύνολο ή μέρος της αμοιβής της. Η κίνηση δικαστικής διαδικασίας, εκ μέρους αναδόχου, κατά της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής με την οποία οριστικοποιήθηκε η κατάταξη των μελετών, δεν αναστέλλει τις διαδικασίες υλοποίησης της επιλεγείσας λύσης και ο ανάδοχος μπορεί, σε περίπτωση δικαίωσής του, να απαιτήσει αποζημίωση.

9. Κριτήρια αξιολόγησης των προκαταρκτικών μελετών είναι τα ακόλουθα:

α) Η ποιότητα της τεχνικής προσφοράς, η οποία συνίσταται:

αα) Στην πληρότητα της διερεύνησης της προτεινόμενης με την προσφορά λύσης, με βαρύτητα που κυμαίνεται από 25% μέχρι 35%.

ββ) Στην πληρότητα των στοιχείων της μελέτης (τήρηση προδιαγραφών κ.λ.π.), με βαρύτητα που κυμαίνεται από 15% μέχρι 25% και

γγ) Στα χαρακτηριστικά της προτεινόμενης με την προσφορά λύσης, με βαρύτητα που κυμαίνεται από 40% μέχρι 60%, η οποία βαθμολογείται, ανάλογα με τη φύση του έργου, με βάση ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω, ενδεικτικά αναφερόμενα, υποκριτήρια:

(1) Τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της λύσης.

(2) Την τεκμηρίωση της προτεινόμενης μεθόδου κατασκευής του έργου, σε συνδυασμό με τον προβλεπόμενο χρόνο υλοποίησής του.

(3) Τη δαπάνη του έργου, που περιλαμβάνει τη δαπάνη κατασκευής του και, εφόσον ορίζεται στην πρόσκληση, την ετήσια δαπάνη λειτουργίας και συντήρησης κατά τη διάρκεια ζωής του έργου. Στην προκήρυξη περιλαμβάνονται συγκεκριμένα οι παράμετροι υπολογισμού της δαπάνης λειτουργίας και συντήρησης του έργου.

(4) Την περιβαλλοντική θεώρηση της λύσης, συμπεριλαμβανομένης και της αισθητικής της αξίας.

Η συγκεκριμένη βαρύτητα των κριτηρίων και υποκριτηρίων αξιολόγησης τίθεται με την προκήρυξη και το σύνολο των επιμέρους ποσοστών βαρύτητας ισούται με 100.»

2. Οι παρ. 12 και 14 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005 αναριθμούνται αντίστοιχα σε παρ. 10 και 11, η οποία αντικαθίσταται ως :

«11. Οι προκαταρκτικές μελέτες που κρίθηκαν παραδεκτές κατά την παράγραφο 10 παραλαμβάνονται από την Επιτροπή Διαγωνισμού περιέρχονται στην κυριότητα της αναθέτουσας Αρχής και καταβάλλεται η ορισθείσα αμοιβή.».

3. Οι παρ. 10, 11 και 13 του άρθρου 6 του ν. 3316/2005 καταργούνται.

Άρθρο 6

1. Ο τίτλος του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως :

«Ανάθεση μελέτης χωρίς αξιολόγηση τεχνικής λύσης».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως :

«Για την ανάθεση της μελέτης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει την προκήρυξη και τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού, τα οποία εγκρίνονται από την Προϊσταμένη Αρχή.»

3. Οι περ. γ, δ, και ια' του άρθρου 2 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως :

«γ) Η κατηγορία πτυχίου, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2, που απαιτείται για κάθε επί μέρους μελέτη της σύμβασης, καθώς και η αντίστοιχη τάξη. Η καλούμενη τάξη κάθε πτυχίου καθορίζεται, με βάση τις προεκτιμώμενες αμοιβές για το σύνολο των σταδίων κάθε κατηγορίας, με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 7 του άρθρου 39. Εφόσον στο διαγωνισμό μπορεί να λάβει μέρος γενική κατηγορία μελέτης, ορίζεται η κατηγορία αυτή καθώς η τάξη.

δ) Η προεκτιμώμενη από την υπηρεσία αμοιβή των προς ανάθεση σταδίων της μελέτης που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 7 του άρθρου 4 ή, εφόσον στον κανονισμό της παραγράφου 6 του άρθρου 4 δεν περιλαμβάνονται τιμές για τη συγκεκριμένη κατηγορία μελετών, υπολογίζεται με τον χρόνο απασχόλησης των αναγκαίων προσώπων και εφαρμογή των διατάξεων περί ενιαίων τιμών προεκτιμώμενων αμοιβών υπηρεσιών που ορίζονται με την ίδια απόφαση, άλλως εκτιμάται από την υπηρεσία βάσει όλων των διαθέσιμων στοιχείων. Στην προεκτιμώμενη αμοιβή περιλαμβάνεται η αμοιβή για τον προγραμματισμό, επίβλεψη και αξιολόγηση των τυχόν απαιτούμενων ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών και η διενέργεια των απαραίτητων ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών, μέσα στα πλαίσια της προεκτιμώμενης αμοιβής κατά την παρ. 2 του άρθρου 4, ενώ ορίζεται ο κωδικός αριθμός της πίστωσης, από την οποία θα χρηματοδοτηθεί η εκπόνηση των προς ανάθεση σταδίων.

ια) Τα κριτήρια επιλογής και το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης, καθώς και τα επιμέρους κριτήρια και η βαρύτητα ενός εκάστου, όταν επιλέγεται ως κριτήριο η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.»

4. Οι παρ. 3 έως 13 του άρθρου 7 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Στο διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος όσοι έχουν νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, καταθέτοντας προσφορά, που περιλαμβάνει: α) υπεύθυνη δήλωση κατά το άρθρο 15 παρ. 1 και τα υπόλοιπα απαιτούμενα κατά την προκήρυξη στοιχεία, όπως ορίζονται στα άρθρα 15, 16 και 17, β) φακέλους τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς όταν εφαρμόζεται ως κριτήριο ανάθεσης η πλέον συμφέρουσα προσφορά και γ) φάκελο οικονομικής προσφοράς, όταν εφαρμόζεται η χαμηλότερη τιμή.

Σε περίπτωση κλειστής διαδικασίας, φάκελο τεχνικής και οικονομικής προσφοράς υποβάλλουν μόνον όσοι επιλέγονται κατά το στάδιο της ποιοτικής επιλογής μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας Αρχής και μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13.

4. Η ανάθεση της σύμβασης γίνεται α) στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 6, 7, 8, 9, 11 και 12 του παρόντος, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων που προβλέπονται στις οικείες προδιαγραφές υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ΕΥΡΩ χωρίς ΦΠΑ, ή πρόκειται περί ανάθεσης σύνθετης μελέτης, αποτελούμενης από τρεις τουλάχιστον κύριες κατηγορίες μελετών β) στη χαμηλότερη τιμή, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 5, 9 και 10 του παρόντος, σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις. Κατ'εξαιρέση, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων, μπορεί να εγκρίνεται η ανάθεση στην πλέον συμφέρουσα προσφορά και όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της ανωτέρω περίπτωσης β', εφόσον αιτιολογείται νομίμως η ανάγκη χρήσης και άλλων κριτηρίων.

5. Όταν η ανάθεση γίνεται στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή, οι υποψήφιοι υποβάλλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς, στο οποίο αναγράφουν την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία μελέτης και τη συνολική τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης. Ο λόγος της προσφερόμενης τιμής προς την προεκτιμώμενη αμοιβή ανά κατηγορία και στο σύνολο της σύμβασης αποτελεί την τεκμαρτή έκπτωση του υποψηφίου στην κατηγορία και στο σύνολο της σύμβασης, που χρησιμοποιείται κατά το άρθρο 29 για τον κανονισμό της τιμής των συμπληρωματικών μελετών. Ανάδοχος αναδεικνύεται ο υποψήφιος που προσφέρει τη χαμηλότερη συνολική οικονομική προσφορά, η οποία αποτελεί και την κατ'αποκοπήν αμοιβή του για την εκτέλεση της σύμβασης, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 2^ε του άρθρου 4, περί του επιμετρούμενου τμήματος της αμοιβής.

6. Η ανάθεση της μελέτης γίνεται στον υποψήφιο που υποβάλλει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, με τα κριτήρια της παραγράφου 7.

Για την ανάθεση υποβάλλεται τεχνική προσφορά η οποία περιλαμβάνει:

α) Τεχνική Έκθεση για την προς εκπόνηση μελέτη, στηριζόμενη στα υπάρχοντα στοιχεία του φακέλου του έργου.

β) Περιγραφή του γενικού προγράμματος εκπόνησης της μελέτης ήτοι κατάτμηση σε επιμέρους δραστηριότητες, αλληλουχία των σταδίων ή / και φάσεων των μελετών των επιμέρους κατηγοριών (σε περίπτωση σύνθετης μελέτης), αλληλοτροφοδότησή τους με δεδομένα, καθορισμό σημείων ελέγχου και απαιτούμενων ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης.

γ) Χρονοδιάγραμμα, στο οποίο περιγράφεται η χρονική αλληλουχία των δραστηριοτήτων του προηγούμενου εδαφίου, λαμβάνοντας υπόψη τους καθαρούς χρόνους εκπόνησης εκάστου σταδίου και το συνολικό χρόνο, όπως προβλέπεται στα Τεύχη Δημοπράτησης.

δ) Οργανόγραμμα και σχετική έκθεση της ομάδας μελέτης και του συντονιστή της, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω εδάφια, από τα οποία προκύπτουν τα καθήκοντα και η κατανομή του διατιθέμενου προσωπικού στη διαδικασία εκπόνησης των επιμέρους σταδίων ή/και φάσεων.

ε) Στοιχεία για τη συνοχή της ομάδας μελέτης, με βάση προγενέστερες συνεργασίες των μελών της.

7. Τα κριτήρια ανάθεσης της μελέτης είναι τα ακόλουθα:

α) Αξιολογείται η τεχνική έκθεση, ήτοι ο βαθμός της κατανόησης του αντικειμένου και των στόχων της προς εκπόνηση μελέτης, με εντοπισμό θεμάτων στα οποία θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα κατά την εκπόνηση της μελέτης. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού ορίζεται σε 20% επί της συνολικής βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

β) Αξιολογείται η μεθοδολογία του υποψηφίου, ήτοι τα στοιχεία β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου και συγκεκριμένα, αα) ο βαθμός στον οποίο οι

παρουσιάζόμενες δραστηριότητες καλύπτουν τις απαιτήσεις της προς εκπόνηση μελέτης, ββ) ο βαθμός επάρκειας των ενεργειών και διαδικασιών για την παραγωγή της μελέτης, περιλαμβανομένων και των ενεργειών του συντονιστή και γγ) η τεκμηρίωση της δυνατότητας υλοποίησης και η αξιοπιστία του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος, σε συνδυασμό με τη στελέχωση της ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υπό αα' υποκριτηρίου ορίζεται σε 10%, του υπό ββ' σε 15% και του υπό γγ' σε 10% επί της συνολικής βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

γ) Αξιολογείται η οργάνωση του υποψηφίου, ήτοι τα στοιχεία δ' και ε' της προηγούμενης παραγράφου και συγκεκριμένα αα) η σαφήνεια στο καθορισμό των καθηκόντων της ομάδας και η επάρκεια της προτεινόμενης ομάδας μελέτης σε σχέση με τη δομή του οργανογράμματος και ββ) ο βαθμός συνοχής της προτεινόμενης ομάδας μελέτης. Η βαρύτητα του υπό αα' υποκριτηρίου ορίζεται σε 25% και του υπό ββ' σε 20% επί της συνολικής βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς.

δ) Η οικονομική προσφορά του υποψηφίου, η οποία περιέχει τα στοιχεία της παρ. 5 του παρόντος και περιλαμβάνει τις αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών και για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των αναγκαίων ερευνητικών εργασιών πάσης φύσεως. Η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς στο σύνολο της βαθμολογίας ορίζεται σε 30%.

8. Όταν πρόκειται να ανατεθεί μελέτη στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, που η συνολική προεκτιμώμενη αμοιβή της δεν υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής εφαρμογής των Οδηγιών 2004/18 και 2004/17, στα κριτήρια ανάθεσης περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και η γνώση των ιδιαίτερων συνθηκών του τόπου εκτέλεσης του προς μελέτη έργου, εκτός αν, κατά τη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου και ως εκ της φύσεως της μελέτης, το κριτήριο αυτό δεν μπορεί να εφαρμοσθεί. Η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού στο σύνολο της βαθμολογίας ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) και η βαρύτητα του κριτηρίου της περίπτωσης α' της παρ. 7 ορίζεται στην περίπτωση αυτή σε 10%.

9. Επί ανοικτής διαδικασίας οι φάκελοι των υποψηφίων περιέχουν τα δικαιολογητικά και τα πιστοποιητικά που προβλέπονται στην προκήρυξη για τη διενέργεια τόσο της ποιοτικής επιλογής όσο και της ανάθεσης. Επί κλειστής διαδικασίας υποβάλλεται φάκελος που περιέχει τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ορίστηκαν στην προκήρυξη για τη διενέργεια της προεπιλογής. Οι φάκελοι υποβάλλονται στο πρωτόκολλο της Αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό μέχρι την καθορισμένη ημέρα και ώρα του διαγωνισμού, κατά την οποία η Επιτροπή Διαγωνισμού, σε δημόσια συνεδρίαση, ελέγχει τα στοιχεία που αποδεικνύουν το δικαίωμα συμμετοχής στο διαγωνισμό κατά το άρθρο 14, την υπεύθυνη δήλωση και τα λοιπά δικαιολογητικά που απαιτούνται από την προκήρυξη για την απόδειξη εκπλήρωσης των προϋποθέσεων ποιοτικής επιλογής, καταγράφει το περιεχόμενό τους στο πρακτικό και τα μονογράφει. Την ίδια ημέρα ή, αν αυτό δεν είναι δυνατό, τις αμέσως επόμενες εργάσιμες, ελέγχεται η πληρότητα και το νομότυπο των εγγράφων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, ζητείται συμπλήρωση ή, κατά περίπτωση διευκρίνιση των τυπικών δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στην προκήρυξη, αποκλείονται μετά ταύτα όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής και ολοκληρώνεται η διαδικασία της επιλογής. Όταν εφαρμόζεται κλειστή διαδικασία, επιλέγονται βάσει των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής του άρθρου 17 οι πλέον κατάλληλοι υποψήφιοι στον αριθμό που προβλέπεται στην προκήρυξη ή μικρότερο, αν δεν υπάρξει ικανός αριθμός κατάλληλων υποψηφίων. Το πρακτικό υπογράφεται, μετά την ολοκλήρωση της φάσης επιλογής, από τα μέλη της Επιτροπής.

10. Όταν ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η χαμηλότερη τιμή, μετά την εκδίκαση, από την Προϊσταμένη Αρχή, των ενστάσεων που αφορούν την πρώτη φάση της διαδικασίας, ή, επί κλειστής διαδικασίας αντίστοιχα τη φάση της προεπιλογής, ή την άπρακτη πάροδο της

σχετικής προθεσμίας κατά το άρθρο 11, η Επιτροπή Διαγωνισμού αποσφραγίζει, σε δημόσια συνεδρίαση που γνωστοποιείται στους υποψήφιους πριν από δύο εργάσιμες ημέρες, τις οικονομικές προσφορές των υποψηφίων που δεν αποκλείστηκαν, ελέγχει το παραδεκτό τους και εισηγείται την ανάθεση κατά την παρ. 5 του παρόντος. Οι φάκελοι των αποκλεισθέντων φυλάσσονται με μέριμνα του προέδρου της Επιτροπής, μέχρι να παρέλθουν οι προθεσμίες που προβλέπονται στο νόμο για τον έλεγχο των πράξεων της αναθέτουσας αρχής, ή να παραιτηθούν γραπτώς οι υποψήφιοι της άσκησης διοικητικών και ενδίκων προσφυγών κατά του αποκλεισμού τους, ή να απορριφθούν τυχόν ασκηθείσες προσφυγές.

11. Όταν ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα προσφορά, μετά την υπογραφή του πρακτικού ελέγχου των τυπικών δικαιολογητικών και χωρίς να αναμείνει την πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενστάσεων ή την εκδίκασή τους, η Επιτροπή του Διαγωνισμού ανοίγει, σε δημόσια συνεδρίαση, η οποία γνωστοποιείται προ δύο ημερών στους υποψήφιους, τους φακέλους των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων που έγιναν δεκτοί, ενώ οι φάκελοι των τεχνικών προσφορών των υποψηφίων που αποκλείστηκαν παραμένουν κλειστοί και φυλάσσονται με μέριμνα του προέδρου της Επιτροπής, κατά τα αναφερόμενα στο τελευταίο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου. Η Επιτροπή σημειώνει συνοπτικά στο πρακτικό II το περιεχόμενο των φακέλων και τα μέλη της μονογράφουν κάθε φύλλο των στοιχείων της τεχνικής προσφοράς. Ο έλεγχος των τεχνικών προσφορών και η βαθμολόγησή τους, με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης, διεξάγεται σε κλειστές συνεδριάσεις της Επιτροπής. Στο πρακτικό περιέχεται συνοπτική αιτιολογία της αξιολόγησης, καταγράφονται οι μειωηφούσες απόψεις και επισυνάπτεται πίνακας, υπογεγραμμένος από τον Πρόεδρο, με την αναλυτική αξιολόγηση. Το πρακτικό επιλογής και αξιολόγησης, μαζί με τον πίνακα κοινοποιείται στους υποψηφίους κατά το άρθρο 22. Οι τεχνικές προσφορές θεωρούνται αποδεκτές εφόσον κατά κριτήριο η βαθμολογία τους υπερβαίνει τις εβδομήντα (70) μονάδες της εκατονταβάθμιας κλίμακας, αλλιώς απορρίπτονται και ο υποψήφιος αποκλείεται της περαιτέρω διαδικασίας.

Ο έλεγχος των τυπικών δικαιολογητικών και η αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνονται, με τη σύνταξη και υπογραφή του πρακτικού εντός δύο (2) μηνών.

12. Μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών, τόσο στην ανοικτή όσο και στην κλειστή διαδικασία, σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής Διαγωνισμού που γνωστοποιείται εγγράφως στους υποψήφιους προ δύο (2) εργάσιμων ημερών, αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές και καταχωρείται το περιεχόμενό τους στο πρακτικό. Η Επιτροπή Διαγωνισμού βαθμολογεί τις οικονομικές προσφορές σε εκατονταβάθμια κλίμακα, με βάση το λόγο της ελάχιστης οικονομικής προσφοράς προς την προσφορά κάθε υποψηφίου, και εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον υποψήφιο που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά, με στάθμιση της βαθμολογίας των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών. Επί ισοβαθμίας προκρίνεται ο υποψήφιος με τη μεγαλύτερη βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς. Το πρακτικό ολοκληρώνεται εντός είκοσι ημερών και κοινοποιείται στους υποψήφιους κατά το άρθρο 22. Για την άσκηση ενστάσεων εφαρμόζεται το άρθρο 11 του παρόντος.

13. Αν δεν καταστεί δυνατή η ανάθεση στον πρώτο κατά σειρά βαθμολογίας υποψήφιο, επειδή δεν πληροί τις προϋποθέσεις ανάληψης της μελέτης ή δεν κατέθεσε εμπρόθεσμα την εγγύηση καλής εκτέλεσης, η Προϊσταμένη Αρχή κατακυρώνει το διαγωνισμό στο δεύτερο κατά σειρά βαθμολογίας υποψήφιο ή και στον τρίτο, στην περίπτωση που και ο δεύτερος δεν πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις.»

Άρθρο 7

1. Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 8 του Ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η διαδικασία ανάθεσης εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών με συμφωνία-πλαίσιο εφαρμόζεται, όταν πρόκειται να παραχθεί σύνολο όμοιων μελετών ή υπηρεσιών, για τις οποίες δεν είναι γνωστά εκ των προτέρων στοιχεία, όπως ιδίως ο ακριβής προσδιορισμός των επιμέρους συμβάσεων, οι χρόνοι έναρξης και λήξης εκπόνησης των επιμέρους μελετών ή παροχής υπηρεσιών, όπως και οι ακριβείς χώροι στους οποίους θα εκτελεστούν οι συμβάσεις, μπορούν όμως να καθοριστούν οι τιμές και ενδεχομένως οι ποσότητες αυτών.

2. Για την ανάθεση των συμφωνιών-πλαίσιο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 7, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του άρθρου αυτού. Η συμφωνία-πλαίσιο συνάπτεται με έναν ανάδοχο μελέτης ή υπηρεσίας, ο οποίος, ανάλογα με τις απαιτήσεις της προκήρυξης, μπορεί να καλύπτει μία κατηγορία μελέτης του άρθρου 2 ή περισσότερες, σε σύμπραξη ή κοινοπραξία και διαθέτει τα απαιτούμενα από την προκήρυξη προσόντα. «Η διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο προσδιορίζεται στα τεύχη του διαγωνισμού και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη.

3. Στην προκήρυξη συμφωνίας – πλαισίου ορίζεται ως προεκτιμώμενη αμοιβή το μέγιστο δυνατό οικονομικό αντικείμενο όλων των επί μέρους συμβάσεων που προβλέπεται να συναφθούν μέσα στη χρονική περίοδο ισχύος της. Εφόσον η αμοιβή υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των Οδηγιών 2004/18/EK και 2004/17/EK κατά περίπτωση, περίληψη της προκήρυξης, που συντάσσεται σύμφωνα με τα παραρτήματα II και V αντίστοιχα του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Στη διαδικασία καλούνται να λάβουν μέρος όλες οι τάξεις πτυχίου κάθε κατηγορίας μελετών του άρθρου 2 μεταξύ της τάξης πτυχίου που προσδιορίζεται από το μέσο μέγεθος προεκτιμώμενης αμοιβής των επί μέρους συμβάσεων που πρόκειται να ανατεθούν, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα Αρχή και το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής της συμφωνίας πλαισίου. Η μέγιστη αξία των συμφωνιών - πλαισίων που συνάπτονται κατ' έτος απαγορεύεται να υπερβαίνει σε ποσοστό το 20% των ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για μελέτες και υπηρεσίες, με εκτίμηση τετραετίας. Στον περιορισμό αυτό δεν υπόκεινται οι συμφωνίες - πλαίσιο που συνάπτονται για την προετοιμασία του φακέλου έργου ή έργων, κατά το άρθρο 4 του παρόντος, εφόσον η προσφυγή σε αυτές δεν γίνεται καταχρηστικά ή κατά τρόπο που να νοθεύει τον ανταγωνισμό. Η προεκτιμώμενη αμοιβή κάθε συμφωνίας πλαισίου με αναθέτουσα αρχή ΟΤΑ α' ή β' βαθμού δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των επτακοσίων χιλιάδων 700.000 ΕΥΡΩ, χωρίς ΦΠΑ. Το όριο αυτό αναθεωρείται κατ' έτος με το συντελεστή που καθορίζεται κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 4.»

2. Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 8 του ν. 3316/2005 καταργούνται.

3. Οι παρ. 7 και 8 του άρθρου 8 του ν. 3316/2005 αναριθμούνται σε παρ. 5 και 6. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 5 αντικαθίστανται ως εξής:

«5. Η ανάθεση της συμφωνίας – πλαισίου διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή των διαδικασιών διαπίστωσης της καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής του άρθρου 7, και με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή. Η Προϊσταμένη Αρχή κοινοποιεί την κατακυρωτική απόφαση στον επιλεγέντα ανάδοχο με πρόσκληση για την υπογραφή της συμφωνίας, μέσα σε προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών.»

Άρθρο 8

1. Οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 9 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών της παρ. 2β του άρθρου 1 μπορούν να ανατίθενται από τον κύριο του έργου: α) σε έργα και υπηρεσίες συγχρηματοδοτούμενες από κοινοτικές πηγές χρηματοδότησης, όταν τούτο υπαγορεύεται από τους κανόνες διαχείρισης των κοινοτικών κονδυλίων, β) στην περίπτωση ανάθεσης σύμβασης υπηρεσιών ελέγχου της μελέτης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25, ή γ) σε περίπτωση που εξ αιτίας ελλιπούς στελέχωσης με το κατάλληλο προσωπικό ή πολυπλοκότητας και εξειδικευμένων απαιτήσεων της συγκεκριμένης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές αδυνατούν να ανταποκριθούν επαρκώς στα καθήκοντα που αντιστοιχούν στις ανατιθέμενες συμβάσεις. Για την έγκριση της σχετικής προκήρυξης στην ως άνω γ' περίπτωση, απαιτείται, επί ποινή ακυρότητας της διαδικασίας ανάθεσης, η έκδοση γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου του αρμόδιου Υπουργείου ή της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, αν στο αρμόδιο Υπουργείο δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο. Με τη γνωμοδότησή του το τεχνικό συμβούλιο μπορεί να υποχρεώσει την αναθέτουσα αρχή, πριν από την έγκριση της προκήρυξης της σύμβασης, να τηρήσει τη διαδικασία του άρθρου 3 παρ. 1.

2. Για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών τηρείται είτε η ανοικτή είτε η κλειστή διαδικασία και ως κριτήριο ανάθεσης μπορεί να ορίζεται με την προκήρυξη, είτε η χαμηλότερη τιμή, είτε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Για τη διεξαγωγή της διαδικασίας συντάσσεται και εγκρίνεται από την Προϊσταμένη Αρχή προκήρυξη, περίληψη της οποίας, συντασσόμενη κατά τα αντίστοιχα υποδείγματα των οδηγιών 2004/18/EK και 2004/17/EK, δημοσιεύεται κατά το άρθρο 12. Στη διαδικασία μπορούν να συμμετέχουν όσοι έχουν νόμιμο δικαίωμα συμμετοχής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, καταθέτοντας προς τούτο φάκελο προσφοράς, ή προεπιλογής σε περίπτωση κλειστής διαδικασίας, ο οποίος η οποία περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά και στοιχεία των άρθρων 15, 16 και 17, όπως εξειδικεύονται στην προκήρυξη και τους φακέλους τεχνικής και οικονομικής προσφοράς, αναλόγως του κριτηρίου ανάθεσης. Στην περίπτωση της κλειστής διαδικασίας υποβάλλουν φάκελο οικονομικής ή και τεχνικής προσφοράς κατά περίπτωση, μόνο οι επιλεγέντες κατά τη φάση της επιλογής υποψήφιοι.

3. Στην προκήρυξη ορίζονται τουλάχιστον:

α) Ο κύριος του έργου, η αναθέτουσα Αρχή και τα αρμόδια αποφαινόμενα όργανα.

β) Το αντικείμενο της σύμβασης, όπως προκύπτει από τον επικαιροποιημένο φάκελο έργου, με κάθε δυνατή λεπτομέρεια.

γ) Η κατηγορία πτυχίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 14, που απαιτείται για την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς και η αντίστοιχη τάξη. Η καλούμενη τάξη κάθε πτυχίου καθορίζεται με βάση τα όρια των πτυχίων που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 7 του άρθρου 39.

δ) Η προεκτιμώμενη από την υπηρεσία αμοιβή υπολογίζεται είτε με τις τιμές των μονάδων φυσικού αντικειμένου, είτε, εφόσον δεν υφίστανται τέτοιες τιμές, με τον προεκτιμώμενο χρόνο απασχόλησης των αναγκαίων προσώπων όπως προκύπτουν με την απόφαση του άρθρου 4 παρ. 6. Ορίζεται επίσης ο κωδικός αριθμός της πίστωσης, από την οποία θα χρηματοδοτηθεί η προς ανάθεση σύμβαση.

ε) Ο πίνακας περιεχομένων του φακέλου του έργου.

στ) Η προθεσμία και ο τρόπος υποβολής του φακέλου προσφοράς, η υπηρεσία στην οποία θα υποβληθούν οι φάκελοι και ο τρόπος κοινοποίησης των εγγράφων της διαδικασίας.

ζ) Οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία

σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16, καθώς και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 17.

η) Τα τεύχη που συνοδεύουν την προκήρυξη και η σειρά ισχύος τους.

θ) Η προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, όπως ειδικότερα ορίζεται στα τεύχη του διαγωνισμού.

ι) Η προθεσμία και ο τρόπος πρόσβασης στο φάκελο του έργου και παραλαβής των τευχών και λοιπών στοιχείων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και το αντίτιμο για την προμήθειά τους.

ια) Ο χρόνος ισχύος της προσφοράς και η εγγύηση συμμετοχής στο διαγωνισμό. Η εγγύηση συμμετοχής έχει ελάχιστο χρόνο ισχύος που υπερκαλύπτει τουλάχιστον κατά ένα (1) μήνα το χρόνο ισχύος της προσφοράς, πληροί τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 24 και το ποσοστό της ορίζεται σε δύο τοις εκατό (2%) επί του ποσού της προεκτιμώμενης αμοιβής.

ιβ) Η τήρηση κλειστής ή ανοικτής διαδικασίας και το κριτήριο ανάθεσης. Εφόσον επιλεγεί η κλειστή διαδικασία, ορίζεται ο αριθμός των υποψηφίων που θα προεπιλεγούν, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από πέντε.

4. Για την ανάθεση εφαρμόζεται ως κριτήριο είτε η χαμηλότερη τιμή, είτε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να θέσει στην προκήρυξη κριτήρια και να προβεί σε ποιοτική επιλογή των υποψηφίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17. Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, οι υποψήφιοι υποβάλλουν έντυπο οικονομικής προσφοράς, στο οποίο αναγράφουν την προσφερόμενη τιμή ανά κατηγορία υπηρεσιών και τη συνολική τιμή για την εκτέλεση της σύμβασης. Ανάδοχος αναδεικνύεται ο υποψήφιος που προσφέρει τη χαμηλότερη συνολική προσφορά.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, όταν κρίνει ότι η εκτέλεση της σύμβασης παρουσιάζει ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του οικείου τεχνικού συμβουλίου. Το περιεχόμενο της τεχνικής προσφοράς, τα κριτήρια ανάθεσης και η βαρύτητά τους καθορίζονται με την προκήρυξη. Απαραίτητο κριτήριο στην περίπτωση αυτή είναι και η υποβολή οικονομικής προσφοράς και η βαρύτητά της ορίζεται σε ποσοστό 30%.»

2. Η παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3316/2005 αναριθμείται σε 6 και αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για τη διεξαγωγή και κατακύρωση του διαγωνισμού ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 9 έως 13 του άρθρου 7.»

Άρθρο 9

1. Η περ. στ της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Όταν πρόκειται να ανατεθεί μελέτη με προεκτιμώμενη αμοιβή μέχρι 30.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.), ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών με προεκτιμώμενη αμοιβή 15.000 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). Τα όρια αναπροσαρμόζονται κατ'έτος, σύμφωνα με τον συντελεστή αναθεώρησης της παρ. 6 του άρθρου 4. Για την επιλογή του αναδόχου διενεργείται δημόσια κλήρωση ενώπιον της προϊσταμένης αρχής, ή επιτροπής που αυτή ορίζει, μεταξύ των υποψηφίων που έχουν τα νόμιμα προσόντα για την εκπόνηση της μελέτης ή την παροχή της υπηρεσίας και υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής στην κλήρωση. Με την απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής που εγκρίνει την εφαρμογή της διαδικασίας μπορεί να προστίθενται απαιτήσεις ειδικής τεχνικής ικανότητας, κατά το άρθρο 17. Για την τήρηση

της διαδικασίας δημοσιεύεται με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής πρόσκληση, στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, στην οποία αναφέρονται τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, ο τίτλος της μελέτης ή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η προεκτιμώμενη αμοιβή, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό της παρ. 7 του άρθρου 4, ή, σε περίπτωση που δεν υφίσταται κανονισμός αμοιβών με βάση τον εκτιμώμενο χρόνο απασχόλησης και εφαρμογή των σχετικών αμοιβών του κανονισμού, οι ζητούμενες κατηγορίες και τάξεις πτυχίων και η τυχόν ζητούμενη ειδική τεχνική ικανότητα και ο τρόπος απόδειξής της, ο τρόπος υποβολής αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (μέσω τηλεομοιοτυπίας ή και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών καταλληλότητας και ειδικής τεχνικής ικανότητας και ο χρόνος και ο τόπος διενέργειας της διαδικασίας της κλήρωσης, η οποία δεν πρέπει να απέχει λιγότερο από 10 πλήρεις ημέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης. Η αμοιβή του αναδόχου καθορίζεται με την προκήρυξη και δεν μπορεί να υπολείπεται ποσοστού 70% τη προεκτιμώμενης αμοιβής. Με βάση την παρούσα διάταξη μπορούν να ανατεθούν από τις αναθέτουσες αρχές κατ' έτος μία ή περισσότερες συμβάσεις μελετών και υπηρεσιών, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι ποσοστού 10% των πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής του τρέχοντος έτους, για ανάθεση συμβάσεων μελετών και υπηρεσιών. Συμβάσεις που συνάπτονται κατά παράβαση των διατάξεων της περίπτωσης αυτής είναι άκυρες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Όταν οι αναθέτουσες Αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία της παραγράφου 2, επικαλούμενες τις περιπτώσεις α' και γ', καλούν για διαπραγμάτευση τουλάχιστον τρεις υποψηφίους, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός υποψηφίων με τα νόμιμα προσόντα. Στην περίπτωση της περ. στ' η σύμβαση υπογράφεται με τον ανάδοχο που αναδεικνύεται με τη διαδικασία της κλήρωσης.»

Άρθρο 10

Το άρθρο 11 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11 - Ενστάσεις

1. Ενστάσεις κατά της προκήρυξης και των τευχών του διαγωνισμού μπορούν να ασκηθούν το αργότερο δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού. Η ένσταση κατατίθεται στην Υπηρεσία που διενεργεί τον διαγωνισμό, και απευθύνεται στην αναθέτουσα αρχή. Στην ένσταση αποφαίνεται η Προϊσταμένη Αρχή, το αργότερο πέντε (5) πλήρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού, διαφορετικά θεωρείται ότι απορρίφθηκε. Η απόφαση επί της ένστασης κοινοποιείται αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία (FAX) ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στους ενδιαφερόμενους που έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού. Αν η αποδοχή της ένστασης δεν συνεπάγεται αλλαγή των όρων συμμετοχής στον διαγωνισμό ή σημαντική αλλαγή στη ζητούμενη τεχνική προσφορά, αλλά επηρεάζει τους όρους διεξαγωγής και απαιτεί προσαρμογή των προσφορών των ενδιαφερομένων, χορηγείται ανάλογη παράταση της προθεσμίας υποβολής των προσφορών μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, η οποία γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους που έλαβαν τεύχη του διαγωνισμού με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

2. Στις ανοιχτές διαδικασίες του νόμου αυτού με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή οι διαγωνιζόμενοι έχουν δικαίωμα υποβολής ένστασης κατά του πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού που εκδίδεται μετά τον έλεγχο της καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής (πρακτικό Ι) και του πρακτικού εισήγησης για ανάθεση (πρακτικό ΙΙ). Η προθεσμία των ενστάσεων κατά του πρακτικού Ι είναι οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες και κατά του πρακτικού ΙΙ

τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίησή τους. Η δυνατότητα ένστασης και η προθεσμία εφαρμόζονται ανάλογα για το πρακτικό προεπιλογής, όταν εφαρμόζεται η κλειστή διαδικασία.

3. Κατά την επιλογή αναδόχων για την εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών κατά το άρθρο 6, καθώς και όταν ορίζεται ως κριτήριο ανάθεσης η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά τα άρθρα 7 και 9, το πρακτικό ελέγχου της καταλληλότητας και διενέργειας της ποιοτικής επιλογής (πρακτικό Ι) επιδέχεται την άσκηση ένστασης, κατά τα αντιστοίχως αναφερόμενα στην παρ. 2. Επίσης ενστάσεις μπορούν να ασκηθούν κατά του πρακτικού αξιολόγησης και βαθμολόγησης των τεχνικών προσφορών (πρακτικό ΙΙ), εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίησής του και κατά του πρακτικού βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς και εισήγησης για ανάθεση (πρακτικό ΙΙΙ), μετά την ολοκλήρωση του σταδίου ελέγχου των οικονομικών προσφορών, εντός προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών, από της κοινοποίησής του πρακτικού.

4. Η Επιτροπή Διαγωνισμού αναφέρει στα πρακτικά της την προθεσμία υποβολής της ένστασης κατά τα προαναφερόμενα. Για την υποβολή των ενστάσεων, οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους φακέλους των συνυποψηφίων τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν 2690/1999, με επιτόπια μελέτη και επιλεκτική λήψη φωτοαντιγράφων. Οι ενστάσεις υποβάλλονται στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό και απευθύνονται στην Προϊσταμένη Αρχή, η οποία αποφασίζει, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την υποβολή τους. Οι ενστάσεις που αφορούν την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των Οδηγιών 2004/17 και 2004/18, κοινοποιούνται από τον ενιστάμενο στην Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων, η οποία αποφασίζει εντός μηνός από της κοινοποίησης, κατά τις σχετικές διατάξεις. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή δεν υπερβαίνει τα ως άνω όρια, επί των ενστάσεων γνωμοδοτεί η Επιτροπή Διαγωνισμού, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών και αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή, εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών. Η απόφαση της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση. Οι ενστάσεις κοινοποιούνται, με ευθύνη του ενιστάμενου, στους συνυποψηφίους που θίγονται, οι οποίοι μπορούν να καταθέσουν υπόμνημα, εντός επαρκούς προθεσμίας που θέτει στο πρακτικό της η Επιτροπή Διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη τις προθεσμίες υποβολής της γνωμοδότησης. Δεν θεωρούνται θιγόμενοι οι λοιποί διαγωνιζόμενοι επί υποβολής ενστάσεως κατά αποκλεισμού του ενιστάμενου. Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία η Α.Ε.Μ.Ε., επί των ενστάσεων γνωμοδοτεί σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Διαγωνισμού. Κατά των αποφάσεων της Α.Ε.Μ.Ε. της παρούσας παραγράφου δεν ασκείται προδικαστική προσφυγή, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3886/2010 (ΦΕΚ Α' 173), αλλά η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του άρθρου 5 του ίδιου νόμου, όπως ισχύει κάθε φορά.

5. Αν γίνει δεκτή ένσταση κατά του πρακτικού Ι, που αφορά αποκλεισμό υποψηφίου, η Προϊσταμένη Αρχή διαμορφώνει ανάλογα το πρακτικό της Επιτροπής με την απόφασή της. Εφόσον κριτήριο ανάθεσης αποτελεί η πλέον συμφέρουσα προσφορά, η Επιτροπή Διαγωνισμού προχωρεί στο άνοιγμα και την αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς του παρανόμως αποκλεισθέντος και διαμορφώνει ανάλογα το πρακτικό και τον πίνακα αξιολόγησης. Αν γίνει δεκτή ένσταση που αφορά το νομότυπο της τεχνικής προσφοράς διαγωνιζόμενου, το αποφασίζουν κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου όργανο διαμορφώνει με απόφασή του το Πρακτικό. Αν γίνει δεκτή ένσταση που αφορά στη βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς, το ως άνω όργανο αναπέμπει το πρακτικό στην Επιτροπή Διαγωνισμού με αναλυτικές παρατηρήσεις, σχετικά με τις πλημμέλειες της βαθμολόγησης, τις οποίες είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη η Επιτροπή και να επαναξιολογήσει ή να αιτιολογήσει πληρέστερα, ανάλογα με το περιεχόμενο της απόφασης, το πρακτικό της, το οποίο κοινοποιείται στους θιγόμενους από την αναμόρφωσή του υποψηφίους, οι οποίοι έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν ενστάσεις κατά

της αναμόρφωσης. Αν το αποφασίζον όργανο, επιλαμβανόμενο τυχόν νέας ένστασης κατά του αναμορφωθέντος πρακτικού, κρίνει αιτιολογημένα ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού δεν συμμορφώθηκε στην προηγούμενη απόφασή της, οριστικοποιεί την αξιολόγηση επαναβαθμολογώντας ή αιτιολογώντας πληρέστερα το πρακτικό. Κατά της απόφασης της Ανεξάρτητης Αρχής δεν χωρεί προδικαστική προσφυγή και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ασκήσουν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά το ν. 3886/2010.

6. Για το παραδεκτό της άσκησης ένστασης προσκομίζεται παράβολο κατάθεσης υπέρ του Δημοσίου ποσού ίσου με το 0,10 επί τοις εκατό (0,10%) επί της προεκτιμώμενης αμοιβής, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριακοσίων (300) και μεγαλύτερο των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ. Το παράβολο αποτελεί δημόσιο έσοδο και καταχωρείται στον κωδικό αριθμό εισόδου (Κ.Α.Ε.) 3741 («παράβολα από κάθε αιτία»). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσό του παραβόλου. Το παράβολο επιστρέφεται με πράξη της Προϊσταμένης Αρχής, εφόσον γίνει αποδεκτή η ένσταση ή του αρμόδιου αποφασίζοντος διοικητικού οργάνου ή δικαστηρίου, αν γίνει δεκτή η ειδική διοικητική προσφυγή ή το ένδικο βοήθημα (αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, αίτηση αναστολής, αίτηση ακύρωσης ή αγωγή) που τυχόν ασκηθεί, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των παρ. 9-11 του Ν 2717/1999, όπως ισχύουν.»

Άρθρο 11

1. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 12 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Στις διαδικασίες του νόμου αυτού, πλην της περίπτωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 10, δημοσιεύεται περίληψη της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία και μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού στον οποίο εδρεύει η αναθέτουσα αρχή ή της έδρας της Περιφέρειας, αν στην έδρα του νομού δεν εκδίδεται ημερήσια εφημερίδα. Οι δημοσιεύσεις στον τοπικό και νομαρχιακό τύπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3548/2007, όπως ισχύει κάθε φορά, γίνονται στις εφημερίδες της έδρας της αναθέτουσας αρχής. Δημοσιεύεται επίσης περίληψη της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, αν καλούνται πτυχία των κατηγοριών 24 έως 31 και του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος αν καλούνται πτυχία των κατηγοριών 3 και 5.

2. Όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των προβλεπόμενων από τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές σταδίων της μελέτης, συμπεριλαμβανομένου του κονδυλίου των απροβλέπτων, όπως καθορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 4, είναι ίση ή ανώτερη του ορίου υποχρεωτικής εφαρμογής της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, για τους φορείς που υπάγονται σε αυτήν ή του αντίστοιχου ορίου της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ, προκειμένου για τους φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, αποστέλλεται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων περίληψη της προκήρυξης, που συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ισχύει κάθε φορά. Η ίδια υποχρέωση υφίσταται και όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπερβαίνει τα ως άνω όρια. Η αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι πάντοτε σε θέση να αποδείξει την ημερομηνία αποστολής.»

2. Οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 12 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Μετά την έναρξη του οικονομικού έτους οι αναθέτουσες Αρχές δημοσιεύουν γνωστοποίηση για τις συμβάσεις μελετών ή υπηρεσιών που προτίθενται να αναθέσουν

κατά το έτος αυτό, με προκαταρκτική προκήρυξη που συντάσσεται κατά το υπόδειγμα του παραρτήματος Ι του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως εκάστοτε ισχύει, και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το Ενημερωτικό Δελτίο και την ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.).

5. Περίληψη της απόφασης ανάθεσης σύμβασης του νόμου αυτού, καθώς και σύμβασης ανάθεσης έργου που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Αν η προεκτιμώμενη αμοιβή της σύμβασης υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ, οι αναθέτουσες Αρχές που υπάγονται στις ρυθμίσεις των Οδηγιών αποστέλλουν, μέσα σε προθεσμία σαράντα οκτώ (48) ημερών στην πρώτη περίπτωση και δύο (2) μηνών στη δεύτερη από την ημέρα σύναψης της συμβάσεως, γνωστοποίηση με τα αποτελέσματα της διαδικασίας σύναψης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία συντάσσεται κατά το υπόδειγμα του παραρτήματος ΙΙΙ του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως εκάστοτε ισχύει. Για τις επί μέρους συμβάσεις που στηρίζονται σε συμφωνία πλαίσιο δεν αποστέλλεται προς δημοσίευση περίληψη ή πρακτικό. Στο ιδιωτικό συμφωνητικό της σύμβασης αναφέρονται υποχρεωτικά οι αναφερόμενες στην παρούσα δημοσιεύσεις».

Άρθρο 12

1. α. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν εφαρμόζεται η ανοιχτή διαδικασία η προθεσμία αυτή δεν πρέπει να είναι μικρότερη των πενήντα δύο (52) ημερών από την ημέρα αποστολής της περίληψης για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στο Τ.Ε.Ε. και τις εφημερίδες που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 12 ενώ μπορεί να τύχουν εφαρμογής, υπό τις εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις, οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 32 του π.δ. 60/2007 (ΦΕΚ 64/Α΄) και των παρ. 5 και 6 του άρθρου 36 του π.δ. 59/2007 (ΦΕΚ 64 Α΄), οπότε η μειωμένη προθεσμία εφαρμόζεται και στις λοιπές δημοσιεύσεις.»

β. Τα εδάφια τέταρτο και πέμπτο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«Σε περίπτωση ανάθεσης συμβάσεων με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου εφαρμογής των Οδηγιών 2004/17 και 18, η προθεσμία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών, από την ημέρα αποστολής περίληψης της προκήρυξης στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και στις εφημερίδες της παρ. 1 του άρθρου 12. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών δεν προσμετράται η ημέρα αποστολής της προκήρυξης και η ημέρα υποβολής της αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή προσφοράς».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 3316/2005 καταργείται.

Άρθρο 13

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στις διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης μελέτης του νόμου αυτού ή μελέτης έργων του Ν 3389/2005, όπως ισχύει κάθε φορά, ή σύμβασης υπηρεσιών που αφορά την προετοιμασία, τη διαχείριση ή τον έλεγχο μελέτης, δικαιούνται να συμμετέχουν

εγκατεστημένα στην Ελλάδα φυσικά και νομικά πρόσωπα, εφόσον είναι εγγεγραμμένα στις κατά νόμο απαιτούμενες τάξεις και κατηγορίες ή γενικές κατηγορίες του Μητρώου Μελετητών ή του Μητρώου Εταιρειών Μελετών που προβλέπονται στο άρθρο 39.»

2. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης υπηρεσιών του νόμου αυτού που αφορούν την υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής στη διοίκηση, επίβλεψη και έλεγχο τεχνικού έργου, δικαιούνται να συμμετέχουν νομικά ή φυσικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στις ειδικές κατηγορίες 40 και 41 της παρ. 3 του άρθρου 2 του παρόντος.

4. Ο χρόνος εφαρμογής της παρ. 3 καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται μετά την εγγραφή επαρκούς αριθμού παρόχων υπηρεσιών και εταιρειών παροχής υπηρεσιών στις οικείες κατηγορίες του Μητρώου και τη διασφάλιση επαρκούς ανταγωνισμού. Μέχρι την έκδοση της απόφασης, στους διαγωνισμούς λαμβάνουν μέρος εγγεγραμμένοι στις κατηγορίες μελετών του Μητρώου Μελετών. Στην ομάδα παροχής των υπηρεσιών πρέπει στην περίπτωση αυτή να προβλέπεται υποχρεωτικά η συμμετοχή προσώπου αναλόγου εμπειρίας στην παροχή των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης.»

Άρθρο 14

1. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την παραδεκτή συμμετοχή στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του νόμου αυτού διενεργείται έλεγχος καταλληλότητας και ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων. Για τον έλεγχο καταλληλότητας οι υποψήφιοι υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπό τους, από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 16 και για τη διενέργεια ποιοτικής επιλογής, όσα από τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 17 ορίζονται με την προκήρυξη, ανάλογα με τη φύση και την πολυπλοκότητα του αντικειμένου της σύμβασης. Υποβάλλεται επίσης υπεύθυνη δήλωση, για την απόδειξη ότι δεν συντρέχουν οι ασυμβίβαστες ιδιότητες του ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005. Ο υποψήφιος που ανακηρύχθηκε ανάδοχος της σύμβασης προσκομίζει προς έλεγχο, στην υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, τα επί μέρους δικαιολογητικά και έγγραφα, έναντι των οποίων υποβλήθηκε η δήλωση του πρώτου εδαφίου, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική πρόσκληση, καθώς και την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, όταν η σύμβαση δεν υποβάλλεται σε προσυμβατικό έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο, διαφορετικά αποκλείεται και η σύμβαση συνάπτεται με τον επόμενο κατά σειρά υποψήφιο υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Όταν η σύμβαση υποβάλλεται σε προσυμβατικό έλεγχο, η εγγύηση καλής εκτέλεσης προσκομίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης. Η υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό μπορεί να παρατείνει, δια του προϊσταμένου της, για δέκα (10) ημέρες, την προθεσμία, με αιτιολογημένη πράξη της, κατόπιν αιτήματος του αναδόχου και επίκληση σπουδαίου λόγου που δικαιολογεί την αδυναμία τήρησης της αρχικής προθεσμίας. Η πράξη αυτή, καθώς και η πράξη με την οποία κρίνονται επαρκή και νομότυπα τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά, κοινοποιείται στους υποψηφίους που κατατάχθηκαν δεύτερος και τρίτος, οι οποίοι μπορούν να υποβάλλουν ένσταση. Επί της ενστάσεως αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή.»

2. Στο άρθρο 15 του ν. 3316/2005 προστίθενται παράγραφοι 7 και 8, ως εξής:

«7. Πριν αποφασίσει τον αποκλεισμό διαγωνιζομένου για λόγους που αφορούν την πληρότητα και νομιμότητα των δικαιολογητικών συμμετοχής και ποιοτικής επιλογής, η Επιτροπή υποχρεούται, τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης, να καλέσει με κάθε πρόσφορο μέσο τους διαγωνιζόμενους να διευκρινίσουν στοιχεία του φακέλου, που κατά

την κρίση τους απαιτούν διευκρίνιση, μέσα σε συγκεκριμένη προθεσμία.

8. Δεν επιτρέπονται συμπληρώσεις ή διευκρινίσεις των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της τεχνικής προσφοράς. Οι ασάφειες και ελλείψεις των στοιχείων αυτών εκτιμώνται για τη βαθμολόγησή της. Η Επιτροπή Διαγωνισμού πάντως δικαιούται να ζητήσει πληροφορίες από τους εργοδότες των διαγωνιζόμενων που δηλώνονται με την τεχνική προσφορά τους, προκειμένου να επαληθεύσει τα δηλούμενα στοιχεία, τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης έναντι αυτών.»

Άρθρο 15

1. Ο τίτλος του άρθρου 17 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ποιοτική επιλογή υποψηφίων»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την ανάθεση της σύμβασης με κριτήριο είτε τη χαμηλότερη τιμή, είτε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, διενεργείται επιλογή μεταξύ των υποψηφίων που υπέβαλαν προσφορά, με κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας, σύμφωνα με τις παρ. 5, 6 και 7 του παρόντος και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με την παρούσα και τις παρ. 2 και 3. Η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων για την εκπόνηση της μελέτης ή την παροχή της υπηρεσίας αποδεικνύεται με στοιχεία που αφορούν την τεχνογνωσία τους, την εμπειρία και την αξιοπιστία τους και οι αναθέτουσες αρχές τηρούν, κατά την εισαγωγή των σχετικών όρων στις προκηρύξεις των συμβάσεων, την αρχή της αναλογικότητας. Τα στοιχεία επί τη βάσει των οποίων κρίνεται η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων, είναι τα ακόλουθα, κάποια εκ των οποίων ή και όλα μπορεί να περιληφθούν στην προκήρυξη:

α) Κατάλογος με τις κυριότερες μελέτες ή υπηρεσίες παρόμοιας φύσης που παραδόθηκαν και εγκρίθηκαν, εντός χρονικού διαστήματος τουλάχιστον τριετίας και το πολύ δεκαπενταετίας πριν την ημέρα της υποβολής των προσφορών. Το χρονικό διάστημα τίθεται, μεταξύ των ως άνω ορίων, αναλόγως της συχνότητας ανάθεσης ανάλογων συμβάσεων και λαμβανομένων υπόψη του μεγέθους, της πολυπλοκότητας και των εξειδικευμένων απαιτήσεων της προς ανάθεση σύμβασης. Ο κατάλογος αναφέρει τον εργοδότη, δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, το αντικείμενο και το συμβατικό ποσό της κάθε σύμβασης, το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών, τον χρόνο παράδοσης και έγκρισης του προϊόντος της σύμβασης. Προσκομίζονται επίσης πιστοποιητικά ή και υπεύθυνες δηλώσεις των εργοδοτών, από τα οποία προκύπτουν ο ανάδοχος, ο χρόνος παράδοσης και έγκρισης των προϊόντων της σύμβασης και η καλή εκτέλεσή της.

β) Οι τίτλοι σπουδών και αναφορά περί των εν γένει επαγγελματικών προσόντων μελών της προτεινόμενης ομάδας μελέτης του υποψηφίου, που έχουν ιδιαίτερη σημασία για την καλή της εκτέλεση και έχουν ιδιαίτερα επαγγελματικά προσόντα που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Στις περιπτώσεις εφαρμογής της παρ. 4 του παρόντος άρθρου, αναγράφονται τα στοιχεία και τα εν γένει επαγγελματικά προσόντα του προσώπου που θα βεβαιώσει την κατασκευασιμότητα της μελέτης.

γ) Άλλα στοιχεία και συγκεκριμένα αα) δήλωση και στοιχεία για το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του διαγωνιζόμενου και για τον αριθμό των στελεχών του κατά την τελευταία τριετία, ή ββ) Δήλωση και στοιχεία σχετικά με τον τεχνικό του εξοπλισμό ή γγ) Δήλωση και στοιχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει για την εξασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών του.»

3. Στην παρ. 3 του άρθρου 17 του Ν. 3316/2005 προστίθενται εδάφια τρίτο και τέταρτο, ως εξής:

«Στα τεύχη του διαγωνισμού τίθενται όροι που διασφαλίζουν την παροχή της δάνειας ικανότητας κατά την εκτέλεση της σύμβασης από τον τρίτο προς τον ανάδοχο. Η μη τήρηση των όρων συνιστά λόγο για την έκπτωση του αναδόχου και την ανάθεση της σύμβασης στον επόμενο κατά σειρά κατάταξης υποψήφιο.»

4. Στο άρθρο 17 του ν. 3316/2005 προστίθενται παράγραφοι 4, 5, 6 και 7, ως εξής:

«4. Όταν η σύμβαση αφορά εκπόνηση μελέτης τεχνικού έργου, στην ομάδα μελέτης συμμετέχει υποχρεωτικά φυσικό πρόσωπο που διαθέτει πτυχίο των τάξεων Γ΄ ή Δ΄ του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών, ή ανάλογη εμπειρία στην αντίστοιχη κατηγορία έργου. Δεν κωλύονται να συμμετέχουν σε ομάδες μελέτης τα στελέχη ή υπάλληλοι κατασκευαστικών εταιρειών. Το ως άνω πρόσωπο συνυπογράφει με τον μελετητή την κατασκευασσιμότητα της μελέτης, συντάσσοντας και υποβάλλοντας ειδικό τεύχος για την μεθοδολογία κατασκευής κρίσιμων κατασκευαστικά στοιχείων του έργου, που αναφέρονται στην Συγγραφή Υποχρεώσεων της σύμβασης. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των μελετητή και του προσώπου που βεβαιώνει την κατασκευασσιμότητα, αποφασίζει η Δ/νουσα Υπηρεσία, ύστερα από εισήγηση του κατά την παρ. 1 του άρθρου 25 ελεγκτή της μελέτης. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να καθορίζονται κατηγορίες ή και συγκεκριμένα στοιχεία μελετών των οποίων βεβαιώνεται η κατασκευασσιμότητα.

5. Για την παραδεκτή συμμετοχή σε διαγωνισμό του νόμου αυτού, οι υποψήφιοι υποχρεούνται να αποδείξουν ότι δεν έχουν, σε ολόκληρη τη χώρα, κατά την ημέρα του διαγωνισμού, ανεκτέλεστο μέρος δημοσίων συμβάσεων μελετών ή παροχής υπηρεσιών, ήτοι συμβάσεων που έχουν ανατεθεί από αναθέτουσα αρχή της παραγράφου 9 του άρθρου 1, σε κάθε μία από τις καλούμενες με την προκήρυξη κατηγορίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου στις οποίες συμμετέχει στον διαγωνισμό, ανώτερο από το τετραπλάσιο των ανωτάτων ορίων προϋπολογισμών της τάξης τους, όπως καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 8 του άρθρου 39 και για την Ε΄ τάξη το εικοσαπλάσιο του κατωτάτου ορίου της τάξης. Για τα Γραφεία Μελετών όλων των κατηγοριών, που διαθέτουν δυναμικό με περισσότερες μονάδες από τις ελάχιστες απαιτούμενες για τις αντίστοιχες τάξεις πτυχίου, το ανεκτέλεστο όριο προσαυξάνεται αναλογικά με τις διατιθέμενες μονάδες δυναμικού.

Για τις εταιρείες ή τους ομίλους που θα εγγραφούν στις γενικές κατηγορίες μελετών (35 - 38) τα όρια θα τεθούν με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 8 του άρθρου 39. Τα ανωτέρω ποσά αναθεωρούνται κατ' έτος με τον συντελεστή της παρ. 6 του άρθρου 4. Για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας, οι αμοιβές των μελετών του Εθνικού Κτηματολογίου και των γεωτεχνικών ερευνών μειώνονται κατά 50%.

6. Τα πιστοποιητικά για το ανεκτέλεστο τμήμα των συμβάσεων που εκτελούν οι εκδίδονται, ανά κατηγορία μελέτης, από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, εντός δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Τα πιστοποιητικά έχουν ισχύ τριών (3) μηνών από την έκδοσή τους. Ως ανεκτέλεστο υπόλοιπο μιας σύμβασης θεωρείται η διαφορά του συνολικού ποσού της σύμβασης, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της βεβαίωσης (χωρίς Φ.Π.Α.) αφαιρουμένου του συνολικού ποσού του εκτελεσμένου μέρους της σύμβασης, όπως προκύπτει από τον τελευταίο εγκεκριμένο λογαριασμό (επίσης χωρίς Φ.Π.Α.). Στο ανεκτέλεστο υπόλοιπο των υποψηφίων δεν συνυπολογίζονται συμβάσεις ανενεργές για διάφορους λόγους όταν τούτο δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Ανενεργή θεωρείται μια σύμβαση όταν έχουν παρέλθει τρία (3) χρόνια είτε από την τελευταία εγκριτική απόφαση, που αφορά υποβληθείσα μελέτη ή στάδιο μελέτης είτε από την τελευταία εγκριθείσα πιστοποίηση. Αν ο υποψήφιος δεν έχει υπερβεί το όριο ανεκτέλεστου υπολοίπου συμβάσεων, μπορεί να συμμετέχει σε σύμπραξη ή κοινοπραξία με ποσοστό

συμμετοχής που δεν υπερβαίνει το όριο αυτό.

7. Ο χρόνος έναρξης της έκδοσης των σχετικών πιστοποιητικών της προηγούμενης παραγράφου και ο χρόνος εφαρμογής του μέτρου της παρ. 5, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από πρόταση της Α.Ε.Μ.Ε.»

Άρθρο 16

1. Ο τίτλος του άρθρου 18 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Υποκατάσταση υποψηφίου ή μέλους εταιρείας ή κοινοπραξίας και αντικατάσταση μέλους της ομάδας εκτέλεσης της σύμβασης»

2. Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3316/2005 καταργούνται.

3. Τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 3 του άρθρου 18 του Ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«Αν διαπιστωθεί μεταβολή στη στελέχωση διαγωνιζομένου, η οποία επηρεάζει την ομάδα μελέτης, το στέλεχος που αποχώρησε από την ομάδα δεν υπολογίζεται κατά την αξιολόγηση, εκτός αν η μεταβολή αυτή οφείλεται σε λόγο ανώτερης βίας, οπότε μπορεί να αντικατασταθεί με έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, που εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Διαγωνισμού».

Άρθρο 17

1. Η παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Για την καταβολή της συμφωνημένης μεταξύ εργοληπτικής επιχείρησης και γραφείου μελετών αμοιβή υποβάλλεται από τον ανάδοχο του έργου λογαριασμός, συνοδευόμενος από τιμολόγιο του μελετητή στο οποίο αναγράφεται η συμφωνηθείσα προς εκπόνηση της μελέτης αμοιβή του. Η αμοιβή αντιστοιχεί στην προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης, στην οποία εφαρμόζεται η έκπτωση της εργολαβίας. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται στο σύστημα μελέτη κατασκευή.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005 καταργείται.

Άρθρο 18

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποβάλλεται πίνακας κατανομής της αμοιβής σε περίπτωση σύμπραξης στην ίδια κατηγορία μελέτης.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Οι ενστάσεις και προσφυγές που ασκούνται κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού υπογράφονται επί ποινή απαραδέκτου είτε από όλα τα μέλη της σύμπραξης ή κοινοπραξίας είτε από τον κοινό εκπρόσωπο.»

Άρθρο 19

Το άρθρο 21 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 21 – Επιτροπή Διαγωνισμού

1. Για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών του νόμου αυτού συγκροτείται από την

Προϊσταμένη Αρχή, τουλάχιστον πέντε ημέρες πριν την ημέρα της υποβολής προσφορών, Επιτροπή Διαγωνισμού, αποτελούμενη από πέντε (5) μέλη, κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, με ειδικότητες που προσιδιάζουν στις κύριες καλούμενες στο διαγωνισμό κατηγορίες πτυχίων. Κατ'εξάιρεση μπορεί να συγκροτούνται τριμελείς επιτροπές όταν η διαδικασία διεξάγεται κατά τα άρθρα 7, 8 και 9 και κριτήριο ανάθεσης είναι η χαμηλότερη τιμή, ή όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή δεν υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των ΠΔ 59/2007 και 60/2007.

2. Ένα εκ των μελών της Επιτροπής, που ορίζεται ως πρόεδρος, όπως και ο αναπληρωτής του, ανήκουν στην αναθέτουσα αρχή της σύμβασης, εκτός αν δεν υπάρχουν κατάλληλα, κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, πρόσωπα στην αναθέτουσα αρχή. Στην περίπτωση αυτή ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής του ορίζονται κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 3. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής.

3. Τα υπόλοιπα, απαραίτητα για τη συγκρότηση των Επιτροπών Διαγωνισμού πρόσωπα, ορίζονται, ύστερα από υπόδειξη του οικείου Υπουργείου, όταν τούτο είναι αναθέτουσα αρχή της σύμβασης ή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του άρθρου 280 του Ν 3852/2010 στην οποία εδρεύει η αναθέτουσα αρχή, σε κάθε άλλη περίπτωση. Για την υπόδειξη διενεργείται δημόσια κλήρωση στο αρμόδιο Υπουργείο ή στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, μεταξύ των προσώπων που έχουν την έδρα τους στο νομό της έδρας της αναθέτουσας αρχής και τα προσόντα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και είναι εγγεγραμμένα σε καταλόγους που τηρούνται στα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Στους καταλόγους των Υπουργείων εγγράφονται τεχνικοί υπάλληλοι του Υπουργείου και στους καταλόγους των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων τεχνικοί υπάλληλοι των λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα με έδρα την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, που έχουν οκταετή τουλάχιστον εμπειρία στην ανάθεση και εκτέλεση μελετών και έργων. Η εγγραφή στους καταλόγους είναι υποχρεωτική, εκτός αν δικαιολογείται η εξαίρεση υπαλλήλων για σοβαρούς λόγους. Για τις διαδικασίες τήρησης των καταλόγων, τις αρμόδιες για την τήρηση υπηρεσίες και τη διαδικασία της κλήρωσης εκδίδονται, εντός τεσσάρων μηνών από την ισχύ του παρόντος, αποφάσεις των αρμοδίων υπουργών, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

4. Για τον ορισμό των μελών της Επιτροπής, η αρμόδια για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού υπηρεσία ζητά εγκαίρως την υπόδειξη των μελών και του εκπροσώπου του ΤΕΕ ή άλλου Επιμελητηρίου κατά την επόμενη παράγραφο. Οι φορείς στους οποίους υπηρετούν οι υπάλληλοι παρέχουν τις αναγκαίες διευκολύνσεις για την άσκηση των καθηκόντων τους. Της κληρώσεως προηγείται δημοσιοποίηση των στοιχείων της σύμβασης και της ημέρας και ώρας της κλήρωσης, στην ιστοσελίδα του οικείου Υπουργείου ή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

5. Στην Επιτροπή Διαγωνισμού μετέχει και ένας εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ή άλλου επιμελητηρίου, εφόσον η κύρια κατηγορία υπάγεται στην αρμοδιότητά του. Για τον ορισμό του εκπροσώπου τους, τα επιμελητήρια κοινοποιούν στα Υπουργεία και τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις σχετικούς καταλόγους εκπροσώπων, που έχουν τα προσόντα της παρ. 1 και την έδρα τους στην έδρα των Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Οι κατάλογοι ισχύουν μέχρι την ανανέωσή τους. Ο εκπρόσωπος του οικείου επιμελητηρίου και ο αναπληρωτής του ορίζονται με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, μεταξύ των προσώπων που έχουν τα αντίστοιχα προσόντα και έδρα το νομό που εδρεύει η αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό. Για τη συγκρότηση, λειτουργία και τις αποφάσεις της Επιτροπής ισχύουν συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999. Η Προϊσταμένη Αρχή υποχρεούται να ορίσει τα υποδειχθέντα κατά τα ανωτέρω μέλη, αφού λάβει υπόψη της τυχόν αιτήματα εξαίρεσης λόγω κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στο συγκεκριμένο διαγωνισμό. Στην

περίπτωση αυτή υποδεικνύονται αντικαταστάτες των εξαιρεθέντων μελών, κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται, κατά παρέκκλιση των κοινών διατάξεων, οι αμοιβές των μελών των Επιτροπών Διαγωνισμού. Οι αμοιβές ορίζονται κατ'αποκοπή και μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με το ύψος της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης, τον αριθμό των υποψηφίων και τον αριθμό των καλουμένων πτυχίων. Ορίζεται επίσης η διαδικασία και το ποσοστό μείωσης της αμοιβής, αν παραβιάζονται οι προθεσμίες για την ολοκλήρωση του έργου τους που τίθενται με τις διατάξεις του νόμου και ανάλογα με το χρόνο καθυστέρησης.»

Άρθρο 20

Μετά το άρθρο 22 του ν. 3316/2005 προστίθεται άρθρο 22Α, ως εξής:

«Άρθρο 22Α

Σύμφωνο ακεραιότητας

1. Οι αναθέτουσες αρχές και οι υποψήφιοι και προσφέροντες σε διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων του παρόντος νόμου οφείλουν να τηρούν τις διαδικασίες με απόλυτα διαφανή, αμερόληπτο και άμεμπτο τρόπο.
2. Απαγορεύεται στους υπαλλήλους και τα όργανα όλων των αναθετουσών αρχών, που υπάγονται στον παρόντα νόμο, να επιδιώκουν ή να αποδέχονται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, για το χειρισμό υποθέσεων και την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους. Η παραβίαση της απαγόρευσης αυτής συνιστά πειθαρχική παράβαση, για την οποία μπορεί να επιβληθεί σε βάρος των υπαιτίων, η ποινή της οριστικής παύσης ή απόλυσης, σύμφωνα με τις κατ' ιδίαν διατάξεις που διέπουν τις αναθέτουσες αρχές.
3. Απαγορεύεται στους μελετητές και στις εταιρείες μελετών, τις συμπράξεις και τις κοινοπραξίες που μετέχουν σε διαδικασίες συμβάσεων του νόμου αυτού, ή εκτελούν τέτοιες συμβάσεις και σε κάθε νόμιμο εκπρόσωπο ή προστηθέντα τους, να επιδιώκουν ή να προσφέρουν, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, σε υπαλλήλους ή όργανα αναθετουσών αρχών του παρόντος νόμου. Εφόσον διαπιστωθεί παραβίαση της απαγόρευσης αυτής, το υπαίτιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο κηρύσσεται έκπτωτο από όλες τις υπό εκτέλεση συμβάσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 33 του παρόντος, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης. Επιπρόσθετα, όπως και σε περίπτωση που δεν έχει το υπαίτιο πρόσωπο ενεργές συμβάσεις, επιβάλλεται στην υπαίτια επιχείρηση η διοικητική κύρωση της τριετούς αναστολής ισχύος του πτυχίου της ή, σε περίπτωση υποτροπής, της οριστικής διαγραφής τους από τα Μητρώα. Εφόσον ο υπαίτιος αποτελεί μέλος σύμπραξης ή κοινοπραξίας, τεκμαίρεται η γνώση και υπαιτιότητα και των άλλων μελών και επιβάλλονται οι κατά τα άνω κυρώσεις, εκτός αν αποδείξουν ότι δεν είχαν γνώση της προσφοράς.
4. Ο μελετητής, ή η εταιρεία μελετών, ή τα μέλη της σύμπραξης ή κοινοπραξίας που αναδεικνύεται προσωρινή ανάδοχος προσκομίζουν στην οικεία αναθέτουσα αρχή σύμφωνα ακεραιότητας, υπογεγραμμένο από τον ίδιο τον ανάδοχο μελετητή, ή το νόμιμο εκπρόσωπό της, με το οποίο δηλώνεται ότι κατά το προηγούμενο στάδιο της ανάθεσης τηρήσε τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι προηγούμενες παράγραφοι, ότι θα εξακολουθήσει να τηρεί αυτές και κατά το συμβατικό στάδιο και τέλος ότι δεσμεύεται να διευκολύνει τη διαδικασία διερεύνησης και ελέγχου, προβαίνοντας σε όλες τις απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες, κατά την κρίση κάθε αρμόδιας ελεγκτικής αρχής, αποδεχόμενος ότι διαφορετική στάση συνιστά παραβίαση συμβατικής του υποχρέωσης, κατά την έννοια του άρθρου 33

του παρόντος. Σχέδιο του συμφώνου χορηγείται μαζί με τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού και η συμμετοχή των ενδιαφερομένων τεκμαίρεται ως αποδοχή του. Το σχέδιο του συμφώνου υπογράφεται ταυτόχρονα με το ιδιωτικό συμφωνητικό, από τον εργοδότη και τον ανάδοχο, σύμφωνα με το άρθρο 23, ως προσάρτημα αυτού. Η μη υπογραφή του συμφώνου επιφέρει τις συνέπειες της μη υπογραφής της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23.

5. Υπόδειγμα του συμφώνου ακεραιότητας εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού».

Άρθρο 21

1. Οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 23 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Η σύμβαση συνάπτεται με την υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ του εργοδότη και του αναδόχου, μετά τον έλεγχο που διενεργείται στα δικαιολογητικά του αναδόχου κατά την παρ. 1 του άρθρου 15 και τον τυχόν απαιτούμενο προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού έχει συστατικό χαρακτήρα και αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο κείμενό της, από αυτήν αρχίζουν οι προθεσμίες της σύμβασης. Με το ιδιωτικό συμφωνητικό δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν ή συμπληρωθούν οι όροι των τευχών του διαγωνισμού. Γλώσσα επικοινωνίας μεταξύ του εργοδότη και του αναδόχου είναι η ελληνική.

3. Για την υπογραφή καλείται ο ανάδοχος από την υπηρεσία που διεξάγει το διαγωνισμό, πριν από τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες, όταν έχει ήδη προσκομίσει την εγγύηση καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 και δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες σε αντίθετη περίπτωση. Οι ως άνω προθεσμίες μπορούν να παραταθούν για σοβαρό λόγο, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής. Αν δεν προσέλθει εμπρόθεσμα αποκλείεται, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, η εγγύηση συμμετοχής του καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής και ανακηρύσσεται ανάδοχος ο επόμενος κατά σειρά κατάταξης υποψήφιος, τηρουμένης κατά τα λοιπά της διαδικασίας του τελευταίου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 7. Κατά της απόφασης αποκλεισμού χωρεί ένσταση, η προθεσμία και η άσκηση της οποίας αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης. Επί της ένστασης αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή, μετά από γνωμοδότηση του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου.

4. Κατά την υπογραφή του συμφωνητικού ο ανάδοχος δηλώνει την έδρα του. Έδρα της αναδόχου σύμπραξης, θεωρείται η έδρα του εκπροσώπου της. Ο ανάδοχος υποχρεούται να δηλώνει χωρίς καθυστέρηση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, την αλλαγή της έδρας του. Μέχρι την υποβολή της δήλωσης θεωρούνται ισχυρές οι κοινοποιήσεις των εγγράφων της Δ.Υ. στην προηγούμενη έδρα οι οποίες γίνονται κατά τις ισχύουσες διατάξεις, κατά τον τρόπο που ορίζεται ειδικότερα στην Συγγραφή Υποχρεώσεων.

2. Η παρ. 6 του άρθρου 23 του ν. 3316/2005 αναριθμείται σε 5 και αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και μέχρι την οριστική της παραλαβή, ο ανάδοχος μπορεί, με δήλωσή του προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία υπογράφεται από όλα τα μέλη του, να αντικαταστήσει τον εκπρόσωπο ή τον αναπληρωτή του.»

Άρθρο 22

1. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 24 του ν. 3316/2005 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση του κυρίου του έργου σχετική με την καλή και έγκαιρη εκτέλεση της σύμβασης και ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ..

2. Οι εγγυήσεις του νόμου αυτού παρέχονται με εγγυητικές επιστολές του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Μηχανικών και Ε.Δ.Ε. (Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) ή τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα ή σε οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, συνοδευόμενες από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Μπορούν, επίσης, να παρέχονται με σύσταση παρακαταθήκης αντίστοιχου ποσού ή χρεογράφων αντίστοιχης αξίας στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για τα οποία ο νόμος προβλέπει τη χρήση αυτή. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να ελέγχουν τη γνησιότητα των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής κατά τον έλεγχο των τυπικών δικαιολογητικών, καλής εκτέλεσης πριν την υπογραφή της σύμβασης και των επιστολών της παρ. 2 του άρθρου 30 πριν την έκδοση της εντολής πληρωμής.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι εγγυητικές επιστολές αναγράφουν επί ποινή απαραδέκτου τα στοιχεία του αναδόχου, τον τίτλο της σύμβασης στην οποία αφορά η παρεχόμενη εγγύηση, τον όρο της παραιτήσεως του εγγυητή από την ένσταση διζήσεως και την υπόσχεση ότι θα καταβάλει απροφασίστως, «εντός πέντε (5) το πολύ εργασιμίων ημερών» από τη σχετική ειδοποίηση του εργοδότη, το ποσό της εγγύησης. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση δικαιούχο.»

Άρθρο 23

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3316/2005 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικότερα, σε περίπτωση εκπόνησης μελέτης τεχνικού έργου, για την οποία απαιτείται πτυχίο μελετητή τουλάχιστον Γ΄ τάξης, κάθε στάδιο της μελέτης ελέγχεται υποχρεωτικά, πριν την έγκρισή της, από πάροχο ή εταιρεία παροχής υπηρεσιών, κάτοχο πτυχίου τουλάχιστον της Γ΄ τάξης, ο οποίος πιστοποιεί την ποιοτική εκπόνηση της μελέτης, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και την επάρκεια των ερευνητικών εργασιών οι οποίες διενεργήθηκαν. Η πρόσληψη του παρόχου ή της εταιρείας για τον έλεγχο μεμονωμένης μελέτης ή συνόλου μελετών γίνεται με σύμβαση παροχής υπηρεσιών του νόμου αυτού. Η έκθεση ελέγχου της μελέτης υπογράφεται απαραίτητα από στέλεχος με πτυχίο μελετητή Γ΄ τάξης, ή από αλλοδαπό πρόσωπο δωδεκαετούς τουλάχιστον εμπειρίας στην εκπόνηση ή τον έλεγχο μελετών της κατηγορίας. Για την κάλυψη των προϋποθέσεων που απαιτούνται για τον έλεγχο μελέτης, δεν ισχύουν οι περιορισμοί της παρ. 2 του άρθρου 14, ως προς τις τάξεις των πτυχίων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ορίζονται σημεία ελέγχου των σταδίων της μελέτης και πραγματοποίηση του ελέγχου ως προϋπόθεση της καταβολής της αμοιβής στον ανάδοχο της μελέτης».

2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 25 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Για τα αδικήματα της παραγράφου 7 του παρόντος, ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ή το αρμόδιο όργανο των άλλων αναθετουσών αρχών που εκτελούν συμβάσεις του παρόντος νόμου, μπορεί να επιβάλλει σε βάρος των υπαιτίων, ανάλογα με τη βαρύτητα του αδικήματος, την πειθαρχική ποινή του προστίμου μέχρι ποσού αντιστοίχου του μισθού των έξι μηνών, μετά τήρηση της υποχρέωσης

προηγούμενης ακρόασης, κατά το άρθρο 6 του ν. 2690/1999, όπως ισχύει κάθε φορά. Εφόσον κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί βαρύτερη ποινή, παραπέμπει τον υπαίτιο στο οικείο πειθαρχικό όργανο που κρίνει κατά τις κείμενες διατάξεις.»

3. Η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Αν ο ανάδοχος φυσικό πρόσωπο ή ο μοναδικός μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών, εταιρείας μελετών ή παρόχων υπηρεσιών αντίστοιχα, αποβιώσει ή διαγραφεί από τα μητρώα ή καταστεί ανίκανος λόγω ασθένειας ή άλλης αντικειμενικής αιτίας για την εκπλήρωση της παροχής του, μπορεί με πρόταση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, που εκδίδεται μετά από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου, να εγκριθεί η υποκατάστασή του από άλλο μελετητή ή σύμβουλο αντίστοιχα ή εταιρεία μελετών ή συμβούλων, που έλαβε μέρος στο διαγωνισμό ανάθεσης της σύμβασης και κατά τη σειρά κατάταξης. Εφόσον υποψήφιος που προηγείται στη σειρά δεν απαντήσει στη σχετική πρόσκληση εντός της τιθέμενης τακτής προθεσμίας, καλείται ο επόμενος κατά σειρά υποψήφιος, που διαθέτει τα νόμιμα προσόντα για την εκτέλεση της σύμβασης, αλλιώς η σύμβαση λύεται αυτοδίκαια. Ο νέος ανάδοχος συνεχίζει την εκτέλεση της σύμβασης κατόπιν συνοπτικού ελέγχου της Δ.Υ. για τα περατωθέντα τμήματα και εργασίες της σύμβασης και ευθύνεται μόνο για τις εργασίες που εκτελεί. Τυχόν ελλείψεις ή και ελαττώματα των προηγούμενων εργασιών, αποκαθίστανται από το νέο ανάδοχο και η αμοιβή για τις εργασίες αυτές συμψηφίζεται σε λογαριασμούς που οφείλονται στον αρχικό ανάδοχο. Ο νέος ανάδοχος (υποκατάστατος) αναλαμβάνει τη συνέχιση της εκτέλεσης με τους όρους της αρχικής σύμβασης και την οικονομική προσφορά του αρχικού αναδόχου. Με την απόφαση έγκρισης μπορεί να γίνουν μικρής έκτασης αναγκαίες αναπροσαρμογές της σύμβασης. Η εγγύηση του αρχικού αναδόχου επιστρέφεται στο πιστωτικό ίδρυμα που την εξέδωσε, με πράξη της Δ.Υ.»

Άρθρο 24

1. Η παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, η Δ.Υ. εγκρίνει το χρονοδιάγραμμα που υπέβαλε ο ανάδοχος με την τεχνική του προσφορά ή ζητά από αυτόν την επανυποβολή του προς έγκριση, με συγκεκριμένες υποδείξεις για τροποποίησή του. Η επανυποβολή χρονοδιαγράμματος από τον ανάδοχο πρέπει να γίνει εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου της υπηρεσίας.

Με το χρονοδιάγραμμα ο ανάδοχος δεσμεύεται όσον αφορά: α) τους καθαρούς χρόνους σύνταξης των μελετών για κάθε στάδιο και κατηγορία μελέτης και β) τα ακριβή σημεία έναρξης κάθε μελετητικής δράσης, έτσι ώστε να τηρηθεί η συνολική προθεσμία. Αν μετατίθεται το χρονικό σημείο έναρξης της μελετητικής δράσης σταδίου ή κατηγορίας μελέτης, χωρίς ευθύνη του αναδόχου, δικαιούται αντίστοιχη παράταση προθεσμίας. Η έναρξη κάθε σταδίου ή κατηγορίας μελέτης γίνεται είτε με βάση το χρονοδιάγραμμα, είτε με εντολή της Δ.Υ., όταν το χρονοδιάγραμμα δεν τηρείται. Αν ο ανάδοχος υποχρεωθεί να επανυποβάλει προς έγκριση μελέτη, επειδή η υπηρεσία έκρινε ότι η υποβληθείσα χρειάζεται συμπληρώσεις ή και διορθώσεις, ο χρόνος καθυστέρησης δεν δικαιολογεί παράταση της προθεσμίας.

Αν η Διευθύνουσα Υπηρεσία ζητήσει την επανυποβολή μελέτης ή σταδίου αυτής λόγω αλλαγών ή διορθώσεων, που δεν είχαν προηγουμένως ζητηθεί, τότε με το ίδιο έγγραφο ορίζεται και εύλογη προθεσμία για την επανυποβολή, κατά την οποία παρατείνεται η αρχική προθεσμία. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο ανάδοχος δικαιούται να υποβάλει ένσταση κατά της εντολής της υπηρεσίας.

2. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως οριακή προθεσμία νοείται το χρονικό διάστημα που ανέρχεται στο ήμισυ του αρχικού χρόνου της σύμβασης και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών, κατά τη διάρκεια του οποίου χορηγούνται παρατάσεις και χωρίς αίτηση του αναδόχου.»

3. Στο άρθρο 27 του ν. 3316/2005 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Στις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, οι προθεσμίες εκτέλεσης και όλα τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται με τα συμβατικά τεύχη.»

4. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 28 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν η εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης καθυστερεί πέραν του «τριάντα τοις εκατό (30%)» του καθαρού χρόνου, κινείται η διαδικασία της έκπτωσης.»

Άρθρο 25

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης προκύψει ανάγκη εκπόνησης συμπληρωματικών μελετών ή παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών, που κατά το είδος ή το μέγεθος (ποσότητα) δεν περιλαμβάνονται στο βασικό σχέδιο της αρχικής σύμβασης, καταρτίζεται συγκριτικός πίνακας κατά την παράγραφο 5 και συμπληρωματική σύμβαση με τον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για τις συμπληρωματικές μελέτες και υπηρεσίες, ο Συγκριτικός Πίνακας (Σ.Π.) συντάσσεται με τις τιμές μονάδας του κανονισμού της παραγράφου 7 του άρθρου 4 για την κατηγορία μελέτης στην οποία οι μελέτες ή υπηρεσίες εντάσσονται, πολλαπλασιαζόμενες με την τεκμαρτή έκπτωση του αναδόχου στην κατηγορία αυτή, η οποία προκύπτει κατά την παρ. 5 του άρθρου 7. Εφόσον οι συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες δεν εντάσσονται στις κατηγορίες για τις οποίες υποβλήθηκε προσφορά, η αμοιβή για τις νέες εργασίες προσδιορίζεται με βάση τις τιμές του κανονισμού, επί την τεκμαρτή έκπτωση του αναδόχου στο σύνολο της σύμβασης. Για τον κανονισμό της τιμής των συμπληρωματικών μελετών ή υπηρεσιών συντάσσεται Πρωτόκολλο Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.).»

Άρθρο 26

1. Η παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η κατ' αποκοπήν αμοιβή της προκαταρκτικής μελέτης καταβάλλεται στους αναδόχους του σταδίου αυτού μετά την υποβολή της μελέτης και την παραλαβή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παρ. 8. Στις περιπτώσεις των λοιπών σταδίων, η αμοιβή του κατ' αποκοπήν μέρους της σύμβασης καταβάλλεται τμηματικά, με βάση το ποσοστό της αμοιβής του εκάστοτε σταδίου ως προς το σύνολο της μελέτης, όπως προκύπτει από την ανάλυση της προεκτιμώμενης αμοιβής και την τεκμαρτή έκπτωση του αναδόχου και κατανέμεται σε προκαταβολή και πληρωμές μετά την υποβολή, την έγκριση και παραλαβή της μελέτης, ενώ η αμοιβή για το μέρος της σύμβασης που αφορά ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες καταβάλλεται κατόπιν επιμέτρησης των εργασιών που εκτελέσθηκαν. Ειδικότερα:

α) Με την υπογραφή της σύμβασης, καθώς και την εντολή έναρξης κάθε επόμενου σταδίου χορηγείται στον ανάδοχο άτοκη προκαταβολή που ανέρχεται σε ποσοστό δεκαπέντε (15%) του κατ' αποκοπήν τιμήματος του σταδίου, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής, για την

οποία ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 24.

β) Μετά την παρέλευση του μισού συμβατικού χρόνου εκπόνησης κάθε σταδίου και εφόσον έχει κατά την κρίση της επιβλέπουσας υπηρεσίας εκπονηθεί εργασία ποσοστού μεγαλύτερου του πενήντα τοις εκατό (50%) του κατ'αποκοπήν τμήματος της σύμβασης για το υπόψη στάδιο και βεβαιώνεται η ποιοτική εκτέλεση της σύμβασης από τον ελεγκτή της παρ. 1 του άρθρου 25, καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής που αντιστοιχεί στο υπόψη στάδιο, καθώς και η αμοιβή που αντιστοιχεί στις εκτελεσθείσες ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες, έναντι ισόποσης εγγυητικής επιστολής.

γ) Μετά την υποβολή κάθε σταδίου ανά κατηγορία μελέτης, κατόπιν συνοπτικού ελέγχου της πληρότητας και επάρκειας αυτής τον οποίο προσυπογράφει ο ελεγκτής της παρ. 1 του άρθρου 25, καταβάλλεται ανακεφαλαιωτικά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) της αμοιβής του σταδίου, καθώς και η αμοιβή που αντιστοιχεί στις εκτελεσθείσες ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες, και επιστρέφονται οι εγγυήσεις των προηγούμενων εδαφίων.

δ) Εφόσον η μελέτη δεν έχει εγκριθεί μετά την παρέλευση διμήνου από την υποβολή της, καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%).

ε) Μετά την έγκριση και προσωρινή παραλαβή κάθε ενδιάμεσου σταδίου ανά κατηγορία μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αμοιβής του σταδίου, καθώς και η αμοιβή που αντιστοιχεί στο σύνολο των ερευνητικών και υποστηρικτικών εργασιών του σταδίου.

στ) Μετά την έγκριση του τελικού σταδίου της μελέτης καταβάλλεται επιπλέον ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αμοιβής του τελικού σταδίου ή είκοσι τοις εκατό (20%) με κατάθεση εγγυητικής επιστολής για το επιπλέον πέντε τοις εκατό (5%).

ζ) Μετά την τελική παραλαβή της μελέτης καταβάλλεται το υπόλοιπο πέντε τοις εκατό (5%) της αμοιβής του τελικού σταδίου ή επιστρέφεται η εγγυητική επιστολή της προηγούμενης περίπτωσης.

2. Η παρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την πληρωμή της αμοιβής του ο ανάδοχος συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία λογαριασμούς, στους οποίους εμφανίζονται διακριτά οι αμοιβές για το κατ'αποκοπήν τμήμα της σύμβασης και τις ερευνητικές και υποστηρικτικές εργασίες που εκτελέσθηκαν και επιμετρήθηκαν από τον ανάδοχο, όπως εγκρίθηκαν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η έγκριση της επιμέτρησης ολοκληρώνεται σε προθεσμία 2 μηνών από την υποβολή της και προσυπογράφεται από τον επιβλέποντα. Οι λογαριασμοί διακρίνουν επίσης τις αμοιβές που αντιστοιχούν στην κύρια και στις συμπληρωματικές συμβάσεις και συντάσσονται ανακεφαλαιωτικά, δηλαδή περιλαμβάνουν την αμοιβή που συνολικά οφείλεται μέχρι τη σύνταξη και υποβολή τους, αφαιρουμένων των ποσών που καταβλήθηκαν προηγουμένως. Στους λογαριασμούς περιλαμβάνονται ποσά μόνο για εργασίες που προβλέπονται στη σύμβαση (αρχική και τυχόν συμπληρωματικές) ή σε εγκεκριμένους Συγκριτικούς Πίνακες και αποζημιώσεις λόγω υπερημερίας του εργοδότη.»

3. Η παρ. 7 του άρθρου 30 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Η κατάσχεση της αμοιβής του αναδόχου πριν από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης δεν επιτρέπεται. Ο ανάδοχος μπορεί να εκχωρεί σε πιστωτικά ιδρύματα τις απαιτήσεις του κατά του εργοδότη, που στηρίζονται σε εγκεκριμένους λογαριασμούς.»

Άρθρο 27

1. Στο άρθρο 31 του ν. 3316/2005 προστίθεται, μετά την παράγραφο 5, παράγραφος 6, ως

εξής:

«6. Σε περιπτώσεις κατασκευής πολύπλοκων και τεχνικώς δυσχερών έργων, ο κύριος του έργου μπορεί, με την προκήρυξη της μελέτης, να ζητήσει τη συμμετοχή του μελετητή που θα έχει την κύρια ευθύνη για την εκπόνηση της μελέτης, στην εποπτεία εφαρμογής της κατά την κατασκευή. Η συμμετοχή του μελετητή συνίσταται, πλην της περιπτώσεως αντιμετώπισης σφάλματος ή αστοχίας της μελέτης, για την οποία εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγραφος, είτε σε επισκέψεις στο εργοτάξιο, κατόπιν έγγραφης πρόσκλησης του φορέα κατασκευής, προκειμένου να γνωμοδοτήσει για την αντιμετώπιση δυσχερών τεχνικών προβλημάτων, είτε και σε συνεχή παρουσία, όταν συντρέχει σχετική ανάγκη. Με την προκήρυξη ορίζονται τα προσόντα (κατηγορίες πτυχίων και εμπειρία) των φυσικών προσώπων που θα συμμετέχουν στην επίβλεψη και η αμοιβή τους συναρτάται με τον χρόνο απασχόλησής τους. Οι συμμετέχοντες στη διαδικασία ανάθεσης της μελέτης προσφέρουν έκπτωση επί της προεκτιμώμενης αμοιβής η οποία περιλαμβάνεται ως όριο δαπάνης, στο επιμετρούμενο τμήμα του τεύχους υπολογισμού της προεκτιμώμενης αμοιβής της παρ. 3 περ. ε' του άρθρου 4, βαρύνει τις πιστώσεις του έργου και αναπροσαρμόζεται κατά τον δείκτη αναθεώρησης της παρ. 7 του άρθρου 4, με έναρξη τον χρόνο υποβολής προσφοράς και λήξη τον χρόνο εκτέλεσης των υπηρεσιών επίβλεψης.

Η συμμετοχή του αρχιτέκτονα - μελετητή στην επίβλεψη του έργου είναι υποχρεωτική στην περίπτωση των έργων που εκτελούνται κατόπιν αρχιτεκτονικού διαγωνισμού της παρ. 4 του άρθρου 5, καθώς και των έργων στην μελέτη των οποίων μετέχουν πτυχία των κατηγοριών 6 και 7 του άρθρου 2.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005 αναριθμείται σε 7.

Άρθρο 28

1. α) Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στη συνεδρίαση του Τεχνικού Συμβουλίου καλείται ο ανάδοχος, ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και εκπρόσωπος της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων.»

β) Το πέμπτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η αποδοχή ή απόρριψη της ένστασης αιτιολογείται, μεταξύ δε των λόγων αποδοχής μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βάσιμα η έγκαιρη και έντεχνη εκπόνηση της μελέτης ή παροχή των υπηρεσιών».

γ) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005 καταργείται.

2. Η παράγραφος 10 του άρθρου 33 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Η απόφαση με την οποία οριστικοποιήθηκε η έκπτωση κοινοποιείται από την υπηρεσία που την εξέδωσε στην αρμόδια για την έγκριση της μελέτης υπηρεσία και στην Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων για την επιβολή των παρεπόμενων κυρώσεων, μαζί με σύντομο ιστορικό και μνεία των λόγων που οδήγησαν στην έκπτωση. Αν ο έκπτωτος ανάδοχος είναι κοινοπραξία ή σύμπραξη μελετητών ή εταιρειών μελετών, η Διευθύνουσα Υπηρεσία προσδιορίζει τους υπεύθυνους για την έκπτωση μελετητές ή εταιρείες της σύμπραξης ή κοινοπραξίας.»

Άρθρο 29

Η παράγραφος 1 του άρθρου 38 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περιπτώσεις ειδικών ή μεγάλων έργων υποδομής ή έργων στα οποία εφαρμόζονται μη διαδεδομένες ειδικές μέθοδοι μελέτης και κατασκευής, ιδίως σε θέματα ασφάλειας ή αντιμετώπισης και αποτροπής κινδύνου, μπορεί, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, που λαμβάνεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου του φορέα κατασκευής του έργου να ορίζεται ως ειδικός εμπειρογνώμονας για την επίλυση συγκεκριμένου τεχνικού προβλήματος και για απασχόληση μέχρι δύο μηνών, επιστήμονας εγνωσμένου κύρους και φήμης και μεγάλης εμπειρίας σχετικής με το προς επίλυση θέμα, χωρίς να απαιτείται να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Μελετητών. «Η αμοιβή του, καθώς και οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής του, βαρύνουν τις πιστώσεις του έργου ή της μελέτης και καθορίζεται με την απόφαση ορισμού του, επί τη βάσει ημερήσιας αποζημίωσης που δεν μπορεί να είναι υπερβαίνει το διπλάσιο της αμοιβής επιστήμονα με υπερεικοσαετή εμπειρία, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο ΓΕΝ 4 του ισχύοντος Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών, που εγκρίθηκε σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του νόμου, αναθεωρούμενη νομίμως.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 38 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την σύναψη της σύμβασης των παρ. 1 και 2 του παρόντος εκδίδεται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Περίληψη της απόφασης αποστέλλεται για δημοσίευση στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν την υπογραφή της σύμβασης, επί ποινή ακυρότητας. Η σύμβαση της παρ. 2 μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε μονομερώς και αζημίως για τον εργοδότη. Όταν οι υπηρεσίες Εμπειρογνώμονα ανατίθενται σε ομάδα, η απόφαση έγκρισης της ανάθεσης και περαιτέρω η σύμβαση καθορίζει λεπτομέρειες για τη διαμόρφωση και διατύπωση της γνώμης της ομάδας.»

Άρθρο 30

Το άρθρο 39 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39 - Εγγραφή στα Μητρώα- Κατηγορίες -Πιστοποιητικά Αρμόδια Υπηρεσία

1. Στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών δικαιούνται να εγγραφούν φυσικά πρόσωπα, κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της Ελλάδας ή ισότιμου της αλλοδαπής, που έχουν συμπληρώσει τετραετία από την απόκτηση του διπλώματος ή του πτυχίου τους, έχουν την επαγγελματική τους εγκατάσταση στην Ελλάδα και δεν εμπίπτουν σε καμία από τις απαγορεύσεις της επόμενης παραγράφου.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών των πτυχιούχων ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του τεχνολογικού τομέα, εφόσον το δικαίωμα εκπόνησης μελετών δημόσιων έργων περιλαμβάνεται μεταξύ των νόμιμων επαγγελματικών τους δικαιωμάτων.

2. Δεν έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών τα πρόσωπα τα οποία:

α) Εργάζονται σε αναθέτουσα Αρχή, με σχέση εξαρτημένης εργασίας οποιασδήποτε μορφής. Το κώλυμα συνεχίζει να υφίσταται για δύο (2) χρόνια μετά τη συνταξιοδότησή τους και κατά το διάστημα αυτό δεν επιτρέπεται η παροχή υπηρεσιών σε μελετητή ή

εταιρεία μελετών, με σχέση μίσθωσης εργασίας ή έργου.

«β) Εργάζονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα με σχέση εξαρτημένης εργασίας οποιασδήποτε μορφής, με εξαίρεση τους εργαζόμενους σε εταιρείες μελετών, οι οποίοι όμως δεν μπορούν να χρησιμοποιούν το μελετητικό πτυχίο τους κατά το διάστημα ισχύος της σχέσης αυτής αυτοτελώς ή ως μέλη σύμπραξης ή κοινοπραξίας, ή για τη στελέχωση ομάδων μελέτης σε διαγωνισμούς που δεν συμμετέχει ο εργοδότης τους, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 17. Κατ'εξαίρεση, φυσικά πρόσωπα – μελετητές που έχουν λάβει μέρος μεμονωμένα ή ως μέλη σύμπραξης, σε διαδικασία ανάθεσης του νόμου αυτού και στελεχώνουν στη συνέχεια, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης ή και εκτέλεσης της σύμβασης, εταιρεία μελετών, λογίζεται ότι διατηρούν το ατομικό τους πτυχίο, μέχρι τέλους της διαδικασίας εκτέλεσης της σύμβασης.»

γ) Έχουν ατομική εργοληπτική επιχείρηση ή είναι εταίροι προσωπικής εταιρείας ή διαχειριστές ή εταίροι εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή μέλη διοικητικού συμβουλίου ή νόμιμοι εκπρόσωποι ανώνυμης εταιρείας, γραμμένης στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.).

δ) Είναι γραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.).

ε) Παρέχουν τις υπηρεσίες τους με οποιαδήποτε σχέση σε εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., με εξαίρεση τις περιπτώσεις παροχής τέτοιων υπηρεσιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία εκτέλεσης δημοσίων έργων, όπως ιδίως στο πλαίσιο του συστήματος προσφοράς μελέτη-κατασκευή και στο πλαίσιο συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα ή μελέτης που έχει υποχρέωση να εκπονήσει η ανάδοχος εργοληπτική επιχείρηση, στο πλαίσιο του έργου που έχει αναλάβει να εκτελέσει.

στ) Εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 16, καθώς και στις περιπτώσεις α' και γ' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου.

ζ) Είναι μέλη του Διδακτικού και Επιστημονικού Προσωπικού (ΔΕΠ) ελληνικών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Πανεπιστημιακής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης.

3. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών και Παρόχων Υπηρεσιών έχουν τα νομικά πρόσωπα που έχουν κατά το καταστατικό τους ως κύριο σκοπό την εκπόνηση μελετών ή την παροχή υπηρεσιών και είναι νομίμως εγκατεστημένα στην Ελλάδα, εφόσον:

α) δεν είναι συνδεδεμένα με εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. ή εξαρτημένα από πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μ.Ε.Κ. που στελεχώνουν ή συμμετέχουν σε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. και β) είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών τουλάχιστον:

αα. οι ομόρρυθμοι εταίροι, σε περίπτωση ομόρρυθμης (Ο.Ε.) ή ετερόρρυθμης (Ε.Ε.) εταιρείας,

ββ. οι διαχειριστές σε περίπτωση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.),

γγ. οι πρόεδροι και διευθύνοντες σύμβουλοι και όσοι ασκούν τη γενική διαχείριση σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.). Στους σκοπούς των εταιρειών μελετών δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται δραστηριότητες συγκρουόμενες εξ αντικειμένου με τον κύριο σκοπό τους, όπως η ανάληψη (άμεσα ή έμμεσα) δημόσιων έργων ή προμηθειών.

Οι μετοχές ανώνυμης εταιρείας μελετών ή παροχής υπηρεσιών είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

«4. Η εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, ο οποίος κατατάσσεται σε μία έως τέσσερις κατηγορίες μελετών και έως δύο κατηγορίες υπηρεσιών, βάσει των εξειδικευμένων επιστημονικών και

τεχνικών γνώσεών του, που αποδεικνύονται από τον τίτλο και τον τομέα σπουδών του και ανάλογα με το δυναμικό του, ήτοι το χρόνο που παρήλθε από τη λήψη του τίτλου σπουδών και τη συσσωρευμένη εμπειρία των δέκα (10) τελευταίων ετών πριν την εξέταση της σχετικής αίτησης. Η απευθείας εγγραφή, κατάταξη και προαγωγή σε τάξεις ανώτερες της Α΄ γίνεται χωρίς περιορισμό αριθμού κατηγοριών, με βάση την πιστοποιούμενη εμπειρία του. Ως εμπειρία μελετητή νοείται κατά βάση η αποδεδειγμένη συμμετοχή στην εκπόνηση μελετών δημόσιων ή ιδιωτικών έργων και δευτερευόντως η συμμετοχή του σε επίβλεψη ή έλεγχο μελετών, ενώ ως εμπειρία για την προαγωγή και κατάταξη παρόχων υπηρεσιών νοείται η συμμετοχή την παροχή υπηρεσιών διοίκησης, επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων. Ο υπολογισμός του δυναμικού του μελετητή γίνεται ως εξής:

(α) Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών που έχει συμπληρώσει τετραετία από την κτήση του διπλώματος ή του πτυχίου, έχει δυναμικό μιας μονάδας. Για την εγγραφή στις κατηγορίες παροχής υπηρεσιών, απαιτείται ειδικότερα και ανάλογη εμπειρία.

(β) Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών που έχει συμπληρώσει οκταετία από την κτήση του διπλώματος ή του πτυχίου αποδεδεικνύει ανάλογη εμπειρία, έχει δυναμικό δύο μονάδων.

(γ) Μελετητής ή πάροχος υπηρεσιών που έχει συμπληρώσει δωδεκαετία από την κτήση του διπλώματος και αποδεδεικνύει ανάλογη εμπειρία σε ευρύ φάσμα του αντικείμενου της κατηγορίας μελέτης, έχει δυναμικό τριών μονάδων.

5. Για την κατάταξη εταιρείας στο Μητρώο Γραφείων ή Εταιρειών Μελετών και Παρόχων Υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη το άθροισμα των δυναμικών των μελετητών ή / και παρόχων υπηρεσιών, ανά κατηγορία και τάξη που στελεχώνουν την εταιρεία, ήτοι έχουν την εταιρική ιδιότητα ή απασχολούνται μόνιμα σε αυτήν με σχέση εξαρτημένης εργασίας και έχουν δεσμεύσει στην εταιρεία το πτυχίο τους της επόμενης παραγράφου. Στις γενικές κατηγορίες μελετών της παρ. 2 του άρθρου 2 εγγράφονται μεμονωμένες εταιρείες ή όμιλοι εταιρειών, με μορφή μόνιμης κοινοπραξίας της παρ. 2 του άρθρου 2 του ΠΔ 186/1992. Τα μέλη των ομίλων διατηρούν το δικαίωμα να υποβάλλουν προσφορά και να αναλαμβάνουν την εκτέλεση συμβάσεων είτε μεμονωμένα είτε σε συμπράξεις ή κοινοπραξίες με άλλους μελετητές ή εταιρείες μελετών, όταν δεν συμμετέχει στο διαγωνισμό ο όμιλος στον οποίο μετέχουν.

6. Για την εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα εκδίδεται βεβαίωση με τη μορφή πτυχίου, η οποία ακολουθεί τις μεταβολές των στοιχείων στα οποία βασίζεται η κατάταξη. Το πτυχίο εκδίδεται και ισχύει για ορισμένο χρόνο. Οι τάξεις των πτυχίων καθορίζονται σε πέντε, ανάλογα με το ελάχιστο δυναμικό που προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, κατά κατηγορία μελέτης. Επίσης καθορίζονται δύο τάξεις γενικών κατηγοριών μελέτης (1^η και 2^η). Οι κατηγορίες πτυχίων που στελεχώνουν τις γενικές κατηγορίες, η ελάχιστη στελέχωση και οι προϋπολογισμοί μελετών στις οποίες μπορούν να λάβουν μέρος οι κάτοχοι πτυχίου γενικής κατηγορίας, ορίζονται με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 8.

7. Για την εγγραφή στα Μητρώα:

Πτυχίο Α΄ τάξης σε συγκεκριμένη κατηγορία χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δυναμικό τουλάχιστον μιας μονάδας στην εν λόγω κατηγορία.

Πτυχίο Β΄ τάξης σε συγκεκριμένη κατηγορία χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δυναμικό τουλάχιστον δύο μονάδων στην εν λόγω κατηγορία, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας μελετητής ή πάροχος με πτυχίο Β΄ τάξης.

Πτυχίο Γ΄ τάξης σε συγκεκριμένη κατηγορία χορηγείται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με δυναμικό τουλάχιστον τριών μονάδων στην εν λόγω κατηγορία, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνεται τουλάχιστον ένας μελετητής ή πάροχος με πτυχίο Γ΄ τάξης.

Πτυχίο Δ΄ τάξης σε συγκεκριμένη κατηγορία χορηγείται σε εταιρεία μελετών που διαθέτει

στην κατηγορία αυτή δυναμικό τουλάχιστον επτά μονάδων, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν μελετητή ή πάροχο με πτυχίο Γ' τάξης και έναν με πτυχίο Β' τάξης.

Πτυχίο Ε' τάξης σε συγκεκριμένη κατηγορία χορηγείται σε εταιρεία μελετών ή παρόχων που διαθέτει στην κατηγορία αυτή δυναμικό τουλάχιστον δώδεκα μονάδων, εφόσον σε αυτό περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο μελετητές ή πάροχοι με πτυχίο Γ' τάξης και έναν μελετητή ή πάροχο με πτυχίο Β' τάξης.»

8. Αρμόδιος φορέας για την τήρηση και τον έλεγχο των Μητρώων Μελετητών και Παρόχων Υπηρεσιών και των εταιρειών Μελετών και Παροχής Υπηρεσιών είναι η Α.Ε.Μ.Ε. της παρ. 32 του άρθρου 1 και η Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου, μέχρι να τεθεί ο φορέας σε λειτουργία. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται:

α) Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στα μητρώα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται.

β) Οι όροι και προϋποθέσεις ελέγχου, ανανέωσης, αναθεώρησης και ακύρωσης του πτυχίου, η χρονική διάρκεια ισχύος του, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και τα αρμόδια για την έκδοση των πτυχίων όργανα.

γ) Τα όρια αμοιβών μελετών που έχουν δικαίωμα εκπόνησης οι εγγεγραμμένοι στα μητρώα, ανάλογα με την κατηγορία και την τάξη του πτυχίου τους.

δ) Οι όροι και προϋποθέσεις άσκησης ενδικοφανούς διαδικασίας κατά των διοικητικών πράξεων εγγραφής και κατάταξης στα Μητρώα, αναθεώρησης του πτυχίου, διαγραφής από τα Μητρώα και αφαίρεσης του πτυχίου, τα αποφαινόμενα όργανα και η σχετική διαδικασία.

ε) Η διαδικασία εφαρμογής της ρύθμισης της παρ. 5 του άρθρου 17 του παρόντος, στις περιπτώσεις υποψηφίων που κατέχουν πτυχία κατηγοριών που διασπάστηκαν, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 2 και ο υπολογισμός του ανεκτέλεστου τμήματος συμβάσεων εταιρειών που θα αποτελέσουν όμιλο, κατά τη διάταξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, προς το σκοπό απόκτησης πτυχίου γενικής κατηγορίας μελέτης.

Άρθρο 31

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 41 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν απορριφθεί εν όλω ή εν μέρει η αίτηση ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 14.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 41 του ν. 3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:

«14. Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, κατά την εκτέλεση των συμβάσεων του άρθρου 1, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 77 του ν. 3669/2008 (ΦΕΚ Α'116), όπως ισχύουν κάθε φορά.»

Άρθρο 32

1. Η παρ. 10 του άρθρου 42 του ν. 3316/2005 καταργείται και οι παράγραφοι 11, 12 και 13 αναριθμούνται σε 10, 11 και 12.

2. Στο ν. 3316/2005 προστίθεται άρθρο 42Α ως εξής:

«Άρθρο 42Α - Τεχνικές προδιαγραφές

1. Η εκπόνηση μελέτης και η παροχή των λοιπών υπηρεσιών γίνεται με τις τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν κατά τη σύναψη της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων των άρθρων 23 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και 34 της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ. Σε περίπτωση μεταγενέστερων επουσιωδών μεταβολών των άνω προδιαγραφών, προσαρμόζεται αναλόγως η συμβατική σχέση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Οι προδιαγραφές των μελετών και λοιπών υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από τις ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τ.Ε.Ε. ή του αρμόδιου κατά περίπτωση επιμελητηρίου και πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ή κοινή πρόταση του ως άνω και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Η κατά τα άνω γνωμοδότηση εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων μηνών. Σε κάθε περίπτωση γνωμοδοτεί επίσης το Ινστιτούτο Οικονομίας Κατασκευών, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών. Τα ως άνω προεδρικά διατάγματα μπορεί να προβλέπουν την έκδοση κανονιστικών υπουργικών αποφάσεων για τη ρύθμιση θεμάτων ειδικής φύσεως και λεπτομερειών, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τ.Ε.Ε. ή και του οικείου Επιμελητηρίου ή επιστημονικού φορέα. Μέχρι την έκδοση νέων προεδρικών διαταγμάτων εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

Για το μη υποχρεωτικό μέρος των άνω προδιαγραφών μπορεί να προβλέπονται στη σύμβαση διαφοροποιήσεις και συμπληρώσεις. Με τη σύμβαση τίθενται οι προδιαγραφές μελετών και υπηρεσιών, στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν εγκεκριμένες.

3. Ο προϋπολογισμός του έργου κατά τη μελέτη συντάσσεται με βάση τα τιμολόγια που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία για την εκτέλεση των δημοσίων έργων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να εγκρίνονται πρότυπα τεύχη προκήρυξης, πρότυποι πίνακες υποβαλλόμενων στοιχείων και λοιπά στοιχεία για τις διαδικασίες ανάθεσης του νόμου αυτού. Η χρήση των πρότυπων τευχών και λοιπών εγγράφων των διαγωνισμών είναι μετά την έγκρισή τους υποχρεωτική για όλες τις Αρχές που υπάγονται στον νόμο αυτό, μπορούν πάντως οι αναθέτουσες Αρχές να προσθέτουν επιπλέον όρους που δεν έρχονται σε αντίθεση με τις ισχύουσες διατάξεις.»

3. Η παρ. 10 του άρθρου 45 του ν. 3316/2005, η οποία προστέθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ Α' 161) αναριθμείται σε 9.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Τροποποίηση των διατάξεων του Ν 3669/2008

Άρθρο 33

1. Μετά το τέλος του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνεται Κανονισμός ανάθεσης και εκτέλεσης έργων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που εξαιρούνται, με οποιοδήποτε τρόπο, από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κώδικα. Ο Κανονισμός αυτός περιέχει ενιαίες ρυθμίσεις για την ανάθεση και εκτέλεση των έργων των ως άνω νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, λαμβάνοντας ταυτόχρονα μέριμνα για την πρόβλεψη τυχόν ειδικών διατάξεων που ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες των νομικών αυτών προσώπων, και αντικαθιστά τους υπάρχοντες ειδικούς κανονισμούς εκτέλεσης έργων των εν λόγω προσώπων. Ο ως άνω Κανονισμός εκτέλεσης έργων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και έχει υποχρεωτική εφαρμογή».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ως έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή ή επέκταση ή ανακαίνιση ή βελτίωση ή επισκευή ή συντήρηση ή πρόδρομη εργασία και η οικονομικά ή τεχνικά αυτοτελής λειτουργία, καθώς και κάθε σχετική ερευνητική εργασία που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση. Ως έργο νοείται και η αποκατάσταση λειτουργίας έργου που ανατέθηκε σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα».

3. Μετά το άρθρο 1 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 1Α, ως εξής:

«Άρθρο 1Α

Διαφάνεια - Πρόληψη και αντιμετώπιση της διαφθοράς – Σύμφωνο ακεραιότητας

1. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα Κώδικα διαδικασίες οφείλουν να πραγματοποιούνται με απόλυτα διαφανή, αμερόληπτο και άμεμπτο τρόπο από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

2. Οι υπάλληλοι και τα όργανα όλων των φορέων, που υπάγονται κατά το προηγούμενο άρθρο στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα, απαγορεύεται να επιδιώκουν ή να αποδέχονται, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, για το χειρισμό υποθέσεων και την άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους. Η παραβίαση της απαγόρευσης αυτής συνιστά πειθαρχική παράβαση, για την οποία μπορεί να επιβληθεί σε βάρος των υπαιτίων, η ποινή της οριστικής παύσης ή απόλυσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τις πειθαρχικές ποινές.

3. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις ή κοινοπραξίες που συμμετέχουν σε διαδικασία για την ανάθεση συμβάσεων δημοσίων έργων, οι ανάδοχοι των συμβάσεων αυτών, καθώς και κάθε νόμιμος εκπρόσωπος ή προσηθηθείς τους, απαγορεύεται να επιδιώκουν ή να προσφέρουν, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, σε υπαλλήλους ή όργανα των φορέων, που υπάγονται κατά το προηγούμενο άρθρο στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα. Εάν διαπιστωθεί η παραβίαση της απαγόρευσης αυτής, η υπαίτια εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία κηρύσσεται έκπτωτη από όλες τις εκτελούμενες συμβάσεις της, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 61 του παρόντος Κώδικα, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης. Επιπρόσθετα ή σε περίπτωση που δεν υφίστανται ενεργές συμβάσεις έργου, επιβάλλονται στην υπαίτια επιχείρηση ή σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας, εφόσον η ως άνω

απαγόρευση παραβιάστηκε από εργοληπτική επιχείρηση που συμμετείχε σε κοινοπραξία, οι κυρώσεις της τριετούς αναστολής της εγγραφής τους στο Μ.Ε.ΕΠ., ή σε περίπτωση οποιασδήποτε υποτροπής, της οριστικής διαγραφής τους από το Μ.Ε.ΕΠ., σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 101 του παρόντος Κώδικα.

4. Η εργοληπτική επιχείρηση ή τα μέλη της κοινοπραξίας που αναδεικνύεται προσωρινή ανάδοχος προσκομίζουν στην οικεία αναθέτουσα αρχή σύμφωνο ακεραιότητας, υπογεγραμμένο από τον ίδιο τον ανάδοχο, ή το νόμιμο εκπρόσωπό του, με το οποίο δηλώνεται ότι κατά το προηγούμενο στάδιο της ανάθεσης τήρησε τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι προηγούμενες παράγραφοι, ότι θα εξακολουθήσει να τηρεί αυτές και κατά το συμβατικό στάδιο και τέλος ότι δεσμεύεται να διευκολύνει τη διαδικασία διερεύνησης και ελέγχου, προβαίνοντας σε όλες τις απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες, κατά την κρίση κάθε αρμόδιας ελεγκτικής αρχής, αποδεχόμενος ότι διαφορετική στάση συνιστά παραβίαση συμβατικής του υποχρέωσης, κατά την έννοια του άρθρου 61 του παρόντος. Σχέδιο του συμφώνου χορηγείται μαζί με τα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού και η συμμετοχή των ενδιαφερομένων τεκμαίρεται ως αποδοχή του. Το σχέδιο του συμφώνου υπογράφεται ταυτόχρονα με το ιδιωτικό συμφωνητικό της σύμβασης, από τον εργοδότη και τον ανάδοχο, ως προσάρτημα αυτού. Η μη υπογραφή του συμφώνου επιφέρει τις συνέπειες της μη υπογραφής της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30.

5. Υπόδειγμα του συμφώνου ακεραιότητας εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού».

Άρθρο 34

1. Ο τίτλος του Κεφαλαίου Β' του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ».

2. Το άρθρο 2 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Απόφαση κατασκευής έργου - Εκτέλεση πρόδρομων εργασιών

1. Η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία αποφασίζει για τον τρόπο κατασκευής του έργου, τη διαδικασία επιλογής αναδόχου, τα κριτήρια επιλογής αυτού και το σύστημα υποβολής των προσφορών σύμφωνα με τα επόμενα άρθρα. Η απόφαση αυτή μπορεί να λαμβάνεται για κάθε έργο ή για είδη εργασιών ή για εργασίες που αφορούν σε ορισμένη χρονική περίοδο.

2. Η ως άνω απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας δημοπράτησης ή απευθείας ανάθεσης του έργου προϋποθέτει την έκδοση βεβαίωσης από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), περί υπάρξεως της σχετικής "ωριμότητας" του έργου από απόψεως μελετών, χρηματοδότησης, απαλλοτριώσεων, μετακινήσεως δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, περιβαλλοντικών όρων, εμποδίων λόγω αρχαιολογικών ευρημάτων, καθώς και αδειοδοτήσεων χρήσης δανειοθαλάμων και αποθεσιοθαλάμων.

Η "ωριμότητα" του έργου αναφέρεται στην πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για τη δημοπράτηση ενός έργου, στη νομιμότητα και πληρότητα των σχετικών τευχών δημοπράτησης και, τέλος, στη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων να διαμορφώσουν, κατά την

αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία, βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές, με βάση τα χορηγούμενα από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία.

3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ωριμότητα των έργων και να διασφαλιστεί η ταχύτερη και απρόσκοπτη εκτέλεσή τους, η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία δύναται, πριν από την κίνηση της διαδικασίας για τη δημοπράτηση του κυρίως έργου, να προχωρήσει στη δημοπράτηση του συνόλου ή μέρους των πρόδρομων εργασιών του, ως αυτοτελούς έργου, το οποίο είναι ανεξάρτητο από το κυρίως έργο και δεν αποτελεί τμήμα αυτού.

Πρόδρομες είναι οι εργασίες, οι οποίες, ως σύνολο, αποσκοπούν στη διασφάλιση ελεύθερων των χώρων εκτέλεσης του κυρίως έργου, των χώρων απόληξης και απόθεσης υλικών, της προσβασιμότητας του έργου και της άρσης κάθε πραγματικού ή νομικού εμποδίου για την ταχεία και ομαλή εκτέλεσή του. Ως πρόδρομες εργασίες νοούνται ιδίως οι απαιτούμενες μετακινήσεις των δικτύων των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας, οι αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, οι πρόσθετες γεωτρήσεις, οι αναγκαίες προσωρινές εργασίες, οι εργασίες διαμόρφωσης χώρων, οδών πρόσβασης και εξυπηρέτησης του έργου, λατομείων, δανειοθαλάμων και αποθεσιοθαλάμων, οι απαιτούμενες γεωτεχνικές, γεωλογικές, περιβαλλοντικές, τεχνικές και παντός είδους έρευνες και αδειοδοτήσεις, καθώς και κάθε άλλη εργασία ή έρευνα που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ωριμότητας του κυρίως έργου».

Άρθρο 35

Μετά το τέλος του άρθρου 2 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 2Α ως εξής:

«Άρθρο 2Α

Τρόπος κατασκευής

Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται με βάση τη σχετική εγκεκριμένη μελέτη:

α) Από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 92 του παρόντος. Η έγκριση διεξαγωγής δημοπρασίας αποτελεί και έγκριση της κατασκευής του έργου με εργοληπτική επιχείρηση.

β) Από τον φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία μέσω κατάλληλης τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου».

Άρθρο 36

1. Η περ. δ) του άρθρου 3 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) η ανοικτή διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων μικρού οικονομικού αντικειμένου του άρθρου 29 του παρόντος.»

2. Στο τέλος του άρθρου 3 του ν. 3669/2008 προστίθεται περ. ε), ως εξής:

«ε) Ο ανταγωνιστικός διάλογος που εφαρμόζεται σε ιδιαίτερα πολύπλοκα έργα και διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23Α του παρόντος».

Άρθρο 37

1. Μετά το τέλος του άρθρου 3 του ν. 3669/2008 προστίθενται νέα άρθρα 3Α και 3Β, ως εξής:

«Άρθρο 3Α

Συμφωνίες - πλαίσια

1. Ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του έργου μπορεί να συνάπτει συμφωνίες - πλαίσια, κατά την έννοια του άρθρου 111 παρ. 4 του παρόντος Κώδικα, ακόμη και για έργα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου.

2. Για τη σύναψη μιας συμφωνίας - πλαισίου εφαρμόζονται οι διατάξεις παρόντος Κώδικα που αφορούν στη σύναψη μιας σύμβασης έργου. Οι επιμέρους συμβάσεις που βασίζονται σε συμφωνία - πλαίσιο συνάπτονται μόνο μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας - πλαισίου και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 126 του παρόντος Κώδικα. Οι επιμέρους συμβάσεις που βασίζονται στη συμφωνία - πλαίσιο δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αποκλίνουν ουσιωδώς από τους όρους της συμφωνίας - πλαισίου, ιδίως στην περίπτωση που αυτή συνάπτεται με έναν μόνο ανάδοχο. Η διάρκεια μιας συμφωνίας - πλαισίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη, εκτός αν συντρέχει εξαιρετική περίπτωση που αιτιολογείται ειδικώς στην απόφαση του άρθρου 2 παρ. 1 του παρόντος Κώδικα, ιδίως λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας - πλαισίου.

Άρθρο 3B

Κριτήρια επιλογής αναδόχου

1. Τα κριτήρια επιλογής αναδόχου είναι:

α. όταν η σύμβαση ανατίθεται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, διάφορα κριτήρια, κατά την κρίση του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής, τα οποία συνδέονται με το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης, όπως η τιμή, η προθεσμία περαίωσης, ο χρόνος εγγύησης, η ποιότητα, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα, η εξυπηρέτηση και η τεχνική συνδρομή μετά τη σύναψη της σύμβασης κλπ. ή άλλως,

β. αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή.

2. Τα έργα εκτιμώμενης αξίας, εκτός Φ.Π.Α. και αξίας για αναθεώρηση, ίσης ή μεγαλύτερης του εκάστοτε προβλεπόμενου ορίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, ανατίθενται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό υπάρχει μόνο όταν εφαρμόζεται το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12B του παρόντος Κώδικα. Εξαίρεση είναι δυνατή και μετά από αντίστοιχο αίτημα του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η σχετική απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών του Υπουργείου.

3. Τα λοιπά έργα καθώς και τα έργα συντήρησης ανεξάρτητα από την αξία τους, ανατίθενται με βάση το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό είναι δυνατή μετά από σχετικό αίτημα του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η σχετική απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών του Υπουργείου.

4. Το χρηματικό όριο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου μπορεί να μεταβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

Άρθρο 38

1. Στο άρθρο 4 του ν. 3669/2008 προστίθενται περιπτώσεις η) και θ), ως εξής:

«η) Η προσφορά που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων και, ιδίως, οικονομικής έκπτωσης επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χρονικής έκπτωσης επί του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου περαίωσης του έργου και προσαύξησης του χρόνου εγγύησης του έργου».

«θ) Η προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για ευρύτερα τμήματα αυτού ή για αυτόνομα κατασκευαστικώς μέρη του έργου, με εγγυημένο προϋπολογισμό».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το σύστημα προσφοράς μελέτης και κατασκευής εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις έργων που απαιτούν ειδικούς τρόπους κατασκευής ή μεθόδους που καλύπτονται από τεχνογνωσίες ή άλλα κατοχυρωμένα δικαιώματα ή στα έργα με ιδιομορφίες ως προς τον τρόπο και τις φάσεις κατασκευής τους ή αν κρίνεται σκόπιμος ο συνδυασμός βελτίωσης ή ολοκλήρωσης ή αναθεώρησης υπάρχουσας μελέτης της υπηρεσίας με την κατασκευή ή αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων.

Για την επιλογή του συστήματος αυτού απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών του Υπουργείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου».

Άρθρο 39

1. Μετά το τέλος του άρθρου 12 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 12Α, ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Σύστημα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων

1. Το σύστημα της προσφοράς που περιλαμβάνει συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων και, ιδίως, οικονομικής έκπτωσης επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, χρονικής έκπτωσης επί του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου περαίωσης του έργου και προσαύξησης του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου εγγύησης του έργου, εφαρμόζεται κυρίως σε έργα, των οποίων η ταχύτερη περάτωση είναι επιτακτική για κοινωνικούς ή άλλους λόγους δημοσίου συμφέροντος, ή κρίνεται ως ιδιαίτερα επωφελής για τον κύριο του έργου, καθώς και σε έργα στα οποία απαιτείται αυξημένος χρόνος δοκιμασίας πριν από την οριστική παραλαβή τους.

2. Για την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας προσφοράς λαμβάνονται καταρχήν υπόψη τα κριτήρια της οικονομικής προσφοράς, του προσφερόμενου χρόνου περαίωσης του έργου και του προσφερόμενου χρόνου εγγύησης αυτού. Κατόπιν αιτήματος του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής μπορεί να εγκριθεί, από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, είτε η χρησιμοποίηση και οποιουδήποτε άλλου πρόσφορου για τη συγκεκριμένη περίπτωση κριτηρίου (αύξηση κριτηρίων), είτε η χρησιμοποίηση ενός μόνο εκ των κριτηρίων του προσφερόμενου χρόνου περαίωσης του έργου ή του προσφερόμενου χρόνου εγγύησης αυτού (μείωση κριτηρίων). Η Απόφαση του Υπουργού εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών του Υπουργείου και καθορίζει επιπλέον τον τρόπο που υποβάλλονται οι προσφορές των ενδιαφερομένων, πέραν των όσων ορίζονται στην επόμενη παράγραφο, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο τα πρόσθετα κριτήρια συναρτώνται με τα τρία παραπάνω κριτήρια (σε περίπτωση αύξησης των κριτηρίων) ή τα δύο τελικώς εφαρμοζόμενα κριτήρια συναρτώνται μεταξύ τους (σε περίπτωση μείωσης των κριτηρίων), προκειμένου να αναδειχθεί ο προσωρινός ανάδοχος, πέραν των όσων ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος.

3. Οι διαγωνιζόμενοι, σύμφωνα με όσα ειδικότερα καθορίζονται στη διακήρυξη, προσφέρουν έκπτωση επί του προϋπολογισμού της υπηρεσίας (οικονομική έκπτωση), έκπτωση επί της προβλεπόμενης στα τεύχη δημοπράτησης προθεσμίας περαιώσεως του έργου (χρονική έκπτωση), μέσω της υποβολής χρονοδιαγράμματος που συντάσσεται με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης, περιλαμβάνει ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του παρόντος και συνοδεύεται από πίνακα εξοπλισμού και ανθρώπινων πόρων που είναι αναγκαία για την υλοποίησή του και, τέλος, προσφέρουν προσαύξηση του προβλεπόμενου στα τεύχη δημοπράτησης χρόνου εγγύησης του έργου (προσαύξηση χρόνου εγγύησης).

Το υποβαλλόμενο χρονοδιάγραμμα, από εργοληπτική επιχείρηση η οποία αναδεικνύεται ανάδοχος, συνιστά το "εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου" που προβλέπεται στο άρθρο 46 του παρόντος.

4. Η κατάταξη των υποβαλλόμενων στη δημοπρασία προσφορών γίνεται σύμφωνα με τον τύπο:

$$U = \alpha \cdot U\chi + \beta \cdot U\sigma + \gamma \cdot U\kappa$$

όπου:

"Uχ" και "Uκ", είναι οι αριθμοί που συναρτώνται με τη χρονική και οικονομική έκπτωση αντίστοιχα και "Uσ" ο αριθμός που συναρτάται με την προσαύξηση του χρόνου εγγύησης. Οι αριθμοί αυτοί προσδιορίζονται σύμφωνα με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

"α" είναι ο συντελεστής βαρύτητας της χρονικής έκπτωσης,

"β" είναι ο συντελεστής βαρύτητας της προσαύξησης του χρόνου εγγύησης.

Οι ως άνω συντελεστές "α" και "β" ορίζονται από τη διακήρυξη του έργου σε εύρος διακύμανσης που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ανάλογα με την κατηγορία και τον προϋπολογισμό αυτού.

"γ" είναι ο συντελεστής βαρύτητας της οικονομικής έκπτωσης, που προσδιορίζεται από τη διακήρυξη του έργου σε σχέση με τους συντελεστές "α" και "β" και με δεδομένο ότι το άθροισμα των "α", "β" και "γ" ισούται με τη μονάδα.

Προσωρινή ανάδοχος αναδεικνύεται εκείνη η εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία, η οποία έλαβε το μεγαλύτερο άθροισμα "U"».

2. Μετά το άρθρο 12Α του Ν 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 12 Β, ως εξής:

«Άρθρο 12Β

Προσφορά κατ' αποκοπή τιμής για το σύνολο του έργου ή για αυτόνομα μέρη αυτού, με εγγυημένο προϋπολογισμό

1. Το σύστημα αυτό εφαρμόζεται ιδίως στα τεχνικά έργα της οδοποιίας και των σιδηροδρόμων, καθώς και σε έργα κτιριακά ή λιμενικά. Με τη διακήρυξη του έργου και με βάση τα χορηγούμενα από την υπηρεσία πρότυπα έγγραφα, ζητείται από τους διαγωνιζόμενους, η υποβολή προσφοράς που περιλαμβάνει κατ' αποκοπή τιμή για το σύνολο του έργου ή για ευρύτερα τμήματα αυτού ή για αυτόνομα κατασκευαστικώς μέρη του έργου. Η προσφορά συνοδεύεται από προϋπολογισμό, την ακρίβεια του οποίου εγγυάται ρητά, κατά την έννοια του άρθρου 696 του Αστικού Κώδικα, ο προσφέρων. Ο προϋπολογισμός αυτός περιλαμβάνει αναλυτικά τις εργασίες που θα εκτελεστούν, την ποσότητα και την τιμή μονάδος αυτών - στην οποία περιλαμβάνονται τα υλικά, το κόστος της ανθρώπινης εργασίας και των μηχανημάτων, το κόστος όλων των μελετών και των αναγκαίων ερευνών, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος του εργολάβου - το συνολικό

κόστος αυτών, όπως προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των ποσοτήτων επί τις τιμές μονάδος, καθώς και τη συνολική κατ' αποκοπή τιμή, όπως αυτή προκύπτει από την άθροιση των επιμέρους κονδυλίων. Ο αναδειχθείς ανάδοχος του έργου δεν δικαιούται να ζητήσει προσαύξηση της προσφερθείσας κατ' αποκοπή συνολικής τιμής για κανένα λόγο, ακόμη και αν αυξήθηκαν οι προϋπολογισθείσες τιμές μονάδος ή οι ποσότητες των εργασιών, ή προέκυψε ανάγκη εκπόνησης περαιτέρω μελετών ή ερευνών, ή εκτέλεσης νέων εργασιών, ή ανέκυψαν συνθήκες που κατέστησαν δυσχερέστερη την εκτέλεση του έργου. Κατ' εξαίρεση, δικαιούται να ζητήσει προσαύξηση, σε περίπτωση εργασιών πέραν των συμβατικών, η ανάγκη εκτέλεσης των οποίων προέκυψε από μετασυμβατικές απαιτήσεις του κυρίου ή του φορέα κατασκευής του έργου.

2. Στους διαγωνιζόμενους χορηγούνται οι υπάρχουσες οριστικές μελέτες ή προκαταρκτικές μελέτες ή προμελέτες, οι σχετικές τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και οποιοδήποτε άλλο διαθέσιμο σχετικό στοιχείο, με βάση τα οποία οι διαγωνιζόμενοι διαμορφώνουν την προσφορά τους, εκτιμούν και συμπληρώνουν κατάλληλα τα χορηγηθέντα από την υπηρεσία στοιχεία και καταρτίζουν τον ως άνω ρητά εγγυημένο προϋπολογισμό, σύμφωνα με σχετικό πρότυπο έντυπο που τους χορηγείται από την υπηρεσία».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 15 του ν. 3669/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Όταν από τις κείμενες διατάξεις δεν προβλέπεται στις διακηρύξεις ανάθεσης των δημοσίων έργων η υποχρεωτική εισαγωγή όρων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικής ή και επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 146 και 147, μπορούν να προστίθενται τέτοιοι όροι με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τμήματος Κατασκευών του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του υπουργείου.»

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 15 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Περίληψη της διακήρυξης για τη διενέργεια ανοικτής δημοπρασίας αποστέλλεται για δημοσίευση τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας και στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Όταν εφαρμόζεται ένα από τα συστήματα των περιπτώσεων δ', στ', ζ' και η' του άρθρου 4 του παρόντος, η δημοσίευση γίνεται σαράντα μία (41) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της δημοπρασίας και εξήντα μία (61) τουλάχιστον ημέρες όταν εφαρμόζεται το σύστημα της περίπτωσης θ' του ίδιου άρθρου. Όταν ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τα όρια εφαρμογής των Π.Δ. 59 και 60/2007, εφαρμόζονται και οι διατάξεις του άρθρου 133 ΚΔΕ. Όταν πρόκειται για επανάληψη δημοπρασίας και εφόσον η επανάληψη γίνεται πριν περάσουν τέσσερις (4) μήνες από την προηγούμενη δημοπρασία, όλες οι προθεσμίες της παραγράφου αυτής μειώνονται στο μισό.

5. Η παράγραφος 9 του άρθρου 15 του Ν 3669/2008 καταργείται.

6. Μετά το τέλος του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 3669/2008 προστίθεται τρίτο εδάφιο, ως εξής:

«Σε περιπτώσεις δημοπράτησης έργων με το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12Α δεν επιτρέπονται προσφορές με αρνητικές οικονομικές εκπτώσεις, με προσφερόμενο χρόνο περαίωσης μεγαλύτερο από την προβλεπόμενη στα τεύχη δημοπράτησης προθεσμία περαίωσης του έργου, η οποία αποτελεί και ένδειξη της προεκτίμησης του χρόνου κατασκευής αυτού και, τέλος, με προσφερόμενο χρόνο εγγύησης μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα τεύχη δημοπράτησης».

Άρθρο 40

Το άρθρο 18 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18

Διαβούλευση για το έργο - Τεύχος παρατηρήσεων - Τεύχος τροποποιήσεων

1. Με τη διακήρυξη του έργου μπορεί να ορίζεται, ότι ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του έργου προσκαλεί τις κατά το νόμο δυνάμενες να λάβουν μέρος στο συγκεκριμένο διαγωνισμό εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να προβεί σε παρουσίαση του προς ανάθεση έργου και σε σχετική διαβούλευση με τους παριστάμενους, σε καθορισμένο τόπο και σε συγκεκριμένη ημερομηνία και ώρα, που δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από τριάντα (30) ημέρες από τη δημοπρασία.

2. Εντός δέκα (10) ημερών από την ως άνω παρουσίαση, κάθε ενδιαφερόμενη εργοληπτική επιχείρηση, μπορεί να υποβάλει τεύχος παρατηρήσεων για το έργο, την τεχνική μελέτη και τα τεύχη δημοπράτησης, οικονομικά και συμβατικά. Με το τεύχος παρατηρήσεων θα σχολιάζεται η ορθότητα της λύσης, το εφικτό της κατασκευής και θα επισημαίνονται τυχόν σφάλματα στο τεχνικό - οικονομικό ή στο συμβατικό μέρος. Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων εργοληπτικών επιχειρήσεων στην ως άνω παρουσίαση και η υποβολή του τεύχους παρατηρήσεων είναι προαιρετικά, δεν συνεπάγονται την υποχρέωση υποβολής προσφοράς για το έργο και δεν συνιστούν κώλυμα για τη συμμετοχή τους στη δημοπρασία.

3. Η υπηρεσία αξιολογεί τα συμπεράσματα της διαβούλευσης και τα τεύχη παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν και η προϊσταμένη αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α. Προχωρεί στη δημοπρασία του έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη, εφόσον διαπιστωθεί η έλλειψη παρατηρήσεων ή εκτιμηθούν ως μη ορθές οι υποβληθείσες παρατηρήσεις.

β. Εκδίδει τεύχος τροποποιήσεων της διακήρυξης ή και των τευχών δημοπράτησης, εντός πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ημερομηνίας υποβολής των τευχών παρατηρήσεων από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις, εφόσον διαπιστωθεί η ύπαρξη ουσιαστικών σφαλμάτων ή ελλείψεων στα τεύχη δημοπράτησης. Το τεύχος τροποποιήσεων κοινοποιείται με απόδειξη σε όλες τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που έλαβαν τα τεύχη δημοπράτησης, προκειμένου να τηρηθούν οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Στο τεύχος τροποποιήσεων περιλαμβάνονται οι νέες απαιτήσεις για το έργο, καθώς και ρητή πρόσκληση προς τις ενδιαφερόμενες εργοληπτικές επιχειρήσεις, προκειμένου να υποβάλουν τις προσφορές τους ή να συμπληρώσουν - τροποποιήσουν τις τυχόν υποβληθείσες προσφορές τους, σύμφωνα με τις νέες αυτές απαιτήσεις. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, στο τεύχος τροποποιήσεων μπορεί να προβλέπεται η διεξαγωγή της δημοπρασίας σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η οποία δεν μπορεί να απέχει λιγότερο από σαράντα μία (41) ημέρες από την ως άνω κοινοποίηση του τεύχους τροποποιήσεων.

γ. Ανακαλεί τη διακήρυξη του διαγωνισμού, εφόσον διαπιστωθεί η ύπαρξη ουσιαστικών σφαλμάτων ή ελλείψεων σε οποιοδήποτε στοιχείο των τευχών δημοπράτησης, τα οποία δεν δύναται να καλυφθούν με την έκδοση του τεύχους τροποποιήσεων. Εξής, προβαίνει σε νέα δημοπράτηση του έργου, διορθώνοντας τα σχετικά σφάλματα και ελλείψεις.

4. Το τεύχος τροποποιήσεων συνιστά τεύχος δημοπράτησης και καθίσταται συμβατικό τεύχος μετά την υπογραφή της σύμβασης. Αντίθετα, τα υποβληθέντα από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις τεύχη παρατηρήσεων δεν αποτελούν συμβατικά στοιχεία και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ποτέ για ερμηνεία της σύμβασης.

5. Τα ανωτέρω ισχύουν αναλόγως και στη δημοπρασία με προεπιλογή, εφόσον η υποβολή των τευχών παρατηρήσεων ζητηθεί με την πρόσκληση υποβολής προσφορών.

6. Σε έργα που η αξία τους εκτιμάται ότι υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των Π.Δ. 59/2007 και 60/2007, η πρόβλεψη της διαδικασίας διαβούλευσης είναι υποχρεωτική. Στις περιπτώσεις των έργων αυτών, ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του έργου προβαίνει σε προκαταρκτική ενημέρωση, δημοσιεύοντας την προκήρυξη του άρθρου 130 παρ. 1 του παρόντος Κώδικα. Στο σημείο 6 του σχετικού υποδείγματος του Παραρτήματος VIIA περιλαμβάνεται η πληροφορία περί διενέργειας της διαδικασίας διαβούλευσης και αναγράφεται η ιστοσελίδα της Α.Ε.Μ.Ε., όπου δημοσιεύονται οι σχετικές ημερομηνίες και λεπτομέρειες της διαδικασίας διαβούλευσης. Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων εργοληπτικών επιχειρήσεων στην ως άνω διαδικασία είναι προαιρετική, δεν συνεπάγεται την υποχρέωση υποβολής προσφοράς για το έργο και δεν συνιστά κώλυμα για τη συμμετοχή τους στη δημοπρασία. Μετά το πέρας της διαδικασίας, η υπηρεσία αξιολογεί τα συμπεράσματα της διαβούλευσης και τα τεύχη παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν και διαμορφώνει κατάλληλα τη διακήρυξη και τα τεύχη δημοπράτησης του έργου».

Άρθρο 41

1. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για την απόδειξη μη συνδρομής ασυμβιβάστων ιδιοτήτων στο πρόσωπο του υποψηφίου, ή τα μέλη κοινοπραξίας, κατά τα άρθρα 31 και 32 του παρόντος, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου του υποψηφίου και του εκπροσώπου καθενός των μελών, σε περίπτωση υποψήφιας κοινοπραξίας.»

2. Το άρθρο 21 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

1. Όταν ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η χαμηλότερη τιμή και ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ., χωρίς να συνυπολογίζονται τα κονδύλια της αναθεώρησης και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από τρεις υπαλλήλους της υπηρεσίας που διενεργεί το διαγωνισμό, που ορίζονται από τον προϊστάμενό της. Με την απόφαση ορισμού ορίζονται οι πρόεδρος, ο αναπληρωτής του και αριθμός αναπληρωματικών μελών που αναπληρώνουν, κατά τη σειρά που διορίζονται, τα τακτικά μέλη που τυχόν λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται. Τα μέλη της επιτροπής διαγωνισμού μπορεί να ορίζονται για τη διενέργεια περισσότερων διαγωνισμών. Στις εργασίες της επιτροπής παρίσταται και ένας (1) εκπρόσωπος των εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις με τον αναπληρωτή του, χωρίς να μετέχει στις διαδικασίες του διαγωνισμού.

2. Όταν ως κριτήριο ανάθεσης χρησιμοποιείται η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά ή ο προϋπολογισμός υπερβαίνει το όριο της προηγούμενης παραγράφου, η επιτροπή διαγωνισμού αποτελείται από:

α) Τέσσερις (4) τεχνικούς υπαλλήλους φορέων του δημοσίου τομέα, με ειδικότητες που προσιδιάζουν στις κατηγορίες εργασιών. Αν το έργο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί από φορέα άλλον από το φορέα κατασκευής, το ένα από αυτά τα μέλη προέρχεται από το φορέα που θα χρησιμοποιήσει το έργο.

β) Έναν (1) εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α. που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων της έδρας της αναθέτουσας αρχής.

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ΤΕΕ), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ. Όταν πρόκειται

για έργα με προϋπολογισμό ανώτερο των ορίων εφαρμογής του ΠΔ 59/2007 και 60/2007, ο εκπρόσωπος του ΤΕΕ υποδεικνύεται από τη Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ.

δ) Έναν (1) εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων, που υποδεικνύεται, όπως και ο αναπληρωτής το, από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, όταν ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει το όριο της εφαρμογής των ΠΔ 59/2007 και 60/2007, ή και οργανώσεις σε επίπεδο Περιφέρειας, εφόσον υπάρχουν, στις λοιπές περιπτώσεις. Εφόσον υποδειχθούν εκπρόσωποι από περισσότερες οργανώσεις, η αναθέτουσα αρχή ενεργεί δημόσια κλήρωση μεταξύ αυτών, ύστερα από πρόσκληση των υποδειχθέντων.

3. Η επιτροπή διαγωνισμού της παραγράφου 2, συγκροτείται από την προϊσταμένη αρχή του φορέα κατασκευής του έργου. Από τα μέλη της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 ορίζεται ο πρόεδρος της επιτροπής με τον αναπληρωτή του. Στην επιτροπή ορίζεται και αριθμός αναπληρωματικών μελών της περίπτωσης α' της προηγούμενης παραγράφου, που αναπληρώνουν κατά τη σειρά που διορίζονται οποιαδήποτε από τα τακτικά αυτά μέλη που τυχόν λείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται.

4. Οι επιτροπές των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να συγκροτούνται για έναν διαγωνισμό ή περισσότερους ή και σε ετήσια βάση. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι διαδικασίες δημοπρασιών που άρχισαν μέσα στο έτος συνεχίζονται και ολοκληρώνονται από την ίδια επιτροπή και μετά τη λήξη του έτους. Η ύπαρξη επιτροπών σε ετήσια βάση δεν αποκλείει τη συγκρότηση επιτροπής διαγωνισμού συγκεκριμένου έργου ή έργων. Στις επιτροπές ετήσιας βάσης, το μέλος που εκπροσωπεί το φορέα χρησιμοποίησης του έργου, μπορεί να ορίζεται από την αρχή ή σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση με αντίστοιχο προσδιορισμό και του μέλους αντί του οποίου συμμετέχει στην επιτροπή. Οι αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών διαγωνισμού κοινοποιούνται στα διοριζόμενα μέλη και τις ενδιαφερόμενες υπηρεσίες και ανακοινώνονται με τοιχοκόλληση στο κατάστημα της εκδούσας υπηρεσίας, χωρίς να απαιτείται άλλος τύπος δημοσιότητας.

5. Για την υπόδειξη των μελών των περιπτώσεων β', γ' και δ' της παραγράφου 2, η αναθέτουσα αρχή ζητά, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν το διαγωνισμό, την υπόδειξη των εκπροσώπων. Επίσης ζητά, στην αρχή κάθε έτους, την αποστολή πίνακα εκπροσώπων. Εφόσον δέκα (10) ημέρες πριν την ημέρα του διαγωνισμού δεν υποδειχθεί εκπρόσωπος, ορίζεται από τον αντίστοιχο πίνακα, κατ'επιλογή της αρμόδιας Προϊσταμένης Αρχής. Αν δεν έχει αποσταλεί πίνακας ούτε έχει υποδειχθεί εμπρόθεσμα εκπρόσωπος, ορίζεται σε αντικατάστασή του ένα από τα αναπληρωματικά μέλη της παρ. 2^α.

6. Με την απόφαση ορισμού των μελών μπορεί να ορίζονται και επιπλέον μέλη, με ειδικές γνώσεις και ικανότητες, όταν απαιτείται από το είδος της διαδικασίας ή του έργου, κατά την κρίση της Προϊσταμένης Αρχής και κατόπιν γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου

7. Οι επιτροπές διαγωνισμού οφείλουν να παραδώσουν την εισήγηση τους έγκαιρα, ώστε η αρμόδια αρχή να αποφασίσει για το αποτέλεσμα του διαγωνισμού μέσα στην προθεσμία ισχύος των προσφορών.

8. Για τη συγκρότηση και λειτουργία των ανωτέρω επιτροπών διαγωνισμού εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις των άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999.

Άρθρο 42

1. Μετά το τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση εφαρμογής του συστήματος του άρθρου 12Α, οι οικονομικές προσφορές, οι χρονικές προσφορές και οι προσφορές προσαύξησης του χρόνου εγγύησης

του έργου υποβάλλονται πάντα μέσα σε ενιαίο σφραγισμένο φάκελο, που αναγράφει τον τίτλο της εργοληπτικής επιχείρησης και την επιγραφή "προσφορά για το έργο..."».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι οικονομικές προσφορές (Τιμολόγιο προσφοράς - προϋπολογισμός, έντυπο προσφοράς εκπτώσεων κλπ.) και οι τυχόν χρονικές προσφορές και προσφορές προσαύξησης του χρόνου εγγύησης του έργου (κατά το άρθρο 12Α), υπογράφονται πάντοτε από το νόμιμο εκπρόσωπο της εργοληπτικής επιχείρησης ή κοινοπραξίας, ο οποίος μονογράφει τις προσφορές και κατά φύλλο».

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται όπως παρακάτω:

«6. Η κατάθεση των δικαιολογητικών συμμετοχής των διαγωνιζομένων και των σφραγισμένων φακέλων των προσφορών τους γίνεται ταυτόχρονα. Όταν εφαρμόζεται ένα από τα συστήματα υποβολής προσφορών των άρθρων 5 - 7, 9 ή 12Α, η παραλαβή και η εξέταση των προσφορών στην ανοικτή δημοπρασία γίνεται από την επιτροπή διαγωνισμού αυθημερόν, σε δημόσια συνεδρίαση και σε ενιαίο στάδιο, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, την αποσφράγιση και τον έλεγχο των προσφορών και την υποβολή του πρακτικού της για το αποτέλεσμα της δημοπρασίας. Σε περίπτωση εφαρμογής ενός εκ των υπολοίπων συστημάτων υποβολής προσφορών, η διαδικασία καθορίζεται σύμφωνα με τις ειδικές περί αυτών διατάξεις».

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 καταργείται.

5. Το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«Μετά την ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών και καταγραφής των δικαιολογητικών συμμετοχής, ελέγχεται και επιστρέφεται το πρωτότυπο της βεβαίωσης εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και ακολουθεί αμέσως η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και των τυχόν χρονικών προσφορών και προσφορών προσαύξησης του χρόνου εγγύησης του έργου (άρθρο 12Α) και, τέλος, η ανακοίνωση των επιμέρους στοιχείων τους, τα οποία καταχωρούνται στο πρακτικό. Η διαδικασία περατώνεται την ίδια ημέρα με την υπογραφή των υποβληθέντων δικαιολογητικών και των προσφορών των διαγωνιζομένων από τα μέλη της επιτροπής».

6. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Ο πλήρης έλεγχος των δικαιολογητικών συμμετοχής και των προσφορών ολοκληρώνεται την ημέρα της δημοπρασίας και διενεργείται κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη».

8. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 22 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μετά την διαπίστωση της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών των τριών πρώτων κατά σειρά κατάταξης υποψηφίων, ακολουθεί ανακοίνωση του προέδρου της επιτροπής, σε πίνακα της υπηρεσίας στην οποία διεξάγονται οι ανοιχτές συνεδριάσεις της, με την οποία γνωστοποιείται στους διαγωνιζόμενους ότι το πρακτικό διατίθεται για ενημέρωση τους και ότι μπορούν μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ανωτέρω ανακοίνωση να υποβάλουν ενστάσεις, οι οποίες απευθύνονται στην προϊσταμένη αρχή.

Άρθρο 43

Μετά το τέλος του άρθρου 23 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 23Α ως εξής:

«Άρθρο 23Α

Ανταγωνιστικός διάλογος

1. Σε περίπτωση ιδιαίτερα πολύπλοκων συμβάσεων, εφόσον η υπηρεσία κρίνει ότι η χρησιμοποίηση της ανοικτής ή της κλειστής διαδικασίας δεν επιτρέπει την ανάθεση της σύμβασης, μπορεί να προσφεύγει στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο και τα ειδικότερα οριζόμενα στη διακήρυξη.

2. Στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου, η επιλογή του αναδόχου πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.

3. Η υπηρεσία δημοσιεύει διακήρυξη διαγωνισμού, με την οποία προσδιορίζει και γνωστοποιεί τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της. Ο προσδιορισμός των αναγκών και απαιτήσεων αυτών μπορεί να περιέχεται, εφόσον αυτό απαιτείται και σε παράρτημα της διακήρυξης ή σε ανεξάρτητο ειδικό τεύχος.

4. Η υπηρεσία προβαίνει, με τους υποψηφίους που επελέγησαν σύμφωνα με τις διατάξεις της διακήρυξης και των άρθρων 20 και 143 - 151 του παρόντος Κώδικα, σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, μπορεί να συζητά με τους επιλεγέντες υποψηφίους, όλες τις πτυχές της σύμβασης. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου, η υπηρεσία εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων, μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας ακριβώς πληροφόρησης σε όλους τους υποψηφίους. Οι προτεινόμενες λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες, που περιέχονται σε γνώση της υπηρεσίας από ένα υποψήφιο, δεν μπορούν να γνωστοποιηθούν στους άλλους υποψηφίους χωρίς τη συγκατάθεσή του.

5. Η υπηρεσία έχει την ευχέρεια να προβλέψει στη διακήρυξη, ότι η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου δύναται να διεξαχθεί σε διαδοχικές φάσεις, κατά τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στη διακήρυξη του διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο που γνωστοποιείται σε όλους τους υποψηφίους. Η προσφυγή στη δυνατότητα αυτή προϋποθέτει την αναφορά της στη διακήρυξη ή στο παραπάνω ειδικό τεύχος.

6. Η υπηρεσία συνεχίζει τον διάλογο έως ότου μπορέσει να προσδιορίσει τη λύση ή τις λύσεις, αφού θα τις έχει εν ανάγκη συγκρίνει, που ενδεχομένως ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της. Εξής, κηρύσσει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώνει σχετικά τους επιλεγέντες υποψηφίους, τους οποίους καλεί να υποβάλουν την τελική προσφορά τους, με βάση τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου. Οι προσφορές αυτές πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου.

7. Η υπηρεσία δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν διευκρινήσεις σχετικά με τις προσφορές τους ή να τις συμπληρώσουν ή προσαρμόσουν. Ωστόσο, αυτές οι διασαφηνίσεις, διευκρινίσεις, προσαρμογές ή συμπληρώσεις δεν θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση των βασικών στοιχείων της προσφοράς ή της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών και δεν θα πρέπει

να προκαλούν στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να εισάγουν διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε προσφέροντα.

8. Η υπηρεσία αξιολογεί τις προσφορές, όπως τις υπέβαλαν οι προσφέροντες, με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στη διακήρυξη ή στο παραπάνω ειδικό τεύχος και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά σύμφωνα με το άρθρο 3Α, παρ. 1 α' του παρόντος. Ύστερα από αίτημα της υπηρεσίας, ο προσφέρων που κρίθηκε ότι υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μπορεί να κληθεί να παράσχει διευκρινήσεις σχετικά με πτυχές της προσφοράς του ή να επιβεβαιώσει τις δεσμεύσεις που αυτή περιέχει ή να συμπληρώσει την προσφορά του, υπό τον όρο ότι αυτό δεν έχει ως αποτέλεσμα να τροποποιούνται ουσιώδη στοιχεία της προσφοράς ή της πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ή να προκαλείται στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να εισάγονται διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε άλλου προσφέροντος.

9. Η υπηρεσία, εφόσον κρίνει ότι το κόστος στη διαδικασία ανταγωνιστικού διαλόγου είναι υψηλό, δύναται να προβλέψει στη διακήρυξη την απονομή βραβείων ή την καταβολή μέρους του σχετικού κόστους στους προσφέροντες».

Άρθρο 44

Μετά το τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 24 του ν. 3669/2008 προστίθενται παράγραφος 6 ως εξής, η δε παράγραφος 6 αναριθμείται σε παράγραφο 7:

«Τα αρμόδια όργανα της αρχής που διεξάγει το διαγωνισμό ή του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής αυτού υποχρεούνται να προβαίνουν στον έλεγχο της γνησιότητας και της εγκυρότητας των ως άνω εγγυητικών επιστολών συμμετοχής στη δημοπρασία.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται ειδικότερα τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο των εγγυητικών επιστολών, οι ενέργειες στις οποίες οφείλουν να προβαίνουν προκειμένου να διαπιστώσουν τη γνησιότητα και την εγκυρότητα των εγγυητικών επιστολών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια».

Άρθρο 45

2. Το άρθρο 26 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 26

Ανάδειξη αναδόχου κατασκευής έργων

1. Όταν ένα έργο ανατίθεται με βάση τη χαμηλότερη τιμή, κατόπιν εφαρμογής των συστημάτων υποβολής προσφορών των άρθρων 5 - 7, 9 και 12B, ανάδοχος αναδεικνύεται η εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία που προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή.

2. Όταν ένα έργο ανατίθεται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, κατόπιν εφαρμογής των συστημάτων υποβολής προσφορών των άρθρων 8, 10, 11 και 12A, ο ανάδοχος αναδεικνύεται κατά τις ειδικές διατάξεις των άρθρων αυτών.

3. Εάν η ισχύς της προσφοράς του αναδειχθέντος προσωρινού αναδόχου έχει λήξει και δεν συμφωνεί στην παράταση ισχύος της προς το σκοπό σύναψης της σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή απευθύνεται στη δεύτερη κατά σειρά κατατάξεως εργοληπτική επιχείρηση, στην οποία κατακυρώνει το διαγωνισμό, αν αυτή συμφωνεί στην παράταση και ούτω καθεξής, υπό την επιφύλαξη και στην περίπτωση αυτή, των διατάξεων του άρθρου 27 του παρόντος.

4. Μετά τον κατά νόμο έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης από το Ελεγκτικό Συνέδριο και πριν από τη σύναψη της σύμβασης, η προϊσταμένη αρχή ζητεί από την εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία που αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος, τάσσοντας την κατά την κρίση της αναγκαία προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των είκοσι (20) ημερών, να προσκομίσει εκ νέου, επικαιροποιημένα, τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προσκομίσθηκαν στο διαγωνισμό και έχει τυχόν λήξει ο χρόνος ισχύος τους, επιπλέον δε, σε κάθε περίπτωση, πιστοποιητικό περί μη κηρύξεως σε πτώχευση, εκκαθάριση και αναγκαστική διαχείριση. Το πιστοποιητικό αυτό πρέπει να φέρει απαραίτητα χρόνο έκδοσης μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης της υπηρεσίας για την υπογραφή της σύμβασης. Αν η τεθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη ή αν τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά είναι ελλιπή ή αν εξέλιπαν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες έγινε δεκτός στο διαγωνισμό ο μειοδότης, εξετάζεται η ανάθεση της κατασκευής στην αμέσως επόμενη, κατά σειρά κατατάξεως, εργοληπτική επιχείρηση ή κοινοπραξία υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και ούτω καθ' έως ότου καταστεί δυνατή η ανάθεση, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 27 του παρόντος. Η μη έγκαιρη προσκόμιση των ως άνω δικαιολογητικών, για λόγους που οφείλονται σε υπαιτιότητα του προσωρινού αναδόχου, έχει ως συνέπεια την άμεση κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και αποτελεί λόγο πειθαρχικής δίωξης κατά τις διατάξεις του άρθρου 82 και επόμενα του παρόντος. Σε περίπτωση κοινοπραξίας, τις συνέπειες του προηγούμενου εδαφίου υφίσταται το υπαίτιο μέλος της.

5. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται υποχρεωτικά και στην περίπτωση διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Άρθρο 46

Το άρθρο 28 του Ν 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Προϋποθέσεις εφαρμογής της απευθείας ανάθεσης ή διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων.

1. Η απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων, ως τρόπος επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή δημοσίου έργου, αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και επιτρέπεται:

α) Όταν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης, χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ, δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 ΕΥΡΩ. Σε έργα συντήρησης τεχνικών έργων, μπορεί να καθορίζεται γενικά ή κατά φορείς ή κατηγορίες έργων μεγαλύτερο όριο και μέχρι του διπλασίου του ως άνω ποσού, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

β) Όταν πρόκειται για σύμβαση έργου που υπάγεται στο άρθρο 118 του παρόντος. Η σύμβαση χαρακτηρίζεται ως απόρρητη με απόφαση του Πρωθυπουργού.

2. Όταν ο προϋπολογισμός της σύμβασης υπερβαίνει τα όρια της προηγούμενης παραγράφου η ανάθεση χωρίς ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία επιτρέπεται μόνο με τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 124 και 125 του παρόντος.

Άρθρο 47

Το άρθρο 29 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 29

Ανάθεση συμβάσεων μικρού οικονομικού αντικειμένου

1. Όταν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του έργου δεν υπερβαίνει τις 100.000 ΕΥΡΩ, χωρίς αναθεώρηση και ΦΠΑ, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.
2. Η προκήρυξη εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Ανακοίνωση για την ημέρα και ώρα της δημοπρασίας δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, δέκα (10) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού και τοιχοκολλάται στο χώρο ανακοινώσεων της Αναθέτουσας Αρχής.
3. Στο διαγωνισμό καλούνται εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν τα νόμιμα προσόντα συμμετοχής, οι οποίες υποβάλλουν γραπτές οικονομικές προσφορές. Οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής έχουν χρόνο ισχύος δύο μηνών και εντός της προθεσμίας πρέπει ο ανάδοχος να κληθεί για την υπογραφή της σύμβασης, χωρίς να κωλύεται η υπογραφή μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, αν δεν αντιλέγει ο ανάδοχος. Οι διαγωνιζόμενοι συμμετέχουν με την υποβολή της βεβαίωσης εγγραφής στο οικείο Μητρώο και υπεύθυνης δήλωσης με την οποία δηλώνουν ότι δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού σε βάρος τους. Για την ανάθεση της σύμβασης ορίζεται, από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, Επιτροπή Διαγωνισμού αποτελούμενη από τρεις υπαλλήλους της υπηρεσίας ή και άλλων υπηρεσιών της αναθέτουσας αρχής. Η Επιτροπή συντάσσει πρακτικό ανάθεσης κατά του οποίου χωρούν ενστάσεις σε τρεις εργάσιμες ημέρες. Επί των ενστάσεων αποφαινεται ο Προϊστάμενος της Δ.Υ. ο οποίος κατακυρώνει τη σύμβαση στο μειωότερο. Μετά την κατακύρωση καλείται ο ανάδοχος να προσκομίσει πιστοποιητικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και εγγύηση συμμετοχής για την υπογραφή της σύμβασης.
4. Κατά τα λοιπά για την εγγύηση συμμετοχής, τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης, την κατάρτιση και εκτέλεση της σύμβασης εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις του παρόντος κώδικα.

Άρθρο 48

1. Η παράγραφος 9 του άρθρου 30 του ν. 3669/2008 καταργείται.
2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε κάθε διακήρυξη έργου που εφαρμόζονται τα συστήματα των άρθρων 5 - 7, 12Α και 12Β του παρόντος, ορίζεται υποχρεωτικά ένα όριο ποσοστού έκπτωσης, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της εγγύησης της προηγούμενης παραγράφου, πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης ως εξής: για τις πρώτες δέκα εκατοστιαίες μονάδες έκπτωσης μετά το ως άνω όριο, μισή (0,5) εκατοστιαία μονάδα εγγύησης για κάθε μονάδα έκπτωσης. Για τις επόμενες δέκα εκατοστιαίες μονάδες έκπτωσης, μία (1) μονάδα για κάθε μονάδα έκπτωσης. Τέλος, για τις επόμενες μονάδες έκπτωσης, μιάμιση (1,5) μονάδα εγγύησης για κάθε μονάδα έκπτωσης έως ότου συμπληρωθεί συνολικό ποσοστό πρόσθετης εγγύησης τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του προϋπολογισμού της υπηρεσίας, όπως αυτός ορίζεται πιο πάνω.

Για τα έργα που ανήκουν στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, λιμενικών και πρασίνου το ανωτέρω ποσοστό έκπτωσης ορίζεται γενικά σε δώδεκα τοις εκατό (12%). Για τα έργα προϋπολογισμού μέχρι του ανωτάτου ορίου της δεύτερης τάξης του Μ.Ε.ΕΠ. που εκτελούνται σε νησιωτικές περιοχές και για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που έχουν έδρα στο νομό όπου οι περιοχές αυτές υπάγονται, το όριο καθορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για τις ανωτέρω κατηγορίες.

Στις ως άνω περιπτώσεις, στις οποίες απαιτείται η προσκόμιση από τον ανάδοχο πρόσθετης εγγύησης καλής εκτέλεσης, το έργο τίθεται υπό την επιτήρηση της Αρχής

Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.) και δεν μπορεί να παραληφθεί πραγματικά ή πλασματικά χωρίς τη διενέργεια ενός τουλάχιστον ελέγχου».

3. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου Δημόσιων Έργων, το όριο ποσοστού έκπτωσης της προηγούμενης παραγράφου δύναται να καθορίζεται ενιαία ανά κατηγορία και είδος έργου ή να μεταβάλλεται για όσες περιπτώσεις έχει ήδη καθοριστεί».

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται όπως παρακάτω:

«4. Σε περίπτωση εφαρμογής του συστήματος του άρθρου 12Α απαιτείται, πέραν της πρόσθετης εγγύησης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, η παροχή από τον ανάδοχο και ειδικών εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, αφενός για την προσφερόμενη χρονική έκπτωση (ειδική εγγύηση χρονικής έκπτωσης) και αφετέρου, για την προσφερόμενη προσαύξηση του χρόνου εγγύησης του έργου (ειδική εγγύηση προσαύξησης του χρόνου εγγύησης). Η υποχρέωση αυτή του αναδόχου μνημονεύεται στη διακήρυξη του έργου.

α) Το ύψος της ειδικής εγγύησης χρονικής έκπτωσης προσδιορίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης και ισούται με:

$$(0,03 + \alpha \cdot \epsilon_{\chi}) \cdot \Pi$$

όπου:

"Π" είναι ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας.

"ε_χ" είναι η χρονική έκπτωση της προσφοράς του αναδόχου.

"α" είναι ο συντελεστής βαρύτητας της χρονικής έκπτωσης, που ορίστηκε στη διακήρυξη του έργου.

β) Το ύψος της ειδικής εγγύησης προσαύξησης του χρόνου εγγύησης προσδιορίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης και ισούται με:

$$(0,05 + 0,20 \cdot \beta \cdot \epsilon_{\sigma}) \cdot \Pi$$

όπου:

"Π" είναι ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας.

"ε_σ" είναι η προσαύξηση του χρόνου εγγύησης στην προσφορά του αναδόχου.

"β" είναι ο συντελεστής βαρύτητας της προσαύξησης του χρόνου εγγύησης, που ορίστηκε στη διακήρυξη του έργου».

5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Αν για λόγους που αφορούν στον κύριο του έργου, δεν είναι δυνατή η έναρξη των εργασιών μετά την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος, πέραν της κατά τις κείμενες διατάξεις, αποζημίωσή του για τις θετικές ζημίες μετά την υποβολή έγγραφης όχλησης, μπορεί να υποβάλει αίτηση προς τη διευθύνουσα υπηρεσία για επιστροφή των εγγυήσεων των παραγράφων 2 και 4 του παρόντος άρθρου».

6. Η παράγραφος 10 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Αν αποφασισθεί, από τον κύριο ή το φορέα κατασκευής του έργου, μείωση των εργασιών της σύμβασης, που συνεπάγεται και μείωση του προς καταβολή συμβατικού ποσού, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης των παραγράφων 1 και 2 μειώνονται αναλόγως με τη

μείωση του συμβατικού ποσού. Η μείωση των εγγυήσεων αποφασίζεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία του έργου, κατόπιν αιτήσεως του αναδόχου.

Με την ολοκλήρωση της εκτέλεσης και πιστοποίησης εργασιών που ανέρχονται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης επιστρέφεται, μετά από αίτηση του αναδόχου και σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας, ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της τυχόν πρόσθετης εγγύησης της παραγράφου 2 του παρόντος. Στη συνέχεια κάθε φορά που αυξάνονται οι εκτελεσθείσες και πιστοποιηθείσες εργασίες κατά δέκα (10) ποσοστιαίες μονάδες, επιστρέφεται, κατά την παραπάνω διαδικασία, ανάλογο ποσοστό της τυχόν πρόσθετης εγγύησης της παραγράφου 2 του παρόντος, ενώ με την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης του έργου επιστρέφεται το σύνολό της.

Οι εγγυήσεις των παραγράφων 1 και 6 περιορίζονται στο σαράντα τοις εκατό (40%), αμέσως μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Προσωρινής Παραλαβής. Το σύνολο των ως άνω εγγυήσεων επιστρέφεται χωρίς καθυστέρηση, αμέσως μετά την έγκριση του Πρωτοκόλλου Οριστικής Παραλαβής και τη σύνταξη του τελικού λογαριασμού του έργου.

Η ειδική εγγύηση "χρονικής έκπτωσης" της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου επιστρέφεται μόνο μετά τη βεβαιωμένη περαίωση του έργου. Η ειδική εγγύηση "προσαύξησης του χρόνου εγγύησης" της ίδιας παραγράφου επιστρέφεται μόνο μετά την οριστική παραλαβή του έργου».

7. Μετά το τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008 προστίθενται παράγραφος 11, ως εξής:

«Τα αρμόδια όργανα του κυρίου ή του φορέα κατασκευής του έργου υποχρεούνται να προβαίνουν στον έλεγχο της γνησιότητας και της εγκυρότητας όλων των ανωτέρω εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης.

Με την απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 24 του παρόντος Κώδικα, καθορίζονται ειδικότερα τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης, οι ενέργειες στις οποίες οφείλουν να προβαίνουν προκειμένου να διαπιστώσουν τη γνησιότητα και την εγκυρότητα των εγγυητικών επιστολών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια».

Άρθρο 49

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες και βοηθούς αυτών για το έργο ή τμήματά του ή είδη εργασιών, τεχνικούς υπαλλήλους, κατά προτίμηση έχοντες την κατάλληλη ειδικότητα, ανάλογα με τα στελέχη που διαθέτει, τις υπηρεσιακές ανάγκες και την αξιολόγηση του έργου και του προσωπικού, καθώς και τριμελή επιτροπή για την παραλαβή των αφανών εργασιών και τη σύνταξη των σχετικών πρωτοκόλλων».

2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ορίζεται το ύψος προϋπολογισμού των έργων, άνω του οποίου, στην ομάδα επίβλεψής τους μετέχει απαραίτητα και ο μελετητής του έργου. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και κατηγορίες ειδικών έργων, στις οποίες ο μελετητής μετέχει απαραίτητα στην ομάδα επίβλεψης, ανεξαρτήτως του ύψους του προϋπολογισμού τους. Τέλος, ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια και ιδίως, ο τρόπος καθορισμού της τυχόν αμοιβής του μελετητή και η

διαδικασία ανάθεσης των σχετικών υπηρεσιών, εφόσον δεν έχει ήδη ανατεθεί η σχετική σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 3316/2005, όπως ισχύει».

3. Η παράγραφος 8 του άρθρου 36 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Η διευθύνουσα υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου συντάσσει και στέλνει στην προϊσταμένη αρχή κάθε τρίμηνο συνοπτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου και τα σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την κατασκευή του. Στις εκθέσεις αυτές περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ενημέρωση σχετικά με τον εντοπισμό σφαλμάτων της προμέτρησης και με την εμφάνιση απρόβλεπτων περιστάσεων που ήδη έλαβαν χώρα ή είναι σε εξέλιξη και εκτίμηση της διευθύνουσας υπηρεσίας για το αν στο επόμενο τρίμηνο προβλέπεται να προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, καθώς και για το κόστος των εργασιών αυτών, προκειμένου η προϊσταμένη αρχή να αποφασίσει σχετικά με τη συνέχιση του έργου ή τη μείωση του συμβατικού αντικειμένου και τη διάλυση της σύμβασης».

Άρθρο 50

1. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 37 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο ανάδοχος υπέχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για κάθε ζημία που προκαλείται προς οιονδήποτε από την παράβαση των παραπάνω υποχρεώσεων, ευθυνόμενος, εκτός άλλων, και για την καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων».

2. Μετά το τέλος της παραγράφου 14 του άρθρου 37 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 15, ως εξής:

«15. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κάθε τρίμηνο να συντάσσει και να στέλνει στην προϊσταμένη αρχή, μέσω της διευθύνουσας υπηρεσίας, συνοπτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου, αναλόγου περιεχομένου με τις αντίστοιχες εκθέσεις της διευθύνουσας υπηρεσίας που προβλέπονται στην παράγραφο 8 του άρθρου 36 του παρόντος. Οι εκθέσεις αυτές δεν θεωρούνται ως αιτήματα του αναδόχου, ούτε ως παραιτήσεις από δικαιώματά του και οι απαντήσεις επ' αυτών δεν συνιστούν βλαπτικές πράξεις κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του παρόντος Κώδικα».

3. Η παρ. 1 του άρθρου 44 του Ν 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η επικοινωνία των υπηρεσιών που εκτελούν έργα (Προϊσταμένη Αρχή, Διευθύνουσα Υπηρεσία) με τον ανάδοχο συντελείται είτε α) με τηλεομοιοτυπία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν 2672/1998, είτε β) με όργανο της υπηρεσίας ή οποιοδήποτε άλλο δημόσιο όργανο, είτε γ) με δικαστικό επιμελητή, κατόπιν παραγγελίας του Προϊσταμένου της, είτε πληρεξουσίου νομικού εκπροσώπου της.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 45 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για την πληρότητα των εκπονούμενων μελετών, τον αρτιότερο σχεδιασμό, την καλύτερη διοίκηση και επίβλεψη και την έντεχνη κατασκευή του έργου, υποχρεούνται ο μελετητής, ο ανάδοχος κατασκευής του έργου και ο τεχνικός σύμβουλος να ασφαλίζουν τη μελέτη, την κατασκευή του έργου και τις υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου αντίστοιχα, κατά παντός κινδύνου, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων ζημιών από ανωτέρα βία

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, ορίζονται τα έργα, οι μελέτες και οι υπηρεσίες που υπάγονται στην ασφάλιση, οι ασφαλιζόμενοι κίνδυνοι, η διάρκεια της ασφάλισης, η διαδικασία διαπίστωσης της επέλευσης του κινδύνου και της καταβολής του

ασφαλίματος, τα ελάχιστα όρια ασφαλιστικών καλύψεων, οι αποδεκτές εξαιρέσεις και οι μέγιστες απαλλαγές, η έναρξη εφαρμογής της υποχρέωσης ασφάλισης και κάθε σχετική λεπτομέρεια».

Άρθρο 51

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 46 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Υπό την επιφύλαξη όσων ειδικά ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 12Α του παρόντος, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος με βάση την ολική και τις τμηματικές προθεσμίες, συντάσσει και υποβάλλει στη διευθύνουσα υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 47 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το ένα αποκοπτόμενο φύλλο περιέρχεται στη διευθύνουσα υπηρεσία εντός επτά (7) ημερών, με μέριμνα του υπογράφοντος οργάνου της επίβλεψης».

3. Στο άρθρο 47 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«Εφόσον ο ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του για καθημερινή τήρηση ημερολογίου, επιβάλλεται ειδική ποινική ρήτρα που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 100, ούτε ανώτερη των 500 ΕΥΡΩ, για κάθε ημέρα παράλειψης, αναλόγως με το ύψος της συμβατικής δαπάνης του έργου. Η ειδική ποινική ρήτρα επιβάλλεται από τη Δ/νουσα Υπηρεσία, ύστερα από ειδική πρόσκληση του Προϊσταμένου της, στην οποία ο επιβλέπων αναφέρει εγγράφως την παράλειψη τήρησης. Εφόσον, παρά την επιβολή ρήτρας ο ανάδοχος παραλείπει την τήρηση, το ημερολόγιο τηρείται από τον επιβλέποντα του έργου».

Άρθρο 52

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Υποχρεωτικά καθορίζονται στα συμβατικά τεύχη και για την περίοδο έναρξης των εργασιών εκτέλεσης κατάλληλες ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες ανάλογα με το μέγεθος του έργου και τις συνθήκες εκτέλεσης».

2. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση εφαρμογής του συστήματος υποβολής προσφορών του άρθρου 12Α, στο υποβαλλόμενο από τους διαγωνιζόμενους χρονοδιάγραμμα περιλαμβάνονται υποχρεωτικά, ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες για το σύνολο του συμβατικού χρόνου, ανά χρονικά διαστήματα, τα οποία αντιστοιχούν σε διακριτά τμήματα του έργου ή σε μέρος αυτών και καθορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης».

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον της συνολικής προθεσμίας χρονικό διάστημα, ίσο προς το ένα δεύτερο ($1/2$) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των τεσσάρων (4) μηνών (οριακή προθεσμία)».

4. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 48 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η σχετική απόφαση εκδίδεται πριν από τη λήξη των αντίστοιχων προθεσμιών και σε κάθε περίπτωση, όχι αργότερα από την πάροδο τριών (3) μηνών από τη λήξη τους. Σε περίπτωση έκδοσης της σχετικής απόφασης μετά τη λήξη των αντίστοιχων προθεσμιών επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι προβλεπόμενες από την παράγραφο 3 του άρθρου 40 του παρόντος πειθαρχικές ποινές».

Άρθρο 53

1. Μετά το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 49 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση που το έργο ανατίθεται με εφαρμογή του συστήματος του άρθρου 12Α, οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών καθορίζονται συνολικά σε ποσοστό επί του ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α., το οποίο ισούται με το γινόμενο "α · ε_χ", αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερο του τρία τοις εκατό (3%), όπου:

"ε_χ" είναι η χρονική έκπτωση της προσφοράς του αναδόχου και

"α" είναι ο συντελεστής βαρύτητας της χρονικής έκπτωσης, που ορίστηκε στη διακήρυξη του έργου».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 49 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν ο χρόνος αποπεράτωσης ενός έργου έχει ιδιαίτερη σημασία για τον κύριο του έργου και εφόσον προβλέπεται σχετικά στα συμβατικά τεύχη, μπορεί με τη σύμβαση να περιοριστούν οι χρόνοι της προηγούμενης παραγράφου για την επιβολή των ποινικών ρητρών μέχρι το μισό, με ανάλογη αύξηση του ποσοστού της ημερησίας ποινικής ρήτρας, διατηρουμένου του ανωτάτου ορίου της ποινικής ρήτρας. Ειδικά, σε περίπτωση που το έργο ανατίθεται με εφαρμογή του συστήματος του άρθρου 12Α, οι ανωτέρω χρόνοι για την επιβολή των ποινικών ρητρών μειώνονται στο μισό και τριπλασιάζεται το ποσοστό της ημερησίας ποινικής ρήτρας. Στην περίπτωση αυτή, οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.».

3. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 50 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«Η πρόσθετη καταβολή υπολογίζεται ως ποσοστό του αρχικού συμβατικού αντικειμένου και το συνολικό ύψος της δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του έργου, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και μπορεί να προβλέπεται η κατανομή των σχετικών ποσών, κατά χρονική μονάδα ταχύτερης παράδοσης του έργου ή του κρίσιμου τμήματος, όπως και κάθε θέμα που σχετίζεται με την αναγνώριση των προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση της πρόσθετης καταβολής. Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα και περιλαμβάνεται στις σχετικές πιστοποιήσεις του έργου, με τον αναλογούντα Φ.Π.Α.».

Άρθρο 54

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου λαμβάνονται όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Τα

επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από τον επιβλέποντα και τον εκπρόσωπο του αναδόχου, καταχωρούνται σε επιμετρητικά φύλλα εις διπλούν, που υπογράφονται από τα δύο μέρη και καθένα παίρνει από ένα αντίγραφο. Ειδικά για την περίπτωση της παραλαβής φυσικού εδάφους, συγκροτείται Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά ο Προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας και ο επιβλέπων».

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο τέλος κάθε μήνα ο ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του έργου για τις εργασίες που εκτελέστηκαν τον προηγούμενο μήνα. Η επιμέτρηση περιλαμβάνει, για κάθε εργασία, συνοπτική περιγραφή της, με ένδειξη του αντίστοιχου άρθρου του τιμολογίου ή των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών που εκτελέστηκαν και τα αναγκαία γι' αυτό επιμετρητικά σχέδια, στοιχεία και διαγράμματα, με βάση τα στοιχεία απευθείας καταμέτρησης των εργασιών ή των πρωτοκόλλων της παραγράφου 3. Οι επιμετρήσεις, συνοδευόμενες από τα αναγκαία επιμετρητικά στοιχεία και σχέδια, υποβάλλονται από τον ανάδοχο στη διευθύνουσα υπηρεσία για έλεγχο, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες μετά το τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου, αφού υπογραφούν από αυτόν, με την ένδειξη "όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο".

Οι επιμετρήσεις συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνη του αναδόχου και υπόκεινται στον έλεγχο της διευθύνουσας υπηρεσίας, η οποία ολοκληρώνεται με την εγκριτική απόφαση της τελευταίας. Η διευθύνουσα υπηρεσία, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή των επιμετρήσεων από τον ανάδοχο, έχει την υποχρέωση να προβεί σε έλεγχο και τυχόν διόρθωση των υπολογισμών, να εγκρίνει τις επιμετρήσεις και να κοινοποιήσει στον ανάδοχο τις ελεγμένες και τυχόν διορθωμένες επιμετρήσεις. Η κοινοποίηση αυτή θεωρείται πράξη της διευθύνουσας υπηρεσίας, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 76 του παρόντος και ο ανάδοχος, εάν δεν αποδέχεται τις διορθώσεις, μπορεί να ασκήσει το προβλεπόμενο δικαίωμα της ένστασης.

Εάν οι υποβληθείσες επιμετρήσεις παρουσιάζουν ελλείψεις, που καθιστούν αδύνατο τον έλεγχο ή τη διόρθωσή τους, η διευθύνουσα υπηρεσία επιστρέφει τις επιμετρήσεις στον ανάδοχο εντός της ως άνω τρίμηνης προθεσμίας και τον καλεί για τη συμπλήρωση των συγκεκριμένων ελλείψεων. Τα στοιχεία που λείπουν και κρίνονται απαραίτητα από τη διευθύνουσα υπηρεσία πρέπει να αναφέρονται στην πρόσκληση συγκεκριμένα και αριθμημένα. Ο ανάδοχος, μέσα σε ένα μήνα, υποχρεούται να επανυποβάλει τις επιμετρήσεις, συμπληρώνοντας όλα τα στοιχεία που του ζητήθηκαν με την πρόσκληση. Η προαναφερόμενη τρίμηνη προθεσμία ελέγχου των επιμετρήσεων από τη διευθύνουσα υπηρεσία αρχίζει εκ νέου από την ως άνω επανυποβολή των επιμετρητικών στοιχείων από τον ανάδοχο.

Εάν οι επιμετρήσεις δεν επιστραφούν, εγκεκριμένες ή διορθωμένες ή για συμπλήρωση, εντός της προβλεπόμενης τρίμηνης προθεσμίας, τότε θεωρούνται αυτοδίκαια εγκεκριμένες, μόνο υπό την έννοια ότι μπορούν να συμπεριληφθούν από τον ανάδοχο σε επόμενο λογαριασμό.

Οι επιμετρήσεις του έργου, εγκεκριμένες από τη διευθύνουσα υπηρεσία ή αυτοδίκαια εγκεκριμένες, υπόκεινται σε έλεγχο από την επιτροπή προσωρινής παραλαβής και το αχρεωστήτως καταβληθέν εργολαβικό αντάλλαγμα είναι επιστρεπτέο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 53 του παρόντος».

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Όταν πρόκειται για εργασίες που η ποσοτική τους επαλήθευση δεν θα είναι δυνατή στην τελική μορφή του έργου, όπως εργασίες που πρόκειται να επικαλυφθούν από άλλες και δεν θα είναι τελικά εμφανείς, ποσότητες που παραλαμβάνονται με ζύγιση ή άλλα

παρόμοια, ο ανάδοχος υποχρεούται να καλέσει την επιτροπή της παρ. 2 του άρθρου 36 του παρόντος και τον επιβλέποντα, προκειμένου να προβούν από κοινού στην καταμέτρηση ή ζύγιση και να συντάξουν πρωτόκολλο παραλαβής αφανών εργασιών ή πρωτόκολλο ζυγίσεως αντίστοιχα. Το πρωτόκολλο αυτό, υπογραφόμενο από τον ανάδοχο, τον επιβλέποντα και τα μέλη της επιτροπής, αποτελεί προϋπόθεση για την πιστοποίηση των σχετικών εργασιών».

4. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τις επί μέρους επιμετρήσεις, που δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί από την υπηρεσία, καταχωρούνται οι ποσότητες των επιμετρήσεων όπως συντάχθηκαν από τον ανάδοχο πριν από τον έλεγχο της υπηρεσίας».

5. Η παράγραφος 7 του άρθρου 52 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Μαζί με την τελική επιμέτρηση, ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του που σχετίζεται με την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον αυτό δεν έχει αποσβεστεί και η σχετική αξίωση παραγραφεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 75Α του παρόντος ή σε άλλες σχετικές διατάξεις, ή εφόσον το σχετικό δικαίωμα δεν έχει αποσβεστεί ή χαθεί από κάποια άλλη αιτία. Μετά την υποβολή της τελικής επιμέτρησης, μόνο για οψιγενείς αιτίες μπορεί ο ανάδοχος να εγείρει σχετικές απαιτήσεις».

Άρθρο 55

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών».

2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Οι λογαριασμοί υποβάλλονται στη διευθύνουσα υπηρεσία που τους ελέγχει και τους διορθώνει, αν είναι ανάγκη, μέσα σε ένα (1) μήνα. Αν ο λογαριασμός που έχει υποβληθεί έχει ασάφειες ή ανακρίβειες, σε βαθμό που να είναι δυσχερής η διόρθωσή του, η διευθύνουσα υπηρεσία, με εντολή της προς τον ανάδοχο, επισημαίνει τις ανακρίβειες ή ασάφειες που διαπιστώθηκαν από τον έλεγχο και παραγγέλλει την ανασύνταξη και επανυποβολή του. Στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη μηνιαία προθεσμία για τον έλεγχο του λογαριασμού αρχίζει από την επανυποβολή, ύστερα από την ανασύνταξη από τον ανάδοχο. Ο έλεγχος του λογαριασμού μπορεί να γίνει από συνεργείο της υπηρεσίας, στο οποίο συμμετέχει ο επιβλέπων το έργο. Ο επιβλέπων υπογράφει το λογαριασμό, βεβαιώνοντας έτσι, ότι οι ποσότητες είναι σύμφωνες με τις επιμετρήσεις και τα επιμετρητικά στοιχεία, οι τιμές σύμφωνες με τη σύμβαση και τις σχετικές διατάξεις και γενικά ότι έχουν διενεργηθεί στο λογαριασμό όλες οι περικοπές ή εκπτώσεις ποσών, που προκύπτουν από το νόμο και την εφαρμογή της σύμβασης. Ο λογαριασμός, μετά τον έλεγχο, εγκρίνεται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και έτσι εγκεκριμένος αποτελεί την πιστοποίηση για την πληρωμή του αναδόχου. Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, λόγω παρέλευσης της ως άνω μηνιαίας προθεσμίας, ελέγχεται, διορθώνεται και εγκρίνεται στο επόμενο διάστημα και οι τυχόν προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό. Η έγκριση του λογαριασμού από τη διευθύνουσα υπηρεσία είναι δυνατή και χωρίς την υπογραφή του επιβλέποντα.

Σε περίπτωση ανάγκης σύνταξης αρνητικού λογαριασμού, αυτός μπορεί να συνταχθεί από τη διευθύνουσα υπηρεσία και το ποσό του πρέπει να καταβληθεί από τον

ανάδοχο εντός μηνός από την κοινοποίηση του λογαριασμού σε αυτόν, άλλως καταπίπτει αναλόγως σε βάρος του η εγγυητική επιστολή. Σε περίπτωση ασκήσεως ενστάσεως, η κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση αποφάσεως επ' αυτής».

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 13 του άρθρου 53 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με τον τελικό λογαριασμό γίνεται εκκαθάριση του εργολαβικού ανταλλάγματος και όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων που έχουν σχέση με την εκτέλεση της σύμβασης, πλην των απαιτήσεων που προκύπτουν από μεταγενέστερες αποφάσεις, οι οποίες εκδίδονται μετά από διοικητική, συμβιβαστική ή δικαστική επίλυση διαφορών».

Άρθρο 56

1. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 54 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι τιμές της σύμβασης παραμένουν σταθερές για τις εργασίες που εκτελούνται ή που έπρεπε να εκτελεστούν μέσα στο τρίμηνο που θεωρείται χρόνος εκκίνησης και στο αμέσως επόμενο ημερολογιακό τρίμηνο. Κατ' εξαίρεση, η σταθερότητα των τιμών περιορίζεται μόνο στο ημερολογιακό τρίμηνο εκκίνησης, όταν πρόκειται για έργα οποιασδήποτε κατηγορίας, με συνολικό αρχικό προϋπολογισμό μελέτης δημοπρατούμενου ή ανατιθέμενου έργου μέχρι το ανώτερο όριο της δεύτερης τάξης εργοληπτικών επιχειρήσεων, όπως ορίζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 102 του παρόντος. Στο ανωτέρω όριο δεν περιλαμβάνεται η αναθεώρηση και ο Φ.Π.Α.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 54 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις συμβάσεις, που καταρτίζονται με τον τρόπο που προβλέπουν οι περιπτώσεις γ', δ' και θ' του άρθρου 4 του παρόντος ή που το αντάλλαγμα συνομολογείται σε ξένο νόμισμα, καθορίζεται με τη διακήρυξη αναθεώρηση και προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της, ο οποίος μπορεί να είναι ίδιος ή διαφορετικός από τον ισχύοντα τρόπο αναθεώρησης».

3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 56 του ν. 3669/2008, μετά τις λέξεις «επείγουσες πρόσθετες εργασίες», προστίθενται οι λέξεις «που αφορούν στο έργο.».

Άρθρο 57

1. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008, οι λέξεις «Κάθε σύμβαση επόμενη», αντικαθίστανται με τις λέξεις «Κάθε σχέδιο σύμβασης μεταγενέστερης».

2. Μετά το τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 4 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τα έργα συντήρησης, η δαπάνη που εξοικονομείται ("επί έλασσον δαπάνη") μπορεί να χρησιμοποιηθεί και χωρίς της συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων».

3. Η παράγραφος 5 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Σε κάθε περίπτωση, οι εργασίες της εργολαβίας μπορεί να μειωθούν χωρίς καμία αποζημίωση του αναδόχου σε έκταση που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα δεύτερο

(¹/₂) του συνολικού συμβατικού ποσού. Σε περίπτωση μεγαλύτερης μείωσης των εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του παρόντος.

Όλα τα όρια ή ποσοστά του άρθρου αυτού αναφέρονται στα αρχικά ποσά και τιμές της σύμβασης μαζί με τα απρόβλεπτα και δεν περιλαμβάνονται σε αυτά αναθεώρηση τιμών, μεταγενέστερη τροποποίησή τους ή οποιαδήποτε αποζημίωση».

4. Μετά το τέλος το ογδού εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση των τιμών που καθορίζονται με την περίπτωση γ', η έκπτωση εφαρμόζεται μόνο επί του εργολαβικού οφέλους».

5. Μετά το τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 57 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει σχέδιο ΑΠΕ, εφόσον ζητηθεί από την υπηρεσία η σύνταξή του. Η έγκριση του ΑΠΕ ολοκληρώνεται εντός τριμήνου από την υποβολή του στην προϊσταμένη αρχή. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή τεκμαίρεται η απόρριψή του.

Σε περίπτωση ΑΠΕ που περιλαμβάνει συμπληρωματική σύμβαση, η έγκρισή του θα πρέπει να ολοκληρώνεται εντός τριμήνου από την ημερομηνία έγκρισης της απαιτούμενης πίστωσης για την κάλυψη της δαπάνης της συμπληρωματικής σύμβασης. Για το σκοπό αυτό, η διευθύνουσα υπηρεσία υποχρεούται να συντάξει προσχέδιο της συμπληρωματικής σύμβασης με πλήρη και αναλυτική αιτιολόγηση και να το υποβάλει στην προϊσταμένη αρχή, η οποία, εφόσον τηρούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, μεριμνά για την έκδοση της σχετικής απόφασης έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης».

Άρθρο 58

1. Μετά το τέλος του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Εφόσον προβλέπεται ασφάλιση του έργου στα συμβατικά τεύχη, η τυχόν οφειλόμενη αποζημίωση καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και δεν καταβάλλεται άλλη αποζημίωση από τον κύριο ή το φορέα κατασκευής του έργου».

2. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008, μετά τις λέξεις «διευθύνουσα υπηρεσία», προστίθενται οι λέξεις «και στην ασφαλιστική εταιρία στην οποία ασφάλισε το έργο,».

3. Στην τελευταία σειρά της παραγράφου 5 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008, μετά τη λέξη «ειδοποιεί», προστίθεται η λέξη «αμελλητί».

4. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 58 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Υπό την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, η αποζημίωση αναγνωρίζεται με απόφαση της προϊσταμένης αρχής που εγκρίνει με τροποποίηση ή όχι το πρωτόκολλο και αποφασίζει επί της τυχόν ενστάσεως».

Άρθρο 59

1. Μετά το τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 59 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 3, ως εξής, η δε παράγραφος 3 αναριθμείται σε παράγραφο 4:

«3. Η επίβλεψη της εφαρμογής των Προγραμμάτων Ποιότητας Έργων, η υλοποίηση των Σχεδίων ελέγχων και δοκιμών, καθώς και η αξιολόγηση των εργαστηριακών ελέγχων και δοκιμών, δύναται να ανατίθενται σε διαπιστευμένους φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης, σύμφωνα με τα πρότυπα ISO/IEC 17021 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας ISO 9001, ISO/IEC Guide 66 (ISO/IEC 17021), για συστήματα διαχείρισης περιβάλλοντος κατά ISO 14001 και EN 45012 (ISO/IEC 17021), για συστήματα υγείας και ασφάλειας κατά OHSAS 18001 και ΕΛΟΤ 1801.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα όρια των αμοιβών για τις ως άνω προσφερόμενες υπηρεσίες, μέσα στα όρια που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου».

2. Μετά το τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 59 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Καθορίζεται ποσοστό έως 2% επί του προϋπολογισμού του έργου, το οποίο διατίθεται για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων, που διενεργούνται από το Κ.Ε.Δ.Ε., τα Περιφερειακά Εργαστήρια Δημοσίων Έργων και διαπιστευμένους, κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, φορείς Επιθεώρησης – Πιστοποίησης, πέραν των ποιοτικών ελέγχων που προβλέπονται από το Π.Π.Ε., τα συμβατικά τεύχη και την παράγραφο 4 του παρόντος.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται κλιμακωτά το ποσοστό της προηγούμενης παραγράφου ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού δημοπράτησης του έργου και ρυθμίζονται όλα τα θέματα αναφορικά με τους ανωτέρους ελέγχους, όπως ο προγραμματισμός, η ανάθεση της διενέργειας των ελέγχων, οι δαπάνες που καλύπτονται, ο τρόπος πληρωμής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την υλοποίηση των ελέγχων και την αποτελεσματικότητά τους».

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 60 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται όπως παρακάτω:

«Η ειδική διαταγή προσδιορίζει τα ελαττώματα, καθορίζει αν είναι ουσιώδη, επικίνδυνα ή μη ουσιώδη και τάσσει εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους».

Άρθρο 60

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 προστίθεται περίπτωση στ', ως εξής:

«στ) Διαπιστωθεί ότι παραβίασε την απαγόρευση της παραγράφου 3 του άρθρου 1Α του παρόντος».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η περίπτωση γ' της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση παραβίασης των ενδεικτικών προθεσμιών της παραγράφου 6 του άρθρου 48 του παρόντος».

3. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατ'εξάιρεση δεν απαιτείται η κοινοποίηση ειδικής πρόσκλησης και η έκπτωση κηρύσσεται άμεσα, ύστερα από προηγούμενη ακρόαση, κατόπιν κλήσης η οποία επιδίδεται προ πέντε (5) ημερών, με απόφαση της Δ.Υ., στις περιπτώσεις που ο ανάδοχος υποπίπτει, αποδεδειγμένα, σε ένα από τα αδικήματα ή τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν τον αποκλεισμό του, σύμφωνα με την διακήρυξη του διαγωνισμού στον οποίο αναδείχθηκε ανάδοχος, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων των παραγράφων 7-13».

4. α. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Η τυχόν άσκηση αιτήσεως θεραπείας δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.»

β. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 61 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Μόλις οριστικοποιηθεί η έκπτωση, με την κοινοποίηση στον ανάδοχο της απόφασης επί της ενστάσεως, η προϊσταμένη αρχή υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως τη Διεύθυνση Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελματιών της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων».

Άρθρο 61

1. Μετά το τέλος του στοιχείου α. της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το δικαίωμα του αναδόχου για διάλυση της σύμβασης ασκείται με γραπτή αίτησή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη συμπλήρωση του παραπάνω τριμήνου, διαφορετικά αποσβήνεται».

2. Μετά το τέλος του στοιχείου β. της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το δικαίωμα του αναδόχου για διάλυση της σύμβασης ασκείται με γραπτή αίτησή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη συμπλήρωση του παραπάνω τριμήνου ή διμήνου, διαφορετικά αποσβήνεται».

3. Μετά το τέλος του στοιχείου γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 62 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το δικαίωμα του αναδόχου για διάλυση της σύμβασης ασκείται με γραπτή αίτησή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από το οριακό σημείο, διαφορετικά αποσβήνεται».

4. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 64 του ν. 3669/2008 οι λέξεις «τα τρία τέταρτα (3/4)» αντικαθίσταται με τις λέξεις «το ένα δεύτερο ($1/2$)».

5. Στο στοιχείο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του ν. 3669/2008 οι λέξεις «ένα τέταρτο ($1/4$)» αντικαθίσταται με τις λέξεις «ένα δεύτερο ($1/2$)».

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 65 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η υποκατάσταση του αναδόχου από τρίτο στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου (εκχώρηση του έργου) απαγορεύεται, χωρίς έγκριση της Προϊσταμένης Αρχής, η οποία αποφασίζει ύστερα από αίτηση του αναδόχου και πρόταση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Για την υποκατάσταση προτείνεται υποχρεωτικά ο επόμενος κατά σειρά κατάταξης διαγωνιζόμενος, στο διαγωνισμό κατά τον οποίο ανατέθηκε η σύμβαση, εκτός αν αρνηθεί εγγράφως ή παρέλθει άπρακτο διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της πρότασης, οπότε προτείνεται ο επόμενος κατά σειρά με την ίδια διαδικασία και ούτω καθεξής. Η υποκατάσταση εγκρίνεται αν διαπιστωθεί ότι η προτεινόμενη ως υποκατάστατη εργοληπτική επιχείρηση παρέχει τα απαραίτητα τυπικά και ουσιαστικά εχέγγυα για την κατασκευή του έργου. Ο νέος ανάδοχος (υποκατάστατος) αναλαμβάνει τη συνέχιση του έργου με τους όρους της αρχικής σύμβασης και την οικονομική προσφορά του αρχικού αναδόχου. Με την απόφαση έγκρισης μπορεί να γίνουν μικρής έκτασης αναγκαίες αναπροσαρμογές της σύμβασης.»

Εφόσον ο κύριος του έργου διαπιστώσει ότι έχει χωρήσει υποκατάσταση του αναδόχου χωρίς έγκριση κηρύσσει έκπτωτο τον ανάδοχο, μετά γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου. Δεν θεωρείται υποκατάσταση η, εκ μέρους του αναδόχου, υπεργολαβική ανάθεση συγκεκριμένων εργασιών του έργου.»

Άρθρο 62

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 71 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο επιβλέπων αναφέρει στη διευθύνουσα υπηρεσία, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί, οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας, εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή της ως άνω αναφοράς, εκδίδει βεβαίωση για το χρόνο περάτωσης των εργασιών (βεβαίωση περάτωσης των εργασιών). Εάν η βεβαίωση δεν εκδοθεί μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, τότε θεωρείται ότι έχει εκδοθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής έγγραφης όχλησης και επιβάλλονται στα υπαίτια όργανα του φορέα κατασκευής του έργου οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου 40 του παρόντος πειθαρχικές ποινές. Την έκδοση της βεβαίωσης μπορεί να ζητήσει ο ανάδοχος και πριν από τη λήξη των προθεσμιών αν έχει περατώσει τα έργα. Η βεβαίωση περάτωσης των εργασιών δεν αναπληρώνει την παραλαβή των έργων, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων».

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση υπογραφής "με επιφύλαξη" του πρωτοκόλλου από τον ανάδοχο, η παραλαβή θεωρείται ότι έχει συντελεστεί αυτοδίκαια εξήντα (60) ημέρες μετά την υποβολή ειδικής όχλησης».

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 73 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν την επιμέτρηση, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως τυχόν διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, μη δεσμευόμενη από το περιεχόμενο του τελικού συνοπτικού επιμετρητικού πίνακα, στον οποίο μπορεί να επέμβει διορθωτικά, αιτιολογεί τις τυχόν τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που τυχόν έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων».

4. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 74 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Υπό την επιφύλαξη των όσων ειδικά ορίζονται στο άρθρο 12Α του παρόντος, ο χρόνος εγγύησης, κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του, σύμφωνα με τα άρθρα 58 παράγραφος 1 και 75 παράγραφος 2 του παρόντος και μετά την πάροδο του οποίου ενεργείται η οριστική παραλαβή, ορίζεται γενικά σε δεκαπέντε (15) μήνες».

5. Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 75 του ν. 3669/2008, οι λέξεις «τριάντα (30)» αντικαθίσταται με τις λέξεις «εξήντα (60)».

Άρθρο 63

Μετά το τέλος του άρθρου 75 του ν. 3669/2008 προστίθεται νέο άρθρο 75Α ως εξής:

«Άρθρο 75Α

Απόσβεση δικαιωμάτων αναδόχου

Υπό την επιφύλαξη τυχόν μικρότερων προθεσμιών που καθορίζονται στον παρόντα Κώδικα, τα εκ της συμβάσεως εν γένει δικαιώματα του αναδόχου αποσβένονται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, δια σχετικής αιτήσεως του προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας».

Άρθρο 64

1. Μετά το τέλος του άρθρου 76 του ν. 3669/2008 προστίθεται άρθρο 76Α ως εξής:

«Άρθρο 76Α

Συμβιβαστική επίλυση διαφορών

1. Ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει αίτηση συμβιβαστικής, κατά τα άρθρα 871 και 872 του Αστικού Κώδικα, επίλυσεως των διαφορών του. Η αίτηση απευθύνεται στον κύριο του έργου και η επίδοσή της γίνεται πάντοτε με δικαστικό επιμελητή.

2. Η αίτηση της προηγούμενης παραγράφου ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 του άρθρου 77 του παρόντος Κώδικα προσφυγής ή αγωγής. Η διαδικασία της συμβιβαστικής επίλυσης πρέπει να ολοκληρώνεται εντός πέντε (5) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Αν η αίτηση συμβιβαστικής επίλυσης δεν γίνει αποδεκτή ή δεν υπογραφεί η αντίστοιχη σύμβαση εντός του παραπάνω χρονικού διαστήματος, τότε θεωρείται ότι έχει απορριφθεί. Η σύμβαση συμβιβασμού υπογράφεται πάντοτε πριν από την πρώτη συζήτηση της προσφυγής ή αγωγής στο αρμόδιο δικαστήριο.

3. Η αίτηση συμβιβαστικής επίλυσης δεν μπορεί να έχει ως αντικείμενο διαφορές που αφορούν σε ακαταλληλότητα υλικών, ελαττώματα του έργου ή παράλειψη συντήρησης (άρθρο 60 του παρόντος Κώδικα), έκπτωση (άρθρο 61) και διακοπή εργασιών ή διάλυση της σύμβασης (άρθρο 62).

4. Ο κύριος του έργου διαβιβάζει αμέσως την αίτηση συμβιβαστικής επίλυσης στην Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.), η οποία, μετά από ακρόαση των δύο πλευρών, διατυπώνει και αποστέλλει προς τον κύριο του έργου τη σχετική γνωμοδότηση, εντός τριών (3) μηνών από την παραλαβή της αιτήσεως. Ο κύριος του έργου, εφόσον αποφασίσει τελικά τη σύναψη της σύμβασης συμβιβασμού, ακολουθεί υποχρεωτικώς τη γνωμοδότηση της Α.Ε.Μ.Ε., ύστερα από γνώμη του νομικού του συμβούλου ή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

5. Η άσκηση της αιτήσεως συμβιβαστικής επίλυσης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συνεπάγεται την αναστολή της προθεσμίας για την έκδοση αποφάσεως επί της τυχόν εκκρεμούσας αιτήσεως θεραπείας του προηγούμενου άρθρου, μέχρι την απόρριψη της αιτήσεως συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς ή την υπογραφή της σύμβασης συμβιβασμού».

2. Μετά το τέλος του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 77 του ν. 3669/2008 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η προθεσμία αυτή αναστέλλεται κατά το χρονικό διάστημα από 1 - 31 Αυγούστου».

Άρθρο 65

1. Η παράγραφος 10 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Για τις ατομικές επιχειρήσεις Α1-2ης τάξης, η κατάταξη στις κατηγορίες και τις τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ισχύει για μία πενταετία (τακτική αναθεώρηση). Αν δεν υποβληθεί αίτηση τακτικής αναθεώρησης, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη συμπλήρωση της πενταετίας, το πτυχίο καθίσταται αυτοδικαίως ανενεργό.

Για τις Α.Ε., Ε.Π.Ε., Δημοτικές Επιχειρήσεις καθώς και τις προσωπικές επιχειρήσεις (Ο.Ε. και Ε.Ε.) η κατάταξη στις κατηγορίες και τις τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ισχύει για μία τριετία (τακτική αναθεώρηση)».

2. Η παράγραφος 11 του άρθρου 92 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Αν η εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είναι Α.Ε., Ε.Π.Ε., Προσωπική (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) ή Δημοτική Επιχείρηση, δεν υποβάλει αίτηση τακτικής αναθεώρησης, μέσα σε εξήντα (60) ημέρες, από τη συμπλήρωση της τριετίας ή εξαετίας, κατά περίπτωση, τεκμαίρεται ότι ελλείπουν οι προϋποθέσεις παραμονής της στις κατηγορίες και τάξεις που έχει καταταχθεί και διαγράφεται από το Μ.Ε.ΕΠ. Για τη διαγραφή αυτή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη μέσα σε ένα μήνα από την πάροδο της εξηκονταήμερης προθεσμίας.

Οι ατομικές επιχειρήσεις επανακατατάσσονται με τακτική αναθεώρηση, ύστερα από αίτησή τους και μετά την πάροδο εξήντα (60) ημερών από τη λήξη ισχύος του πτυχίου τους, χωρίς να απαιτείται διαγραφή».

3. Στο πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης ν. του στοιχείου α) της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του ν. 3669/2008, οι λέξεις «Σε κάθε περίπτωση» αντικαθίσταται με τις λέξεις «Στην περίπτωση που η εταιρία αιτείται την εγγραφή της στην 3^η τάξη.».

4. Η παράγραφος 7 του άρθρου 99 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Σε περιπτώσεις συγχώνευσης εργοληπτικών επιχειρήσεων, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., ο Συντελεστής Κατάταξης Γ καθεμίας από αυτές λαμβάνεται ανάλογα με το συνολικό αριθμό ως :

α) Για την πρώτη το εκατό τοις εκατό (100%) του Συντελεστή Κατάταξης αυτής.

β) Για την δεύτερη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το ογδόντα τοις εκατό (80%) του Συντελεστή κατάταξης Γ αυτής.

γ) Για την τρίτη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το εξήντα τοις εκατό (60%) του Συντελεστή Κατάταξης Γ που αυτής.

δ) Για την τέταρτη, στο ανωτέρω άθροισμα προστίθεται το σαράντα τοις εκατό (40%) του Συντελεστή Κατάταξης Γ αυτής.

ε) Για τις πέραν της έβδομης δεν προστίθεται περαιτέρω Συντελεστής Κατάταξης Γ.

Η σειρά των επιχειρήσεων για τον υπολογισμό του Συντελεστή Κατάταξης Γ καθορίζεται από την επιχείρηση που υποβάλλει την αίτηση αναθεώρησης.

Για την εταιρεία η οποία εγγράφεται στην 3η τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη ο Συντελεστής Κατάταξης Γ αυτής πριν την πάροδο δύο (2) ετών από την εγγραφή της».

5. Η περίπτωση β) της παραγράφου 4 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, ή ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, η αξία των οποίων υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, τουλάχιστον εβδομήντα τριών χιλιάδων τριακοσίων εξήντα οκτώ (73.368) ευρώ».

6. Οι περιπτώσεις i, ii και iii του στοιχείου α) της παραγράφου 8 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«i. Στην τέταρτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας, ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας και ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, μέχρι και την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας και ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας. Για κάθε επιπλέον κατηγορία απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας.

ii. Στην πέμπτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τριών τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας, ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας και ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, μέχρι την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας και ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας. Για κάθε επιπλέον κατηγορία απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας.

iii. Στην έκτη τάξη, για τη βασική κατηγορία έργων απαιτείται στελέχωση τουλάχιστον τεσσάρων (4) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας, τεσσάρων (4) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας και δύο (2) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας. Για κάθε πρόσθετη κατηγορία έργων, μέχρι και την τέταρτη, απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικών Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας, ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Γ΄ βαθμίδας και ενός (1) τεχνικού Μ.Ε.Κ. Β΄ βαθμίδας. Για τις επιπλέον κατηγορίες απαιτείται συμπληρωματική στελέχωση ενός τεχνικού Μ.Ε.Κ. Δ΄ βαθμίδας ανά κατηγορία».

7. Το στοιχείο ε) της παραγράφου 8 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«ε) Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις, κατά την εξέταση των αιτήσεων εγγραφής τους στην 3η τάξη, ή αναθεώρησης της εγγραφής τους στην 3η έως 7η τάξη, ελέγχονται για την κάλυψη των δεικτών βιωσιμότητας, όπως εξειδικεύονται στο άρθρο 100 παρ. 8 περίπτωση ε΄ εδάφιο τέταρτο του παρόντος. Η μη κάλυψη ενός εκ των δεικτών βιωσιμότητας συνεπάγεται την υποβάθμιση της εταιρείας από τη μέγιστη τάξη κατάταξής της, κατά μία τάξη. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση επανεξετάζεται με βάση τις οριστικές οικονομικές καταστάσεις, της επόμενης διαχειριστικής της χρήσης, χωρίς να δύναται να προσκομίσει προσωρινές οικονομικές καταστάσεις. Εάν τότε δεν καλύπτει έναν από τους δείκτες βιωσιμότητας, η επιχείρηση υποβαθμίζεται επίσης από τη μέγιστη τάξη κατάταξής της, κατά μία ακόμη τάξη κ.ο.κ. έως ότου αναθεωρηθεί εκ νέου. Για κατάταξη στις ειδικές τάξεις Α1, Α2 και στις τάξεις 1η και 2η δεν απαιτείται η κάλυψη των δεικτών βιωσιμότητας.

Οι δείκτες βιωσιμότητας που προκύπτουν από τις κάτωθι σχέσεις οικονομικών μεγεθών, όπως αναγράφονται στην οικονομική κατάσταση του τελευταίου πριν από την αναθεώρηση έτους, για τη χρήση του οποίου έχει συνταχθεί ισολογισμός, ή την προσωρινή

οικονομική κατάσταση αυτής, που βεβαιώνεται από ορκωτό ελεγκτή και δημοσιεύεται πριν από την υποβολή της αίτησης ως :

i. "Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων" (I.K.), όπως αυτό αναγράφεται στο σκέλος του Παθητικού, μετά την αφαίρεση του Οφειλόμενου Κεφαλαίου, προς το "Σύνολο Υποχρεώσεων" (Σ.Υ.). Ως Σύνολο Υποχρεώσεων ορίζεται το άθροισμα των βραχυπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης, με εξαίρεση τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις που δεν αφορούν τραπεζικό δανεισμό, όπως αυτές προσδιορίζονται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή και τις απαιτήσεις από το Δημόσιο, όπως αυτές προκύπτουν από εγκεκριμένους λογαριασμούς Δημοσίων Έργων (των υπηρεσιών όπου εφαρμόζεται ο παρών νόμος) και προσδιορίζονται από βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής χρήσης για την οποία έχουν υποβληθεί οικονομικές καταστάσεις και βάσει των οποίων εξετάζεται η κατάταξη των επιχειρήσεων.

ii. "Κυκλοφορούν Ενεργητικό" (Κ.Ε.), όπως αυτό αναγράφεται στο σκέλος του Ενεργητικού, προς τις "Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις" (Β.Υ.), όπως αυτές αναγράφονται στο σκέλος του Παθητικού.

Οι δείκτες βιωσιμότητας, για επιχειρήσεις που κατατάσσονται στις τάξεις τρίτη, τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη πρέπει να είναι μεγαλύτεροι του 0,8 μ, δηλαδή $I.K./Σ.Υ.>0,8$ και $Κ.Ε./Β.Υ.>0,8$.

Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων εργοληπτικών επιχειρήσεων Μ.Ε.ΕΠ., οι δείκτες βιωσιμότητας του νέου φορέα εξάγονται από τα οικονομικά μεγέθη της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την επιχείρηση, πριν από την υποβολή της αίτησης προς την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ.»

8. Η παράγραφος 9 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. μπορεί να ενεργήσει οποτεδήποτε έκτακτη αναθεώρηση, αν διακριβωθούν νεότερα δυσμενή στοιχεία που επηρεάζουν αρνητικά την ομαλή και αξιόπιστη λειτουργία της επιχείρησης, διαγράφοντάς την από ορισμένες ή απ' όλες τις κατηγορίες έργων ή υποβιβάζοντάς την από την τάξη εγγραφής της».

9. Μετά το τέλος της παραγράφου 10 του άρθρου 100 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 11 ως εξής:

«11. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται και εξειδικεύεται κάθε θέματα που σχετίζεται με την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 97 έως 100 του παρόντος, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας και γνώμη της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ.».

10. Ο τίτλος του άρθρου 101 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 101

Διαγραφή από το Μ.Ε.ΕΠ.»

11. Μετά το τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 101 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής, η δε παράγραφος 3 του άρθρου αυτού αναριθμείται σε παράγραφο 4.

«3. Εφόσον κατά τον έλεγχο της γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 24 και την παράγραφο 11 του άρθρου 35 του παρόντος Κώδικα, διαπιστωθεί η προσκόμιση πλαστής εγγυητικής επιστολής από εργοληπτική επιχείρηση, τότε το αρμόδιο όργανο που διαπίστωσε την πλαστότητα υποχρεούται να ενημερώσει αμέσως την Υπηρεσία που είναι αρμόδια για την τήρηση του Μ.Ε.ΕΠ. Η Υπηρεσία υποβάλλει το ταχύτερο δυνατόν εισήγηση στην επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ., για την

τριετή αναστολή της εγγραφής της εργοληπτικής επιχείρησης στο Μ.Ε.ΕΠ. Σε περίπτωση οποιασδήποτε υποτροπής, η Υπηρεσία εισηγείται την οριστική διαγραφή της επιχείρησης από το Μ.Ε.ΕΠ. Η επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. καλεί εγγράφως την εργοληπτική επιχείρηση που προσκόμισε την πλαστή εγγυητική επιστολή να υποβάλει τις αντιρρήσεις της. Η πρόσκληση κοινοποιείται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της επιτροπής. Σε περίπτωση κοινοπραξίας, η ως άνω πρόσκληση απευθύνεται σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας. Εξής, η επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. αποφασίζει για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων στην υπαίτια επιχείρηση ή σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας, εφόσον η πλαστή εγγυητική επιστολή προσκομίστηκε από εργοληπτική επιχείρηση που συμμετείχε σε κοινοπραξία. Κατά τα λοιπά, ως προς την απόφαση και τη γνωστοποίησή της στην επιχείρηση ή στις επιχειρήσεις, έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος Κώδικα.

Οι ίδιες κυρώσεις και με την ίδια διαδικασία επιβάλλονται και στην εργοληπτική επιχείρηση ή σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας στην οποία αυτή τυχόν συμμετείχε, εφόσον διαπιστωθεί η παραβίαση της απαγόρευσης της παραγράφου 3 του άρθρου 1Α του παρόντος».

12. Η παράγραφος 4 του άρθρου 110 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορούν να επανακαθορίζονται, συμπληρώνονται και τροποποιούνται οι κατηγορίες έργων, στις οποίες μπορούν να εγγράφονται οι διπλωματούχοι ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των πτυχιούχων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και πρώην ανώτερων τεχνικών σχολών ημεδαπής και αλλοδαπής, ανάλογα με την ειδικότητά τους, καθώς και να ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την εγγραφή τους.

Για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης γνωμοδοτούν, σε ειδική κοινή τους συνεδρίαση, οι Επιτροπές Μ.Ε.Κ. και Μ.Ε.ΕΠ., ύστερα από πρόσκληση του προέδρου της Επιτροπής Μ.Ε.ΕΠ., για την εγγραφή των σχετικών ειδικοτήτων υποχρεωτικά σε μία τουλάχιστον, την πλέον σχετική κατηγορία έργων ή εξειδικευμένη εργασία, προτείνοντας και τις σχετικές προϋποθέσεις κατάταξης (χρονικό διάστημα και ύψος εμπειρίας για την εγγραφή και εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα)».

Άρθρο 66

Μετά το τέλος της παραγράφου 8 του άρθρου 133 του ν. 3669/2008 προστίθεται παράγραφος 9, ως εξής:

«9. Όταν εφαρμόζεται το σύστημα υποβολής προσφορών του άρθρου 12B του παρόντος Κώδικα, όλες οι προβλεπόμενες από το παρόν άρθρο προθεσμίες μπορούν να παρατείνονται μέχρι είκοσι (20) επιπλέον ημέρες».

Άρθρο 67

Το κεφάλαιο ΙΗ΄ του ν. 3669/2008, αποτελούμενο από τα άρθρα 169 έως 175, καταργείται.

Άρθρο 68

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 177 του ν. 3669/2008 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ως φορείς του δημόσιου τομέα νοούνται το δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα

δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005. Σε επιθεώρηση υπόκεινται και οι συμβάσεις παραχώρησης, καθώς και οι συμβάσεις του Ν 3389/2005, τις οποίες αναθέτουν οι ως άνω φορείς, κατά το μέρος που αφορά τις διαδικασίες ανάθεσης και ελέγχου της εκτέλεσης και συντήρησης των ως άνω έργων, επιφυλασσομένων τυχόν αντίθετων διατάξεων του ισχύοντος κατά περίπτωση κυρωτικού νόμου. Δεν διενεργούνται επιθεωρήσεις σε έργα που επιθεωρούνται ή έχουν επιθεωρηθεί από την Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων.»

2. Μετά το τέλος του άρθρου 177 του ν. 3669/2008 προστίθεται άρθρο 177Α, ως εξής:

«Άρθρο 177Α

Ηλεκτρονική ενημέρωση για τις συμβάσεις δημοσίων έργων

«Στην ιστοσελίδα της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων (Α.Ε.Μ.Ε.) δημοσιεύονται οι πράξεις, αποφάσεις και τα λοιπά στοιχεία που αφορούν στην ανάθεση και εκτέλεση των συμβάσεων δημοσίων έργων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., καθορίζονται όλα τα σχετικά θέματα για τη διαχείριση του συγκεκριμένου ιστοχώρου, τα έργα στα οποία εφαρμόζεται η ηλεκτρονική δημοσίευση, το είδος των στοιχείων που δημοσιεύονται, τον τρόπο συγκέντρωσης των στοιχείων αυτών από τους αρμόδιους φορείς, τον τρόπο δημοσίευσής τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια».

3. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 180 του ν. 3669/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να ανατίθεται η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης σύμβασης μελέτης ή έργου σε οποιαδήποτε οργανωτική μονάδα, Διεύθυνση ή Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ), της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων και της Γενικής Γραμματείας Συγχρηματοδοτούμενων Δημοσίων Έργων του υπουργείου.»

Άρθρο 69

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 4694/1930 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η αρχική ή η εκ των υστέρων εκχώρηση, εν όλω ή εν μέρει, του πληρωτέου εργολαβικού ανταλλάγματος, όπως αυτό προσδιορίζεται στους υποβαλλόμενους και εγκρινόμενους κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του έργου λογαριασμούς, προκειμένου περί οφειλής του εργολάβου για παροχή υλικών προς εκτέλεση του έργου ή περί οφειλής σε εργάτες ή υπαλλήλους αυτού που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου. Επίσης επιτρέπεται η υπό των εργολάβων εκχώρηση του ως άνω εργολαβικού ανταλλάγματος σε αναγνωρισμένες Τράπεζες ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου».

2. Η περ. γ΄ της παρ. 8 του άρθρου 22 του ν. 1577/1985, που προστέθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ Α΄140) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζεται η τήρηση Μητρώου Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων, στο οποίο εγγράφονται και πιστοποιούνται υποχρεωτικά τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στη μελέτη και κατασκευή ιδιωτικών έργων. Με το

π.δ. καθορίζεται η υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που τηρεί το εν λόγω Μητρώο, τα δικαιολογητικά και οι διαδικασίες εγγραφής, τα όργανα πιστοποίησης και ελέγχου και προβλέπονται οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των επαγγελματικών υποχρεώσεων των εγγραφομένων που σχετίζονται με την καλή και έντεχνη εκτέλεση των έργων. Με το π.δ. μπορεί να παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων με τις οποίες ρυθμίζονται επιμέρους τεχνικά ζητήματα.»

www.sale.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Ίδρυση Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων

Άρθρο 70

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό την επωνυμία «Αρχή Ελέγχου Μελετών και Έργων» (Α.Ε.Μ.Ε.), με έδρα την Αθήνα και περιφερειακές Υπηρεσίες στη Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα.

2. Η Α.Ε.Μ.Ε. απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και υπόκειται στην εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 71

Σκοπός

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. έχει ως σκοπό τον έλεγχο, κατά το προσυμβατικό και συμβατικό στάδιο, των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών, των επιχειρήσεων εκτέλεσης δημοσίων και ιδιωτικών έργων, των τεχνικών που στελεχώνουν τέτοιες επιχειρήσεις, των μελετητών δημοσίων έργων και των παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσεως, καθώς και την οργάνωση και τήρηση σχετικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.

2. Για την επίτευξη των σκοπών της η Α.Ε.Μ.Ε. μπορεί να συνεργάζεται με οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, ημεδαπό ή αλλοδαπό, συνάπτοντας, μαζί του, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, συμβάσεις μίσθωσης έργου ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή να του αναθέτει καθήκοντα συμβούλου οποιασδήποτε ειδικότητας.

Άρθρο 72

Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από επτά (7) μέλη, τα οποία επιλέγονται από το Υπουργικό Συμβούλιο η μετά από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Ένα εκ των επιλεγέντων μελών ορίζεται ταυτόχρονα ως Πρόεδρος, ένα ως Αντιπρόεδρος και δύο (2) μέλη, που κατοικοεδρεύουν στη Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα, τοποθετούνται ως Προϊστάμενοι των αντίστοιχων Περιφερειακών Υπηρεσιών. Ειδικά κατά την πρώτη θητεία, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επιλέγονται από τη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής», μετά από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 14, στοιχ. δ' του Κανονισμού της Βουλής και με πλειοψηφία τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της.

2. Για τη θέση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Μ.Ε. επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους με ακαδημαϊκή, επιστημονική ή επαγγελματική εξειδίκευση και εμπειρία στο αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών ή συναφών υπηρεσιών.

3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται, μετά την επιλογή τους, με πενταετή θητεία, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση τοποθετούνται και τα μέλη που προΐστανται των Περιφερειακών Υπηρεσιών. Η θητεία των ίδιων προσώπων - μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται, για μία (1) μόνο φορά και με

την ίδια διαδικασία. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων μελών.

4. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, παύσης, κωλύματος ή έκπτωσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, διορίζεται αντικαταστάτης για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που εξέλιπε, με την ίδια διαδικασία που τηρήθηκε και για τον αντικαθιστάμενο. Δεν επιτρέπεται να ορισθεί εκ νέου Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, πρόσωπο που έχει εκπέσει από οποιαδήποτε εκ των ιδιοτήτων αυτών.

5. Για να διασφαλισθεί η συνέχεια της λειτουργίας της Α.Ε.Μ.Ε., κατά την πρώτη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου, τρία (3) μέλη που επιλέγονται από την «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής» διορίζονται για θητεία τριών (3) ετών και δύο (2) μέλη για θητεία τεσσάρων (4) ετών. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται πάντοτε για πλήρη θητεία. Αν ανανεωθεί η θητεία των μελών, που κατά τα ανωτέρω διορίστηκαν για περιορισμένη θητεία, η ανανέωση χωρεί για πλήρη θητεία πέντε (5) ετών.

Άρθρο 73

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε.Μ.Ε. συνεδριάζει τακτικώς τουλάχιστον δύο (2) φορές το μήνα και εκτάκτως, όποτε χρειαστεί, μετά από πρόσκληση του Προέδρου του. Στην πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Όταν ο Πρόεδρος λείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Αντιπρόεδρο. Ο Πρόεδρος είναι υποχρεωμένος να συγκαλέσει εκτάκτως συνεδρίαση, αν το ζητήσουν τέσσερα (4) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Εάν απουσιάζει ή κωλύεται ο Πρόεδρος, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει έγκυρα, εφόσον παρίστανται πέντε (5) τουλάχιστον μέλη, μεταξύ των οποίων απαραίτητως ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος αυτού. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία των παρόντων και, σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του προεδρεύοντος Αντιπροέδρου. Ο Πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, μεριμνά για την εκτέλεση των λαμβανομένων αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και υπογράφει μαζί με το γραμματέα τα πρακτικά των συνεδριάσεων. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος της Α.Ε.Μ.Ε., ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Προέδρου. Ο γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου επιλαμβάνεται της τήρησης των πρακτικών, τα οποία τηρούνται σε αριθμημένα φύλλα βιβλιοδετημένα στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, τηρεί ευρετήριο όλων των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, συντάσσει και αποστέλλει με εντολή του Προέδρου τις προσκλήσεις στα μέλη αυτού, επιμελείται της κοινοποιήσεως των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου στον Πρόεδρο και στις αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Ε.Μ.Ε. και παρακολουθεί την εκτέλεσή τους, ενημερώνοντας σχετικά τον Πρόεδρο.

3. Κατά τη συζήτηση ειδικών θεμάτων, ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί, για να παραστούν και να πάρουν το λόγο στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, το Νομικό Σύμβουλο ή δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας, διοικητικά στελέχη της Α.Ε.Μ.Ε., ή τρίτους, όπως εκπροσώπους του Δημοσίου, ξένων Αρχών, φορέων ή επαγγελματιών οργανώσεων.

4. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεν εκτελούνται πριν από την επικύρωσή τους από αυτό. Σε κάθε συνεδρίαση επικυρώνονται τα πρακτικά της

προηγούμενης συνεδρίασης, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει την άμεση επικύρωσή τους.

5. Για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη λειτουργία της Α.Ε.Μ.Ε. ρυθμίζεται με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» του άρθρου 85 του παρόντος.

Άρθρο 74

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε.Μ.Ε. είναι αρμόδιο για κάθε ζήτημα διοίκησης, οργάνωσης και διαχείρισης της Α.Ε.Μ.Ε. προς εκπλήρωση των σκοπών του, καθώς και για κάθε θέμα που σχετίζεται με την εύρυθμη, ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του και ασκεί όλες τις προς τούτο απαιτούμενες αρμοδιότητες. Ειδικότερα:

α. Εκπροσωπεί ενόπιον των Δικαστηρίων και έναντι κάθε τρίτου την Α.Ε.Μ.Ε.. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την εκπροσώπηση της Α.Ε.Μ.Ε. στον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, στο Νομικό Σύμβουλο ή δικηγόρο της Νομικής Υπηρεσίας, ή και σε υπάλληλο της Α.Ε.Μ.Ε..

β. Ασκεί διοίκηση επί του προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε.

γ. Συγκροτεί το Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο της Α.Ε.Μ.Ε., σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τον «Οργανισμό» του άρθρου 16 του παρόντος.

δ. Εγκρίνει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, καθώς και τις απαιτούμενες τροποποιήσεις του προϋπολογισμού κατά την εκτέλεσή του.

ε. Διαχειρίζεται τα οικονομικά και την περιουσία της Α.Ε.Μ.Ε. και μεριμνά για τη διάθεση των χρηματικών κονδυλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις του «Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης» και της κείμενης νομοθεσίας.

στ. Αποφασίζει για την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την παροχή υπηρεσιών από τρίτους, φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ομάδες εργασίας, καθώς και για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης.

ζ. Αποφασίζει επί παντός θέματος σχετικά με τη δικαστική επιδίωξη οιασδήποτε αξιώσεως υπέρ ή κατά της Α.Ε.Μ.Ε. σε κάθε δικαστήριο ανεξαρτήτως βαθμού και δικαιοδοσίας.

η. Αποφασίζει τη σύσταση πάγιας προκαταβολής για μικροδαπάνες, το ύψος αυτής, τις πιστώσεις εις βάρος των οποίων επιτρέπεται η πληρωμή δαπανών από αυτή ως και τον ορισμό του υπόλογου διαχειριστή της.

θ. Εγκρίνει κάθε είδους δαπάνη, για τη διενέργεια διαγωνισμών για την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις των υποβαλλόμενων προσφορών.

ι. Αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στην εκτέλεση συμβάσεων έργων, προμηθειών, παροχής υπηρεσιών και μισθώσεων ή την παράταση της ισχύος αυτών, τη χορήγηση προκαταβολών στους αντισυμβαλλομένους, εφόσον προβλέπεται από τη σύμβαση, την κήρυξη αυτών έκπτωτων, την κατάπτωση ή μη συμβατικών ρητρών και την καταγγελία των σχετικών συμβάσεων.

ια. Αποφαίνεται επί ενστάσεων κατά πάσης φύσεως αποφάσεων οργάνων της Α.Ε.Μ.Ε..

ιβ. Είναι διατάκτης των δαπανών της Α.Ε.Μ.Ε.

ιγ. Αποφασίζει για την ανάθεση αρμοδιοτήτων του στον Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο ή άλλα μέλη του.

Άρθρο 75

Αρμοδιότητες του Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου:

α. Προΐσταται όλων των υπηρεσιών της Α.Ε.Μ.Ε. και συντονίζει την λειτουργία τους. Ο συντονισμός της λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών ασκείται από τους Προϊσταμένους αυτών.

β. Συντονίζει και εποπτεύει την εκπόνηση των επιχειρησιακών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

γ. Μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του ισολογισμού της Α.Ε.Μ.Ε. και την υποβολή τους για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

δ. Ασκήι κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 76

Εγγυήσεις - Κωλύματα

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους.

2. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου τελεί υποχρεωτικά σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να ασκούν οποιαδήποτε επαγγελματική δραστηριότητα, επιχειρηματική ή μη, η οποία δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα και τα καθήκοντά τους. Δεν συνιστά ασυμβίβαστο για τον Αντιπρόεδρο και τα λοιπά μέλη, η άσκηση καθηκόντων μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού σε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή η άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος.

3. Ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαγορεύεται να είναι εταίροι, μέτοχοι, μέλη διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστές, υπάλληλοι, τεχνικοί, νομικοί ή άλλοι σύμβουλοι ή μελετητές σε εργοληπτική επιχείρηση, σε επιχείρηση ή γραφείο μελετών, καθώς και σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή φορέα που αναπτύσσει επαγγελματική, επιστημονική ή συνδικαλιστική δραστηριότητα στον τομέα της ανάληψης και εκτέλεσης ή εκπόνησης συμβάσεων έργων, μελετών ή άλλων συναφών υπηρεσιών.

4. Ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλουν κατ' έτος την προβλεπόμενη από τις διατάξεις του ν. 3213/2003 (ΦΕΚ Α' 309) «δήλωση περιουσιακής κατάστασης».

5. Ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύνανται να παυθούν, με απόφαση του οργάνου που τους διόρισε, μόνο για αδυναμία άσκησης των καθηκόντων τους, λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας, ή για σπουδαίο λόγο που αφορά στην ορθή εκτέλεση των καθηκόντων τους, όπως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων,

για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ή η κατάχρηση της θέσης τους για ίδιον όφελος.

6. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία απουσιάζουν αδικαιολόγητα επί τέσσερις (4) συνεχείς συνεδριάσεις ή επί οκτώ (8) συνεδριάσεις εντός δωδεκαμήνου, δύνανται να παυθούν από τη θέση τους, με απόφαση του οργάνου που τους διόρισε.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., καθορίζονται οι πάσης φύσεως αποδοχές του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με όσα ισχύουν για τις αποδοχές των μελών των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών.

Άρθρο 77

Πόροι - Προϋπολογισμός

1. Οι πόροι της Α.Ε.Μ.Ε. είναι ιδίως:

- α. Τα έσοδα από πιστώσεις που εγγράφονται στο Γενικό Κρατικό Προϋπολογισμό.
- β. Τα έσοδα από τη διαχείριση της τυχόν ακινήτου περιουσίας του.
- γ. Τα έσοδα από τα προβλεπόμενα στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» τέλη εγγραφής, διατήρησης και ανανέωσης της εγγραφής στα τηρούμενα από την Α.Ε.Μ.Ε. επαγγελματικά «Μητρώα», τα τέλη συζήτησης των «προσφυγών» και αιτήσεων που υποβάλλονται προς απόφαση στην Α.Ε.Μ.Ε., τα τέλη γνωμοδότησης σε διαδικασίες συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών, καθώς και τα τέλη που καταβάλλονται για οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα της Α.Ε.Μ.Ε..
- δ. Τα έσοδα από κάθε άλλου είδους τέλη, πρόστιμα και λοιπές χρηματικές καταβολές, τα οποία αποδίδονται στην Α.Ε.Μ.Ε. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- ε. Τα έσοδα από την έναντι τιμήματος διάθεση επιστημονικών προϊόντων του από έρευνες, μελέτες, εργασίες, δημοσιεύσεις και παροχή υπηρεσιών προς τρίτους.
- στ. Τα έσοδα από επιχορηγήσεις, δωρεές και λοιπές εισφορές από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- ζ. Τα έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

2. Ειδικότερα ζητήματα σχετικά με την οικονομική διαχείριση της Α.Ε.Μ.Ε., τη χρηματοδότηση και την κατανομή των δαπανών κάθε απογραφής, ρυθμίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης», με τήρηση των διατάξεων που κάθε φορά ισχύουν για το λογιστικό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 78

Αρμοδιότητες

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. ασκεί τις αρμοδιότητες που καθορίζονται από τον παρόντα νόμο, το ν. 3669/2008 και το ν. 3316/2005, όπως οι νόμοι αυτοί τροποποιούνται και ισχύουν κάθε φορά.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., μπορεί να ανατίθενται σε αυτόν και άλλες συναφείς προς τον σκοπό του αρμοδιότητες και να ορίζεται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες άσκησης των αρμοδιοτήτων αυτών.

3. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Α.Ε.Μ.Ε. μπορεί να ασκεί και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Άρθρο 79

Συμβάσεις που υπάγονται στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε.

1. Οι συμβάσεις που κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του παρόντος υπάγονται στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε., είναι οι δημόσιες συμβάσεις έργων που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3669/2008 και του ενιαίου Κανονισμού ανάθεσης και εκτέλεσης έργων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που εξαιρούνται από την εφαρμογή του ως άνω νόμου, καθώς και οι δημόσιες συμβάσεις μελετών και ανάθεσης συναφών υπηρεσιών του ν. 3316/2005, όπως τα νομοθετήματα αυτά τροποποιούνται και ισχύουν κάθε φορά. Οι ως άνω συμβάσεις υπάγονται στον έλεγχο της Α.Ε.Μ.Ε., εφόσον έχουν προϋπολογισμό μεγαλύτερο του ορίου εφαρμογής των π.δ. 59/2007 και 60/2007 ή των νομοθετημάτων που τυχόν θα τα αντικαταστήσουν, όπως τα όρια αυτά εκάστοτε αναθεωρούνται.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., μπορούν να υπαχθούν στο συνολικό ή μερικό έλεγχο του και συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου με μικρότερο προϋπολογισμό.

Άρθρο 80

Έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου των υπαγόμενων συμβάσεων

1. Ο προσυμβατικός έλεγχος που διενεργεί η Α.Ε.Μ.Ε. στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών αφορά καταρχήν στη διαπίστωση της ύπαρξης «ωριμότητας» προς δημοπράτηση κάθε σύμβασης, όπως η έννοια της «ωριμότητας» ορίζεται στο ν. 3669/2008 και στο ν. 3316/2005.

2. Ο προσυμβατικός έλεγχος, τόσο στις συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου, όσο και στις λοιπές δημόσιες συμβάσεις του άρθρου 10 του παρόντος, αφορά περαιτέρω και:

α. Στην απόφαση της Α.Ε.Μ.Ε., εντός είκοσι (20) ημερών, επί των υποβαλλόμενων «προδικαστικών προσφυγών» της παραγράφου 2 του άρθρου 171 του ν. 3669/2008 και της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3886/2010 (ΦΕΚ Α' 173)

β. Στην έγγραφη συναίνεση της Α.Ε.Μ.Ε., μετά από συνολικό έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης, προκειμένου η οικεία αναθέτουσα αρχή να προχωρήσει στην ανάθεση της σύμβασης στον ανάδοχο που επιλέχθηκε κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας ή απευθείας, όποτε αυτό επιτρέπεται. Η συναίνεση της Α.Ε.Μ.Ε. χορηγείται πριν την αποστολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια του προσυμβατικού ελέγχου, ή αν η σύμβαση δεν υπόκειται στον ως άνω έλεγχο, πριν την κατά νόμο σύναψή της.

Άρθρο 81

Έλεγχος του συμβατικού σταδίου των υπαγόμενων συμβάσεων

Ο έλεγχος που διενεργεί η Α.Ε.Μ.Ε. κατά το συμβατικό στάδιο των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και συναφών υπηρεσιών αφορά:

α. Στην έκδοση των βεβαιώσεων περί του ανεκτέλεστου υπολοίπου των συμβάσεων.

β. Στην τακτική ή έκτακτη επιθεώρηση των εκτελούμενων συμβάσεων, σύμφωνα με όσα

ορίζονται στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης».

γ. Στην επιβολή των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων στους αναδόχους των ως άνω συμβάσεων. Μετά την επιβολή οικονομικών ποινών, η Α.Ε.Μ.Ε. συντάσσει αντίστοιχους χρηματικούς καταλόγους και τους αποστέλλει στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) για βεβαίωση και είσπραξη.

δ. Στην συμμετοχή εκπροσώπου της Α.Ε.Μ.Ε. στις Επιτροπές Προσωρινής Παραλαβής των έργων.

ε. Στη σύνταξη αναφορών προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, για την κίνηση διαδικασίας πειθαρχικού ελέγχου υπαλλήλων των αναθετουσών αρχών, σε περιπτώσεις που διαπιστώνονται παράνομες πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 82

Έλεγχος εργοληπτών, τεχνικών στελεχών, μελετητών και παρόχων υπηρεσιών

1. Η Α.Ε.Μ.Ε. ασκεί τον προβλεπόμενο στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 του παρόντος έλεγχο επί των εργοληπτών, τεχνικών στελεχών, μελετητών και παρόχων τεχνικών υπηρεσιών, τηρώντας τα ακόλουθα «Μητρώα» και χορηγώντας τα αντίστοιχα πιστοποιητικά:

α. Το Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) του άρθρου 92 του ν. 3669/2008.

β. Το Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) του άρθρου 107 του ν. 3669/2008.

γ. Το Μητρώο Μελετητών του άρθρου 39 του ν. 3316/2005.

2. Η τήρηση των «Μητρώων» της προηγούμενης παραγράφου γίνεται κατά τον τρόπο που καθορίζεται από τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης». Με τον Κανονισμό αυτό μπορεί να προβλεφθεί, εξ αρχής ή σε μεταγενέστερο στάδιο, η αντικατάσταση των «Μητρώων» αυτών με οποιοδήποτε αντίστοιχο σύστημα πιστοποίησης κατά την κρίση της Α.Ε.Μ.Ε.

Άρθρο 83

Δημιουργία και τήρηση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων

Η Α.Ε.Μ.Ε. οργανώνει, τηρεί και ενημερώνει ηλεκτρονική βάση δεδομένων, σχετικών με ζητήματα που αφορούν στο σκοπό του σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης».

Άρθρο 84

Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετά από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε. και της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, θεσπίζεται ο «Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης» αυτού. Με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» καθορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε., σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και την κείμενη νομοθεσία.

2. Με τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» ρυθμίζονται ιδίως, η

εσωτερική λειτουργία της Α.Ε.Μ.Ε., ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων του, η διαδικασία λήψης των αποφάσεών του, η σύγκληση των τακτικών και έκτακτων συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, η κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης και της μορφής των εισηγήσεων, η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών, ο τρόπος αντιμετώπισης των σχετικών ζητημάτων που εισάγονται σε αυτόν, ο τρόπος διαχείρισης των πόρων του, η δημιουργία Τμημάτων ή ειδικών Επιτροπών για την επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων και η διαδικασία λειτουργίας αυτών, η διαδικασία παραλαβής και ελέγχου των στοιχείων που αποστέλλουν οι αναθέτουσες αρχές, η συνεργασία και ο συντονισμός της Α.Ε.Μ.Ε. με τις αναθέτουσες αρχές, τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τους υπόλοιπους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των υπαγόμενων στον έλεγχό του συμβάσεων, ο προσδιορισμός των υποχρεώσεων προσαρμογής των φορέων αυτών στις οδηγίες της Α.Ε.Μ.Ε., καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της.

Άρθρο 85

Οργάνωση

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από γνώμη της Α.Ε.Μ.Ε., θεσπίζεται ο «Οργανισμός» αυτής.

Με τον «Οργανισμό» ρυθμίζονται τα θέματα που ορίζονται στο άρθρο 20 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ Α' 107), συνιστώνται οι θέσεις του Νομικού Συμβούλου και των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας και καθορίζονται τα θέματα της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε.

Άρθρο 86

Προσωπικό

1. Με τον «Οργανισμό» της Α.Ε.Μ.Ε. οι θέσεις του προσωπικού του κατανέμονται σε κατηγορίες και κλάδους που αντιστοιχούν στις υπηρεσιακές του μονάδες. Οι θέσεις του προσωπικού συνδέονται άμεσα με τον εκάστοτε ετήσιο και πενταετή προϋπολογισμό της Α.Ε.Μ.Ε.

2. Για την κάλυψη των προβλεπόμενων οργανικών θέσεων προσλαμβάνεται ειδικό επιστημονικό προσωπικό, λοιπό προσωπικό, σύμφωνα με τις ειδικότητες και τα προσόντα που καθορίζονται στον «Οργανισμό», καθώς και δικηγόροι για την στελέχωση της Νομικής Υπηρεσίας.

Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καλύπτονται με διορισμό, κατά την ισχύουσα νομοθεσία, ύστερα από προκήρυξη της Α.Ε.Μ.Ε., στην οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 50/2001 (ΦΕΚ 39 Α').

Οι θέσεις του λοιπού προσωπικού καλύπτονται με διορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α'), όπως εκάστοτε ισχύουν, ύστερα από προκήρυξη της Α.Ε.Μ.Ε..

Οι θέσεις του Νομικού Συμβούλου και των δικηγόρων της Νομικής Υπηρεσίας καλύπτονται, είτε σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 1649/1986 (ΦΕΚ Α' 149) και οι σχετικές συμβάσεις έμμισθης εντολής διέπονται από τον Κώδικα περί Δικηγόρων, είτε με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εφόσον πρόκειται για ήδη

απασχολούμενους στο δημόσιο τομέα δικηγόρους με έμμισθη εντολή.

3. Το επιστημονικό και λοιπό προσωπικό της Α.Ε.Μ.Ε. είναι μόνιμο ή προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Η υπηρεσιακή κατάσταση του εν λόγω προσωπικού διέπεται κατά περίπτωση, από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του «Κώδικα Καταστάσεως Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (ν. 2683/1999, ΦΕΚ Α' 19), ως προς το τακτικό προσωπικό, και του «Κώδικα Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α» (π.δ. 410/1988, ΦΕΚ Α' 191), όπως εκάστοτε ισχύει, ως προς το προσωπικό που απασχολείται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

4. Για την κάλυψη οργανικών θέσεων προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε. είναι δυνατή η διενέργεια μετατάξεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις, καθώς και αποσπάσεων υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. ή λοιπών φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 του ν. 3812/2009. Η απόσπαση ενεργείται με απόφαση των συναρμόδιων κατά περίπτωση Υπουργών, μετά από σχετική πρόταση της Α.Ε.Μ.Ε.

Η απόσπαση του ως άνω προσωπικού διαρκεί για τρία (3) έτη και μπορεί να παραταθεί για δύο (2) ακόμη τριετίες. Αποσπασμένοι στην Α.Ε.Μ.Ε. υπάλληλος, μετά τη λήξη της θητείας του επανέρχεται αυτοδίκαια στην Υπηρεσία του και στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπαση. Η θητεία του στην Α.Ε.Μ.Ε. λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία για όλες τις συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη προσωρινή θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από την Υπηρεσία.

Η μισθοδοσία των αποσπασμένων, τα πάσης φύσεως επιδόματα και οι εργοδοτικές εισφορές προς τα αντίστοιχα Ταμεία κύριας και επικουρικής ασφάλισης, βαρύνουν τις Υπηρεσίες και τους φορείς από τους οποίους αποσπάστηκαν, η δε Α.Ε.Μ.Ε. υποχρεούται να καταβάλει εντός μηνός τα αντίστοιχα ποσά στην Υπηρεσία του αποσπώμενου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά από σχετική εισήγηση της Α.Ε.Μ.Ε., καθορίζεται «ειδικό επίδομα» για το αποσπασμένο προσωπικό, έτσι ώστε ο μισθός του να εξισώνεται με τον μισθό του αντίστοιχου προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε., κατά παρέκκλιση των διατάξεων μισθοδοσίας των δημοσίων υπαλλήλων. Με ίδια απόφαση και διαδικασία καθορίζονται τα τυχόν λοιπά επιδόματα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με πρόσθετες αποζημιώσεις, υπερωριακή απασχόληση και αποζημίωση μετακίνησης εκτός έδρας.

5. Με τον «Οργανισμό» προβλέπεται η συγκρότηση και σύνθεση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου που θα επιλαμβάνεται των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Α.Ε.Μ.Ε., καθώς και του Πειθαρχικού Συμβουλίου που θα είναι αρμόδιο για τον πειθαρχικό έλεγχο του προσωπικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 87

Ρυθμίσεις για το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος

1. Η ειδική εισφορά των διατάξεων του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2168/1952 που επιβλήθηκε στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), υπέρ της Σιβιτανιδείου Δημόσιας Σχολής Τεχνών και Επαγγελματιών, καταργείται. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 867/1971 (ΦΕΚ 79 Α) έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην ανωτέρω περίπτωση.

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Π.Δ. της 27.11/14.12.1926 (ΦΕΚ 430 Α) όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 1486/1984 (ΦΕΚ 161 Α/184) προστίθεται παράγραφος 2α, ως εξής:

«2.α. Για το συντονισμό των συμβουλευτικών επιτροπών που το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) συγκροτεί για την εκπλήρωση του σκοπού του, όπως αυτός περιγράφεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται η πρόσληψη είκοσι πέντε (25) συμβούλων με απόφαση του Προέδρου του ΤΕΕ, η θητεία των οποίων λήγει με τη λήξη της θητείας του Προέδρου του ΤΕΕ. Οι σύμβουλοι αυτοί είναι αναλυτικά 15 Διπλωματούχοι Μηχανικοί, 5 Πτυχιούχοι Ανώτατων Οικονομικών Σχολών και 5 Πτυχιούχοι λοιπών Ανώτατων Σχολών (Νομικοί ή Πολιτικοί Επιστήμονες) και η μηνιαία αποζημίωσή τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το μισθό αντίστοιχου δημοσίου υπαλλήλου δεκαετούς προϋπηρεσίας, καθορίζεται από τον Πρόεδρο του Τ.Ε.Ε. με την απόφαση πρόσληψης».

3. Οι διατάξεις του άρθρου 15 του Π.Δ. της 27.11/14.12.26 (ΦΕΚ 430 Α), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 14 του Ν. 1486/84 (ΦΕΚ 161 Α) και την παράγραφο 39 του άρθρου 27 του Ν. 2166/93 (ΦΕΚ 137 Α), συνεχίζουν να ισχύουν και να εφαρμόζονται και μετά την ισχύ του Ν. 3833/2010. Ειδικότερα για τις αποζημιώσεις των μελών των ομάδων εργασίας εφαρμόζεται η περίπτωση δ του άρθρου 1 του από 10.5.1946 Ν.Δ. που κυρώθηκε με το Ν. 28/1946 (ΦΕΚ 224 Α), το οποίο εξακολουθεί να ισχύει κατά τα λοιπά και δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 3205/2005, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 3833/2010.

4. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Ν.Δ. 3026/1954, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 723/1977, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η άσκηση ασκούμενων δικηγόρων μπορεί επίσης να γίνει και στο Γραφείο Δικαστικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας. Ο αριθμός των ασκούμενων δεν δύναται να υπερβεί τους τέσσερες (4) και η τοποθέτησή τους ενεργείται με πράξη υπογραφόμενη από τον Πρόεδρο και το Νομικό Σύμβουλο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ο οποίος χορηγεί και το πιστοποιητικό για την άσκησή τους».

5. Στο άρθρο 87 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50Α) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Ομοίως επιτρέπεται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, πέραν της δυνατότητας που του παρέχει η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, να ιδρύει ή να συμμετέχει από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα και επαγγελματικές οργανώσεις σε ανώνυμες εταιρείες του κ.ν. 2190/1920, που δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα ή σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, με σκοπούς την πιστοποίηση, την τήρηση μητρώων τόσο για τα μέλη του, όσο και μη μέλη, που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, την τεχνική επιστημονική, κατασκευαστική και σχετική βιομηχανική δραστηριότητα, τα τεχνικά υλικά, τον εξοπλισμό και την τεχνολογία, την λειτουργία και την αναβάθμιση ψηφιακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας, την υποστήριξη κρατικών υπηρεσιών σε θέματα ελέγχων,

αδειοδοτήσεων, μηχανισμών πρόληψης ή αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και την σύνταξη κανονισμών και προδιαγραφών, την μεταφορά τεχνογνωσίας και την διασύνδεση της έρευνας και καινοτόμων τεχνολογιών με την παραγωγή. Το μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών εκφράζεται κατ' ισομοιρία, ενώ το Τεχνικό Επιμελητήριο και οι λοιποί ως άνω μέτοχοι εκπροσωπούνται αντίστοιχα στις γενικές συνελεύσεις των εταιρειών. Ο σχηματισμός του κεφαλαίου της εταιρείας γίνεται κατ' αναλογία από διαθέσιμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και των λοιπών φορέων που συμμετέχουν. Οι εταιρείες υπάγονται στην εποπτεία και τον έλεγχο του κράτους που ασκείται από τον εποπτεύοντα το ΤΕΕ Υπουργό, ο οποίος και ασκεί τις αρμοδιότητες του Υπουργού Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας ως προς τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες. Οι λοιπές λεπτομέρειες κάθε ανώνυμης εταιρείας, καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, τον εποπτεύοντα το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας υπουργό, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού επιμελητηρίου Ελλάδας και των Διοικητικών Συμβουλίων των λοιπών συμμετεχόντων φορέων.»

Άρθρο 88

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί να καλύπτονται κενές θέσεις στα οργανογράμματα δημοσίων επιχειρήσεων, κατά την έννοια των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314) και νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, με απόσπαση υπαλλήλων του υπουργείου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ή προσωρινή διάθεση υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατά παρέκκλιση από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη, ρήτρα, όρο συλλογικής ή ατομικής σύμβασης εργασίας και συμφωνίας. Στην απόφαση του Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, μπορεί να ορίζεται η απολογιστική, ανά μήνα, καταβολή από το φορέα υποδοχής στο φορέα προέλευσης των αποδοχών και των ασφαλιστικών ή λοιπών εισφορών των αποσπασμένων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου, τα Διοικητικά Συμβούλια των επιχειρήσεων και των νομικών προσώπων καθορίζουν, κατά κλάδο και ειδικότητα, τον αριθμό των προς πλήρωση θέσεων και οι αποφάσεις τους εγκρίνονται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ο οποίος καθορίζει και τη διαδικασία για την πλήρωση των θέσεων. Οι ενδιαφερόμενοι, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι δικηγόροι με έμμισθη εντολή των επιχειρήσεων ή των νομικών προσώπων, υποβάλλουν αίτηση στην υπηρεσία που εργάζονται, καθορίζοντας και το φορέα, στον οποίο επιθυμούν να αποσπαστούν. Στην περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι είναι περισσότεροι από τις προς πλήρωση θέσεις ή οι αιτήσεις δεν επαρκούν για να τις καλύψουν, αποφασίζει σχετικά ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για υπαλλήλους του Υπουργείου του ή το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης ή του νομικού προσώπου στις λοιπές περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των προσόντων και του χρόνου απασχόλησης των αιτούντων. Το αποσπώμενο προσωπικό λαμβάνει το σύνολο των αποδοχών και των λοιπών πρόσθετων αμοιβών που του καταβάλλονταν από το φορέα προέλευσης, σε κάθε δε περίπτωση οι αποδοχές του δεν υπολείπονται των αντιστοίχων του φορέα υποδοχής.

3. Η διάρκεια της απόσπασης ή προσωρινής διάθεσης είναι τριετής και μπορεί να παραταθεί ισόχρονα για δύο ακόμη φορές. Μετά τη λήξη της, ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως στην υπηρεσία του στη θέση που κατείχε πριν από την απόσπαση. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία στο φορέα προέλευσης για όλες τις νόμιμες συνέπειες και κατά τη διάρκειά της δεν διακόπτεται η βαθμολογική και μισθολογική του εξέλιξη. Αν η θέση που κατείχε ή στην οποία έχει εξελιχθεί δεν είναι κενή ή έχει

καταργηθεί, επανέρχεται σε ομοιόβαθμη θέση του κλάδου του, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται με την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

4. Οι δαπάνες που προκύπτουν από τις διατάξεις των άρθρων 8 παρ. 2^α του ν. 2430/1996, 21 παρ. 2 του ν. 3212/2003 και 5 παρ. 3 του ν. 2229/1994, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, βαρύνουν εφεξής τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 89

Πολεοδομικές ρυθμίσεις

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ Α'91) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. /2011 (ΦΕΚ Α'), για την εξυπηρέτηση των αναγκών των σταθμών: i) των γραμμών του Μετρό Αθήνας και των επεκτάσεών τους και του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου και TRAM της Περιφέρειας Αττικής, καθώς και των γραμμών και των επεκτάσεων του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης που κατασκευάστηκαν ή κατασκευάζονται από την Αττικό ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ii) των θυγατρικών εταιρειών της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. και iii) των λοιπών εταιρειών παροχής συγκοινωνιακού έργου (Ε.Π.Σ.Ε.) του Ν. /2011, με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ύστερα από γνώμη του Ο.Α.Σ.Α. και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (Ο.Ρ.Σ.Α.) για τα έργα της Περιφέρειας Αττικής, ή του Σ.Α.Σ.Θ. και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (Ο.Ρ.Θ.Ε.) για τα έργα της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κατ' εξαίρεση από τις διατάξεις του Ν. 1892/ 1990 (ΦΕΚ 101 Α'), όπως ισχύει, και από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, μπορεί να καθορίζονται χώροι για την κατασκευή Αμαξοστασίων του Μετρό και Σταθμών Μετεπιβίβασης και Χώρων Στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και των αναγκαίων εγκαταστάσεων και προσβάσεων.»

2. Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 οι λέξεις «Οικονομίας και», μεταξύ των λέξεων «Υπουργού» και «Οικονομικών» διαγράφονται.

3. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 3010/2001 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στα Αμαξοστάσια του Μετρό μπορεί να αναπτύσσονται υπόγειοι ή και υπέργειοι χώροι με τις κατωτέρω χρήσεις:

vii) Χώρος εναπόθεσης συρμών,

viii) Επισκευαστική βάση,

ix) Στέγαση γραφείων και βοηθητικών υπηρεσιών του Μετρό.»

4. Η παράγραφος 4 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κατ' εξαίρεση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, καθορίζονται, ύστερα από γνώμη του Ο.Ρ.Σ.Α., για την Περιφέρεια Αττικής, ή του Ο.Ρ.Θ.Ε. για την περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι συγκεκριμένες χρήσεις από τις παραπάνω σε καθέναν από τους χώρους αυτούς, καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης.»

5. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι εταιρείες της παρ. 1 που θα έχουν την ευθύνη της κατασκευής και εκμετάλλευσης ή συνεκμετάλλευσης των Σταθμών Μετεπιβίβασης και των Χώρων Στάθμευσης.»

6. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002, αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση που οι Σταθμοί Μετεπιβίβασης, οι Χώροι Στάθμευσης και τα Αμαξοστάσια πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των όρων δόμησης και χρήσεων γης που ισχύουν στην περιοχή κατασκευής του, ή εφόσον αφορούν μόνο τις χρήσεις (i) έως (iv) και (vii) έως και (ix) της παρ. 3, οι απαιτούμενες άδειες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου έβδομου του Ν. 1955/1991 (ΦΕΚ 112 Α'), μετά από έγκριση κυκλοφοριακής μελέτης, μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικών όρων.»

7. Όλες οι οικοδομικές άδειες, οι οποίες απαιτούνται για την κατασκευή οποιουδήποτε έργου ανατίθεται προς εκτέλεση ή εκτελείται από την εταιρεία «ΕΡΓΑ Ο.Σ.Ε. Α.Ε.», στο πλαίσιο του σκοπού και των αρμοδιοτήτων της, χορηγούνται με απόφαση του Υπουργού, Μεταφορών και Δικτύων, κατά παρέκκλιση των υφισταμένων σχετικών διαδικαστικών και ουσιαστικών γενικών και ειδικών διατάξεων.

8. Ο όρος ε-68 του άρθρου όγδοου του ν. 2338/1995 (ΦΕΚ Α' 202) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων επιβατών, επισκεπτών και προσωπικού δύναται να είναι επίγειοι, υπέργειοι ή υπόγειοι και κατασκευασμένοι σύμφωνα με τις πιο εξελιγμένες τεχνικές και προδιαγραφές για την ασφάλεια και προστασία των οδηγών, χρηστών και των γύρω δραστηριοτήτων και για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.»

9. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου τέταρτου του ν. 3555/2007 (ΦΕΚ Α' 81) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Μελέτες εφαρμογής Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων (Σ.Ε.Α.), Κέντρων Διοίκησης Αυτοκινητοδρόμων (Κ.Δ.Α.) και Σταθμών Διοδίων (Σ.Δ.), που εγκρίθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του ν. 2300/1995, θεωρούνται ως επέχουσες θέση οικοδομικής άδειας και οι εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν βάσει αυτών θεωρούνται νόμιμες από κάθε άποψη.»

10. Στο άρθρο 28 του ν. 2971/2001 (ΦΕΚ Α 285) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Η μη τήρηση των διατάξεων των παρ. 9 και 10 του άρθρου 27 δεν εμποδίζει τη διαδικασία καθορισμού της παρ. 1.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Άρθρο 90

Μεταβατικές και λοιπές διατάξεις

1. Όπου στις διατάξεις των κεφαλαίων Α' και Β' του νόμου αυτού αναφέρονται το Υπουργείο και ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, νοούνται αντίστοιχα το Υπουργείο και ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, πλην αν ορίζεται άλλως στις διατάξεις του νόμου.

2. Τα πτυχία μελετητών που έχουν εκδοθεί και ισχύουν για κατηγορίες μελετών των κατηγοριών 8, 9, 10, 13, 14, 16, 21 και 27, όπως ισχύουν κατά την εφαρμογή του παρόντος, εξακολουθούν να ισχύουν για τις νέες κατηγορίες που προέκυψαν από τη διαίρεσή τους, με το άρθρο 2 του παρόντος. Κατά την ανανέωση ή προαγωγή τους κρίνεται η διατήρησή τους σε όλες ή κάποιες από τις νέες κατηγορίες, με βάση την εμπειρία των εγγεγραμμένων. Με το Προεδρικό Διάταγμα της παρ. 8 του άρθρου 39 του Ν. 3316/2005 καθορίζονται λεπτομέρειες για την ανανέωση και εν γένει εξέλιξη των παλαιών πτυχίων στις ως άνω κατηγορίες.

3. Η έναρξη εφαρμογής του νόμου στις κατηγορίες 34, 35 και 36 θα καθορισθεί με το ΠΔ της παρ. 8 του άρθρου 39 του Ν. 3316/2005.

4. Το προεδρικό διάταγμα 256/1998 ΦΕΚ 190 Α') εξακολουθεί να ισχύει μέχρις ότου εκδοθεί απόφαση των συναρμοδίων Υπουργών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3316/2005, όπως αντικαθίσταται με την παρ. 3 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.

5. Οι διατάξεις του ν. 3669/2008, όπως τροποποιούνται με τις διατάξεις των άρθρων 34 έως 47 του νόμου αυτού, έχουν εφαρμογή στους διαγωνισμούς όλων των φορέων του άρθρου 1 του ν. 3669/2008, οι οποίοι θα προκηρυχθούν με διακηρύξεις που θα δημοσιευθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου, καθώς και στις συμβάσεις που θα συναφθούν συνεπεία των διαγωνισμών αυτών. Ως δημοσίευση νοείται η αποστολή της περίληψης προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή, σε διαγωνισμούς κάτω του πεδίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, η πρώτη δημοσίευση στον ελληνικό τύπο. Επίσης οι διατάξεις του νόμου αυτού έχουν εφαρμογή στις συμβάσεις που θα συναφθούν ύστερα από διαδικασία απευθείας ανάθεσης ή διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού επιχειρήσεων.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3669/2008, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 2 του άρθρου 34 του παρόντος νόμου και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 3669/2008, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 2 του άρθρου 48 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται σε έργα που δημοπρατούνται ή ανατίθενται απευθείας μετά από την κατά την παράγραφο 11 ανάληψη της άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής Ελέγχου Μελετών και Έργων.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 του άρθρου 54, καθώς και 1 και 2 του άρθρου 55 του παρόντος εφαρμόζονται και στις εκτελούμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συμβάσεις έργου.

8. Η διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 61 του παρόντος εφαρμόζεται και στις εκτελούμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συμβάσεις έργου, εάν δεν έχει εκδοθεί βεβαίωση περάτωσης των εργασιών.

9. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 64 εφαρμόζεται και σε εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διαφορές από συμβάσεις έργου, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχετικές αιτήσεις προς συμβιβαστική επίλυση θα υποβληθούν προς τον κύριο του

έργου εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και ότι η σύμβαση συμβιβασμού θα υπογραφεί πριν από την εκδίκαση των σχετικών προσφυγών ή αγωγών ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων.

10. Μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ολοκληρώνονται οι διαδικασίες επιλογής και διορισμού του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε.Μ.Ε.

11. Μέσα σε δέκα (10) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου εκδίδονται όλες οι προβλεπόμενες από αυτόν κανονιστικές πράξεις για την οργάνωση και λειτουργία της Α.Ε.Μ.Ε., καθώς και για την πρόσληψη, μετάταξη ή απόσπαση του προσωπικού του.

Ο χρόνος έναρξης της ανάληψης και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε. ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία εκδίδεται το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την έκδοση των παραπάνω κανονιστικών πράξεων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12. Από την κατά την προηγούμενη παράγραφο ημερομηνία ανάληψης και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Α.Ε.Μ.Ε., κάθε αρμοδιότητα που εμπίπτει στις κατά το άρθρο 9 του παρόντος αρμοδιότητες της Α.Ε.Μ.Ε. και ασκείται, κατά την κείμενη νομοθεσία, από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ή από άλλα όργανα του Δημοσίου ή άλλων αναθετουσών αρχών, ανήκει στην Α.Ε.Μ.Ε. και ασκείται αποκλειστικά από αυτήν.

Από την ίδια ως άνω ημερομηνία καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ορίζονται από αυτόν. Καταργείται επίσης κάθε ειδική επιτροπή ή όργανο, μονομελές ή συλλογικό, του Δημοσίου που ασκούν αποκλειστικώς αρμοδιότητες, οι οποίες κατά τον παρόντα νόμο εμπίπτουν στον σκοπό και στις αρμοδιότητες της Α.Ε.Μ.Ε.

Άρθρο 91

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.